

Najaarsnota 2022

Inleiding

Voor u ligt de najaarsnota 2022.

In deze nota geven wij u een beeld van de uitvoering van de begroting 2022. Een begroting, opgesteld in 2021, vol met onzekerheden door de coronacrisis. Het was immers lastig om goed in te kunnen schatten wat er in het nieuwe jaar wél weer mogelijk was.

Inmiddels is duidelijk dat corona dit jaar minder impact heeft op ons leven dan de twee jaren hiervoor. Zeker in de loop van dit jaar zijn er minder coronabesmettingen en de hierbij gepaard gaande beperkingen. In deze Najaarsnota 2022 zijn zelfs geen aanvullende effecten van de corona te melden. Een positieve ontwikkeling. Er zijn echter ook grote zorgen, zorgen van een heel andere aard.

Oekraïne

Begin 2022 zijn we allen opgeschrikt door de inval van Rusland in het buurland Oekraïne. Dit heeft geleid tot een vluchtelingenstroom vanuit Oekraïne, naast de verdere toename van de instroom van andere vluchtelingen. De gemeente Steenwijkerland heeft bijgedragen aan de opvang van deze vluchtelingen door deze te huisvesten op 2 locaties in de gemeente.

Inflatie

De inflatie is in de eerste maanden van 2022 extreem hoog. Energieprijzen blijven maar stijgen, boodschappen worden steeds duurder en de rente is in 5 maanden tijd van 0,7% naar 2,5% gestegen. De beschikbaarheid en de leveringen van grondstoffen stagneren. Dit leidt ook tot grote prijsstijgingen.

Stikstofcrisis

Ook de stikstofcrisis heeft een grote maatschappelijke impact. Zeker voor onze gemeente, in de nabijheid van zoveel Natura2000-gebied. Boeren protesteren tegen de consequenties die dit voor hun bedrijf(svoering) tot gevolg heeft. Bouwactiviteiten kunnen niet doorgaan of lopen vertraging op.

Al met al zijn het ontwikkelingen die niet of nauwelijks te beïnvloeden zijn, maar invloed hebben op bijvoorbeeld de voortgang van investeringen en de uitvoering van onze beleidsvoornemens. Financieel hebben ze ook veel invloed op de financiële huishouding van de gemeente. Ook inwoners worden nadrukkelijk getroffen door de inflatiestijging en in het bijzonder door de energieprijzen. Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld om de mensen die hierdoor in de problemen te komen (gedeeltelijk) te compenseren.

De financiële impact voor de gemeente is aanzienlijk, maar we verwachten ook een grote impact op de continuïteit van bestaande maatschappelijke voorzieningen. Zo'n grote impact dat we voorstellen om voor de komende jaren een bedrag van ruim € 3 miljoen in een nieuw te vormen reserve energie maatschappelijke instellingen te storten. Doel van deze gelden is het compenseren van de gevolgen voor deze instellingen. Hoe we dit willen gaan doen werken we de komende periode nader uit.

Ondanks bovenvermelde ontwikkelingen kunnen we voor de uitvoering van de begroting 2022 constateren dat we halverwege het jaar 64% van de resultaten op koers ligt om dit jaar gerealiseerd te worden. Dan gaat het bijvoorbeeld over de tevredenheid van inwoners (over onze dienstverlening), de uitvoering van de motie "duidelijke taal", het minimaal oplossen van 30% van de bezwaren via mediation, minder restafval, klimaatbestendig handelen, versterken arbeidsmarkt, hulpvraaggericht minimabeleid, toename verkeersveiligheid en de beoogde gematigde ontwikkeling van de lokale lasten.

Voor de overige 36% geldt dat er extra of specifieke aandacht vereist is of dat er problemen zijn. Dan hebben wij het bijvoorbeeld over meer duurzame energie, woningen met een beter energetische kwaliteit, herijking aanbod clientondersteuning, de inzet van Scala en cultuurklik.

Financieel

Prognose financieel jaarresultaat 2022

x € 1.000

Omschrijving	2022
Saldo Meerjarenbegroting	2.253
PPN	-305
Begrotingssaldo na PPN 2022	1.948
Najaarsnota 2022	-1.358
Begrotingssaldo na NJN	590

In de Perspectiefnota 2022-2026 was het financiële beeld over 2022 bijna € 1,9 mln. positief. Als we in de najaarsnota geen reserve energie maatschappelijke instellingen van € 3,3 mln. hadden opgenomen was het financieel resultaat 2022 uitgekomen op afgerond € 3,9 mln. Positief. Nu hierin wel is voorzien komt het saldo van de najaarsnota uit op bijna € 1,4 mln. Negatief en komt de prognose van het jaarresultaat 2022 uit op afgerond € 0,6 mln. positief.

De najaarsnota is onder meer negatief door de positieve gevolgen van de meicirculaire (€ 1,25 mln.), de vrijval van middelen van beschermd wonen (€ 1,35 mln.) en de hierboven omschreven negatieve componenten vanwege de vorming van de reserve energie voor maatschappelijke instellingen van € 3,3 mln en een financieel tekort op de bedrijfsvoering van € 950.000.

De belangrijkste financiële wijzigingen in deze najaarsnota zijn hieronder weergegeven.

Positief	€ x 1.000	Negatief	€ x 1.000
Veiligheidsregio	230	Voorziening wachtgeld wethouders	256
Wijkuitvoeringsplan (uitvoering)	116	Bestuurlijke samenwerking	33
Zonnepark Oldemarkt	40	Wijkuitvoeringsplan (subsidie)	116
Verbinding Steenwijkerdiep – Rams Woerthe	111	Verstedelijkingsstrategie	35
Verkoop onroerende zaken /exploitatiebijdrage	170	Openbaar gebied Onnakerk	45
Dienstverlening Sociaal Domein	70	Verbinding Steenwijkerdiep – Rams Woerthe	111
Wmo begeleiding monitor juni	218	Afval evenementen	35
RSJ afrekening 2021	130	BUIG-budget	571
Beschermd wonen	1.350	Energietoeslag	363
Structurele onderbestedingen	301	Wmo index 2021	119
Uitstel ivm Oekraïne	196	Bomenonderhoud	50
Verkeersveiligheid	123	Verkeersveiligheid	123
Dividenden	85	Onderhoud /voorziening wegen	PM
Algemene uitkering 2022 meicirculaire	1.252	Dividend Rendo	300
Algemene uitkering (correctie meicirculaire)	363	Reserve energie maatschappelijke instellingen	3.300
Rentelasten	150	Bedrijfsvoering	950
Toeristenbelasting	140		
Proces – gerechtskosten belastingen	90		
Diversen < € 25.000)	18	Diversen < € 25.000)	104
Totaal Positief	5.153	Totaal Negatief	6.511
Totaal Negatief	6.511		
Saldo Najaarsnota	-1.358		

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,

de waarnemend secretaris, de burgemeester,

Henriëtte de Jong

Rob Bats

INLEIDING.....	3
1. TUSSENRAPPORTAGE BEGROTINGSNIVEAU	6
1.1 <i>Prognose realisatie doelstellingen programmabegroting.....</i>	<i>6</i>
1.2 <i>Financieel beeld.....</i>	<i>6</i>
2. NAJAARSNOTA 2022 PER PROGRAMMA.....	7
2.1 <i>Inwoner op 1.....</i>	<i>7</i>
2.2 <i>Duurzaam</i>	<i>14</i>
2.3 <i>Werk aan de winkel</i>	<i>20</i>
2.4 <i>Samenredzaam</i>	<i>29</i>
2.5 <i>Mijn Steenwijkerland.....</i>	<i>44</i>
2.6 <i>Financiën en overhead</i>	<i>61</i>
3. BUDGETAANPASSINGEN NAJAARSNOTA 2022	74
3.1 <i>Budgetafwijkingen najaarsnota 2022.....</i>	<i>74</i>
3.2 <i>Financieel beeld 2022 na verwerking najaarsnota.....</i>	<i>75</i>
4. TE NEMEN BESLUITEN:	76

1. Tussenrapportage begrotingsniveau

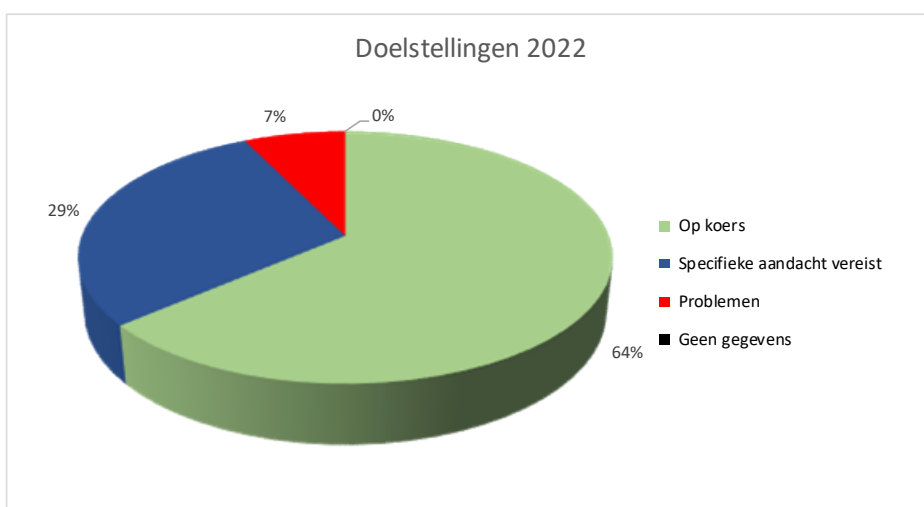
Dit hoofdstuk geeft een beeld van de voortgang van alle programma's gezamenlijk. Het bevat een prognose van de haalbaarheid van de doelstellingen uit de programma's. Aan de orde komen de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van wat in de programmabegroting is afgesproken.

1.1 Prognose realisatie doelstellingen programmabegroting

De prognose van de realisatie van de programmadoelstellingen richt zich op de zogenaamde 'eerste w-vraag' in de begroting: 'wat willen we bereiken?'

Van de doelstellingen voor 2022 verwachten wij:

- 64% ook daadwerkelijk te realiseren;
- dat voor 36% specifieke aandacht nodig is / er problemen zijn om realisatie dit jaar mogelijk te maken.

1.2 Financieel beeld

Binnen alle programma's zijn de financiële mutaties per onderdeel nader toegelicht. In hoofdstuk 3 is een totaalbeeld van de financiële gevolgen van de najaarsnota opgenomen. Na verwerking van deze mutaties leidt dit tot het volgende financiële beeld.

Financieel effect Perspectiefnota / Najaarsnota

Financieel beeld 2022:

x € 1.000	
Omschrijving	2022
Saldo Meerjarenbegroting	2.253
PPN	-305
Begrotingssaldo na PPN 2022	1.948
Najaarsnota 2022	-1.358
Begrotingssaldo na NJN	590

In paragraaf 3.1 is een uitgebreide financiële toelichting opgenomen van de ontwikkelingen van de najaarsnota.

2. Najaarsnota 2022 per Programma

Per programma wordt een beeld gegeven van de voortgang op de (sub) doelstellingen uit de begroting 2022 - 2025, inclusief financiële afwijkingen.

2.1 Inwoner op 1

De inwoner op 1	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
------------------------	---

1. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Dienstverlening:

Doel	Aansluiting op de wensen en behoeftes van haar inwoners
Beoogd resultaat 2022	▪ Inwonertevredenheid bij onderzoeken gemiddeld minimaal een 7. ▪ Inwonertevredenheid over contacten via balie, telefoon, digitaal minimaal een 7. ▪ Ten minste 3 onderzoeken per jaar via het inwonerspanel. ▪ Introductie van servicenormen/serviceformules. ▪ Tweewekelijks spreekuur voor wethouders, meer collegevergaderingen in de kernen.
Processtap/actie 2022	Uitvoering geven aan digitaliseringsagenda voor doorontwikkeling digitale dienstverlening.
Prognose	▪ inwonertevredenheid bij onderzoeken: ● ▪ inwonertevredenheid bij klantcontacten: ● ▪ inwonerspanel: ● ▪ servicenormen/serviceformules: ● ▪ spreekuur wethouders/collegevergadering in de kernen: ●
Toelichting	Via de klantcontactmonitor volgen we de tevredenheid van onze inwoners over hun contacten via balie, telefonie en digitaal. De eerste 6 maanden laten een positief beeld zien. Dat geldt ook voor de cliëntervaringsonderzoeken bij WMO en Jeugd. Er is een aantal servicenormen (zoals binnen 2 werkdagen terugbellen, social media berichten binnen 6 uur verwerken, binnen 30 seconden de telefoon opnemen (140521), binnen 5 werkdagen meldingen verwerken). Hoe we het doen op deze servicenormen verwerken we voor een deel in het halfjaarlijkse overzicht 'dienstverlening in cijfers'. De resultaten van de peiling onder het Inwonerspanel over de nieuwe bestuursperiode zijn gebruikt bij de totstandkoming van het coalitieakkoord. Verder is het Inwonerspanel bevraagd over (de communicatie over) de gemeentelijke belastingen en over fietsen. Na de zomer volgt nog een peiling. Het spreekuur met wethouders is inmiddels een vast onderdeel van de agenda. En collegevergaderingen worden weer meer op locatie georganiseerd.

Doel	Persoonlijk contact heeft de voorkeur
Beoogd resultaat 2022	▪ Persoonlijk contact is de regel. ▪ Ten minste 30% van het aantal bezwaren wordt via mediation opgelost. ▪ Regelmatig locatiebezoek bij aanvragen subsidies en bezwaarschriften.
Processtap/actie 2022	

Prognose	▪ Persoonlijk contact is de regel. ● ▪ Ten minste 30% van het aantal bezwaren wordt via mediation opgelost. ● ▪ Regelmatig locatiebezoek bij aanvragen subsidies en bezwaarschriften. ●
Toelichting	In de periode vóór de coronamaatregelen hebben we als gemeente – en ook door ons ingeschakelde partijen – veel op locatie en op maat aangeboden. Bijvoorbeeld zorg & boodschappen, het energieloket, keukentafelgesprekken voor Wmo en ondersteuning bij inwonersinitiatieven. Ook bij subsidieaanvragen en bezwaarschriften was er regelmatig een bezoek op locatie. Daarnaast is het gebruikelijk dat er voorafgaand aan een toe- of afwijzing van een subsidie eerst persoonlijk contact is. Nu de coronabeperkingen zijn opgeheven, hebben we veel van deze persoonlijke aanpak weer op kunnen pakken. In 2022 hebben we ook weer vol ingezet op het oplossen van bezwaren via mediation. In de eerste helft van 2022 is ongeveer 47% van de bezwaren op informele wijze afgedaan.

Doel	Heldere, begrijpelijke en toegankelijke communicatie, met aandacht voor laaggeletterdheid
Beoogd resultaat 2022	▪ Uitvoering motie 'duidelijke taal'. ▪ Inzet klantcontactmonitor. Dit is een continu onderzoek naar de tevredenheid van onze inwoners over het contact met de gemeente.
Processtap/actie 2022	Bij herhaling aandacht blijven vragen voor begrijpelijk schrijven en inzetten op opleiding.
Prognose	▪ Uitvoering motie 'duidelijke taal'. ● ▪ Inzet klantcontactmonitor. Dit is een continu onderzoek naar de tevredenheid van onze inwoners over het contact met de gemeente ●
Toelichting	Met de ondertekening van de Direct Duidelijk Deal is een volgende stap gezet in de uitvoering van de motie 'duidelijke taal'. - Eerste trainingen zijn gegeven. - Regelmatig wordt aandacht gevraagd voor duidelijke taal (ook in de podcast-serie Koppig) - Er is een start gemaakt met een testpanel die formulieren en teksten beoordeeld. - De eerste brief is voorgelegd aan dit panel. De uitkomsten daarvan verwerken we om onze dienstverlening te verbeteren.

Participeren met lef:

Doel	We doen het samen. Bouwen aan leefbare en toekomstbestendige kernen
Beoogd resultaat 2022	Herkenbaarheid en laagdrempelige bereikbaarheid van de 'sleutelfiguren' van de maatschappelijke partners in het gebied.
Processtap/actie 2022	Kernbezoeken organiseren samen met de maatschappelijke partners. Gesprekken op straat, laagdrempelig en zichtbaar.
Prognose	●
Toelichting	Samen met de gebiedspartners (gebiedscoördinatoren, Sociaal Werk de Kop, politie en woningbouworganisaties) zijn we gezamenlijk vaker te zien in de kernen en wijken. Bij voorkeur op straat: toegankelijk en laagdrempelig. Ook de contactwethouder is hierbij aanwezig. In de

	“coronaperiode” vonden deze bijeenkomsten minder vaak plaats dan we voorzagen. Echter in een aantal wijken in Steenwijk en in dorpen zoals bijvoorbeeld Blankenham, Vollenhove, St Jansklooster, Kalenberg, Belt-Schutsloot, Oldemarkt en Kuinre werden afgelopen 16 maanden wijkwandelingen en/of schouwen georganiseerd. Komende tijd gaan we meerdere bijeenkomsten organiseren.
--	---

Doel	Stimuleren eigenaarschap
Beoogd resultaat 2022	De website is operationeel waar ideeën, inspiratie, workshops vindbaar zijn maar bijvoorbeeld ook een leidraad om van een idee een initiatief te maken en vervolgens tot uitvoering te brengen.
Processtap/actie 2022	Aanpassen van (de teksten op) de gemeentelijke website. Dit is een continu proces, aangezien de website een dynamisch ‘document’ is.
Prognose	●
Toelichting	De website en daarmee het ‘loket’ is in opbouw. Initiatiefnemers krijgen online voorbeelden en ideeën aangereikt. Het indienen van een initiatief wordt hierdoor eenvoudiger.

Wij bewegen mee:

Doel	Participatie zit in ons bloed
Beoogd resultaat 2022	Inspiratietour en workshops voor medewerkers over buurtinitiatieven; hoe komen deze initiatieven tot stand en hoe kunnen wij deze faciliteren.
Processtap/actie 2022	Het organiseren van een (jaarlijkse) inspiratietour en workshops.
Prognose	●
Toelichting	De jaarlijkse inspiratietour hebben we na de coronaperiode weer opgepakt. Zo heeft het management vlak voor de zomer kennis gemaakt met een aantal buurtinitiatieven en gaan we in het najaar (weer) een inspiratietour organiseren voor de medewerkers.

Doel	De vraag staat centraal
Beoogd resultaat 2022	De website is operationeel voor ideeën, inspiratie etc. waar ook het ‘loket’ voor buurtinitiatieven te vinden is. Via dit loket kunnen inwoners eenvoudig en snel een aanvraag doen voor subsidie.
Processtap/actie 2022	Aanpassen van (de teksten op) de gemeentelijke website. Dit is een continu proces, aangezien de website een dynamisch ‘document’ is.
Prognose	●
Toelichting	De website en daarmee het ‘loket’ is in opbouw zodat de initiatiefnemer dit jaar (2022) een online-omgeving aantreft waar ideeën, voorbeelden, werkwijzen én de mogelijkheid om een initiatief in te dienen eenvoudig te bereiken is.

Doel	Gemeente is zichtbaar en goed benaderbaar
Beoogd resultaat 2022	Door middel van onder andere kernbezoeken (zie ook We doen het samen) zijn we veel met de samenwerkingspartners aanwezig in de kernen om op een laagdrempelige wijze in contact te komen met onze inwoners.
Processtap/actie 2022	In 2021 zijn we gestart met de kernbezoeken met onze samenwerkingspartners (politie, sociaal werk, woningbouworganisatie en plaatselijk belang). Deze bezoeken continueren we in 2022.
Prognose	●
Toelichting	Samen met de gebiedspartners (gebiedscoördinatoren, Sociaal Werk de Kop, politie en woningbouworganisaties) zijn we gezamenlijk vaker te zien in de kernen en wijken. Bij voorkeur op straat: toegankelijk en

	laagdrempelig. De gemeente kent 3 gebiedscoördinatoren die voor ideeën, initiatieven en (collectieve) vraagstukken benaderbaar zijn. We gaan de gebiedscoördinatoren hiervoor nog meer onder de aandacht brengen bij alle inwoners als een eerste aanspreekpunt. Dit doen we in ieder geval via de lokale media.
--	--

Goede ideeën zijn goud waard:

Doel	Goede initiatieven zijn goud waard
Beoogd resultaat 2022	We ondersteunen zoveel mogelijk kwalitatief goede subsidieaanvragen. We stimuleren dit door bekendheid te geven aan de subsidiemogelijkheden en informeren potentiële aanvragen aan welke voorwaarden de subsidieaanvraag moet voldoen.
Processtap/actie 2022	Goede bekendheid geven aan de subsidiemogelijkheden.
Prognose	●
Toelichting	De initiatievenregeling Inwonersinitiatieven zijn goud waard loopt goed. Zo zijn er t/m augustus 2022 12 initiatieven gehonoreerd. Door de vele aanvragen is in 2022 eveneens het budget uitgebreid en krijgt het ook aandacht in de media zodat de regeling nog beter bekend wordt in Steenwijkerland (zie ook "Delen is inspireren").

Laten zien doet verkopen:

Doel	Delen is inspireren
Beoogd resultaat 2022	Aandacht voor inwonersinitiatieven en het aanjagen hiervan.
Processtap/actie 2022	Regelmatig aandacht voor inwonersinitiatieven, subsidiemogelijkheden en tips & tops.
Prognose	●
Toelichting	Door aandacht te besteden aan de Subsidieregeling Inwonersinitiatieven zijn goud waard én de gerealiseerde initiatieven hopen we inwoners te inspireren om zelf het initiatief te nemen om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren. In het najaar van 2022 verschijnt er een media-uiting huis-aan-huis

2. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2022-2025

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2022-2025:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2022-2025				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatste vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatste vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan				
1. Extra beleidstaken ruimtelijk milieubeleid t.g.v. invoering van de Omgevingswet	●	●	●	loopt
2. Budget inwonersinitiatieven	●	●	●	doorlopend
3. Verhogen budget luchtfoto's	●	●	●	ja

3. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 1: Voorziening wachtgeld wethouders	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Een bestuurder, die na de verkiezingen niet terugkeert in het college, heeft recht op een wachtgelduitkering van maximaal 3 jaar en 2 maanden. Deze verplichting komt te vervallen of wordt lager indien betrokkene een nieuwe arbeidsbetrekking verkrijgt. Voor de begeleiding van werk naar werk is de gemeente verplicht de begeleidingskosten te vergoeden. Voorlopige raming van de kosten bedragen € 256.000.
Wat zijn de oorzaken?	Na de verkiezingen is een wethouder niet teruggekeerd in het college.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, voor de gehele periode zal een voorziening moeten worden getroffen. Voor de begeleiding van werk naar werk een eenmalig budget in 2022.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De begrotingspositie 2022 wordt € 256.000 nadeliger.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	In 2022 ontstaat er een financieel nadeel van € 256.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Omvang van de voorziening is sterk afhankelijk van het wel of niet verkrijgen van een nieuwe arbeidsbetrekking.

Financiële mutatie nr. 2: Veiligheidsregio IJsselland: positief resultaat jaarrekening 2021	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De Veiligheidsregio IJsselland heeft de jaarrekening 2021 opgesteld. Deze jaarrekening sluit met een positief saldo van ruim € 3 miljoen. Een overschot van € 2,5 miljoen wordt terugbetaald aan de elf deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. Wij ontvangen hierdoor een bedrag van € 230.000. Een bedrag van € 500.000 wordt door de Veiligheidsregio gereserveerd voor diverse zaken die in het jaar 2022 spelen.
Wat zijn de oorzaken?	Er zijn minder uitgaven geweest doordat oefeningen en opleidingen door corona niet doorgingen en er minder vergoedingen uitbetaald zijn aan de vrijwilligers.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, onder andere de brandweertaken worden uitgevoerd door de Veiligheidsregio.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er wordt een niet begroot bedrag van € 230.000 terugontvangen van de Veiligheidsregio IJsselland.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 3 Bestuurlijke samenwerking (contributie VNG)	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het budget voor bestuurlijke samenwerking is ontoereikend. Er ontstaat een tekort van € 33.000.
Wat zijn de oorzaken?	De jaarlijkse in de begroting toegekende inflatiefactor is ontoereikend. De bijdrage aan de VNG is gebaseerd op een bijdrage per inwoner. Het inwoneraantal van de gemeente is in 4 jaar tijd met bijna 1.000 gestegen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Alle gemeenten zijn lid van de VNG, maar het is niet wettelijk verplicht.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is een structureel tekort van € 33.000.

Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 33.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	-

Financiële mutatie nr. 4 Rechtmatigheidsverklaring	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Betreft de externe ondersteuning bij de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording
Wat zijn de oorzaken?	In de huidige situatie geeft de accountant een oordeel over de rechtmatigheid van het handelen van de gemeente af. Deze verantwoordelijkheid gaat naar het college met ingang van het verslagjaar 2023. Externe ondersteuning via onze accountant helpt ons om goed voorbereid te zijn op deze nieuwe taak
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, rechtmatigheidsverantwoording met ingang van het verslagjaar 2023.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	n.v.t.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Onze medewerkers van de Verbijzonderde Interne Controle worden goed voorbereid op de nieuwe werkzaamheden.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 20.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen

4. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

-

Kansen:

Social media

Social media spelen een belangrijke rol in het dagelijkse leven van veel inwoners. We zien dat inwoners en ondernemers digitale manieren gebruiken om hun vragen te stellen, mening te geven of zorgen te uiten. De vragen die via Twitter en Facebook binnenkomen zijn op een soortgelijke, structurele manier belegd als vragen via de telefoon: via het KCC. Dit jaar hebben we WhatsApp als kanaal toegevoegd. Voor onze inwoners is dit een extra, laagdrempelig kanaal om met ons te communiceren. De openbare online uitingen in de social media zijn voor ons een belangrijke peilstok in de samenleving. Bovendien weten we door monitoring van deze uitingen wat er leeft op diverse onderwerpen en kunnen we daarop inspelen als dat nodig is. We zien wel dat we leven in een dynamische wereld, met veel complexe dossiers. Dit vraagt veel van het cluster, waardoor andere activiteiten soms uitgesteld worden die vooral te maken hebben met doorontwikkeling van social media-mogelijkheden.

Digitalisering

Inwoners regelen steeds meer online en zijn gewend geraakt aan het hoge niveau van online dienstverlening door commerciële aanbieders. Dat vragen zij ook van de overheid. Daarin zijn we nog niet zo ver als commerciële organisaties. Maar we werken eraan om steeds meer producten volledig digitaal aan te bieden. En de website toegankelijk te houden: duidelijke taal, opmaak die voor iedereen geschikt is en makkelijk vinden van wat (de meeste) mensen zoeken op de website. Dit jaar heeft de website een nieuw, fris uiterlijk gekregen. Daarnaast zorgen we ervoor dat mensen die niet digitaal zaken willen of kunnen doen een alternatief hebben. Niet alleen voor dienstverlening op het gemeentehuis, maar ook voor inwonersparticipatie zijn er meer digitale alternatieven.

Persoonlijk

Naast een trend van steeds meer digitaal, blijven een aantal zaken meer geschikt voor de persoonlijke aanpak. Denk aan vragen in het sociaal domein en ook burgerzaken. Dan wordt van de medewerker deskundigheid verwacht.

Gebiedscoördinatoren spelen ook een belangrijke rol in het persoonlijke contact met inwoners(groepen). Ook voor inwoners die niet zo digitaal vaardig zijn, blijft het persoonlijke contact altijd mogelijk. Daarvoor hebben we dit jaar speciale spreekuren voor vragen over de energietoeslag geïntroduceerd.

▲ Omgevingswet (participatie, integrale afweging)

De Omgevingswet sluit aan bij ontwikkelingen in de maatschappij, zoals inwoners meer en eerder betrekken bij plannen voor hun buurt/omgeving (participatie) en integrale afweging van aanvragen. De uitdagingen bij het DSO (digitaal stelsel Omgevingswet) hebben er mede voor gezorgd dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet (opnieuw) is uitgesteld. De nieuwe ingangsdatum is 1-1-2023. Dat betekent niet dat de voorbereidende werkzaamheden zijn opgeschoven. Er moet namelijk ook bij gemeenten nog veel gebeuren. Steenwijkerland is hierop geen uitzondering. Daar zijn we dan ook mee bezig in het programma Invoering Omgevingswet.

▲ (Inwoners)participatie

We zien dat inwoners betrokken willen worden bij de ontwikkelingen in hun omgeving. We zien dat aan de reacties die de (mogelijke) veranderingen in de omgeving oproepen. Zoals de (mogelijke) komst van een zonnepark, individuele bestemmingsplanwijzigingen of het uiterlijk van (nieuwe) gebouwen op een in het oog springende plek. We zien het ook in de uitkomsten van de peiling onder het Inwonerspanel. De bereidheid om mee te denken is groot. Een uitdaging daarbij is om de verwachtingen vooraf over en weer helder te krijgen en te hebben. Over de ruimte voor invloed, het proces en de rollen en belangen van initiatiefnemers, belanghebbenden en overheden. Heldere en tijdige communicatie is daarbij essentieel. Deze elementen zijn verwerkt in de visie op (inwoners)participatie die richting geeft aan de invulling van (inwoners)participatie. Ook voor de verplichtingen die de Omgevingswet op dat gebied vraagt. Dit jaar gaan we ook aan de slag met het geven van invulling aan de nieuwe functie van adviseur participatie en de werving daarvan. Het onderwerp 'right to challenge' is een vorm van (inwoners)participatie dat ook een plek gaat krijgen in de nieuwe participatieverordening.

Uitdagingen:

▼ Corona

Tot op heden heeft corona in 2022 minder impact gehad op onze dienstverlening dan de voorgaande 2 jaren. Het blijft echter onzeker wat de uitwerking van corona dit laatste kwartaal gaat zijn.

▼ Oekraïne

We zien dat de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, waardoor veel Oekraïense inwoners gevlucht zijn, ook impact heeft op burgerzaken. De '1^e inschrijvingen' zoals dit heet, vragen veel capaciteit. Vanuit het cluster burgerzaken wordt hier zo'n 3 fte op ingezet. Dat staat nog los van de ondersteunende inzet van collega's van andere teams. Het effect hiervan op onze dienstverlening is dat we tijdelijk hebben moeten stoppen met de vrije inloop. Dit om te voorkomen dat de wachttijden voor onze inwoners en ondernemers te lang worden. We ondervangen dat door te werken op afspraak en door tijdelijk extra capaciteit in te huren. We verwachten in het najaar weer terug te gaan naar de gewenste vorm: onze inwoners kunnen zowel op afspraak als via vrije inloop bij ons terecht.

▼ Privacy

Privacy blijft een actueel onderwerp. Als gemeente staan we voor een goede beveiliging van de persoonlijke gegevens van onze inwoners en ondernemers. Dit is ook wettelijk geregeld in de AVG. Dat betekent dat we gegevens niet 'zomaar' kunnen delen met andere (semi-) overheidsorganisaties. Daarnaast ligt er ook op ons gebruik van persoonsgegevens een wettelijke bescherming. Die nemen we serieus. Soms lijkt dit wettelijk kader rondom het delen van informatie op gespannen voet te staan met onze dienstverlening. Het is onze inzet om te kijken naar de mogelijkheden die er binnen deze privacyregels wél zijn om zo te kunnen blijven werken aan het verbeteren van onze dienstverlening.

▼ Complexere vragen

We krijgen naast de reguliere vragen, steeds complexere vragen. Of het nu op het gebied van burgerzaken is (adresonderzoeken bijvoorbeeld), inwonersinitiatieven of vergunningaanvragen. Het gaat daarbij vaak om vraagstukken die meerdere disciplines binnen de gemeente betreffen, maar ook andere netwerk- en ketenpartners.

2.2 Duurzaam

Duurzaam	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
-----------------	--

1. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Energietransitie:

Doel	Meer duurzame elektriciteit
Beoogd resultaat 2022	De afgelopen jaren was er een gestage groei van zonnestroom (2018: 42 TJ, 2019: 52 TJ, 2020: 81 TJ en 2021: 102TJ). Met het vergunde zonnepark in Willemsoord en de toevoeging van zonnepanelen op (particuliere) daken kunnen we rekenen op een verdubbeling van de zonnestroom.
Processtap/actie 2022	Initiatiefnemers en omwonenden worden door ons actiever begeleid.
Prognose	■
Toelichting	De groei van huishoudens met zonnepanelen blijft doorzetten. Er ligt inmiddels 8 GWh zon op dak en er zit nog 4 GWh in de pijplijn. In totaal zitten we dus op ruim een kwart van onze doelstelling voor zon op dak (12 van de 59 GWh). Door het proces bij de Raad van State van het zonnepark Willemsoord en door vertraging van het zonnepark Wanneperveen zal de oplevering van deze parken waarschijnlijk pas in 2023 plaatsvinden. In het herziene beleid met betrekking tot zon op land wordt het participatieproces verder vormgegeven. We streven er naar om het herziene beleid in 2022 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.

Doel	Woningen met een betere energetische kwaliteit
Beoogd resultaat 2022	▪ Er is een andere vorm van monitoring opgezet in samenspraak met de netbeheerders. We monitoren de afname van het gasverbruik (gecorrigeerd voor seizoensinvloeden per jaar) via metagegevens van Enexis/Rendo. Dit is een betere monitor omdat daarin zowel eventuele gedragsverandering (verwarming een graadje lager, korter douchen) als ook de resultaten van isoleren duidelijker terugkomen. ▪ Het gasgebruik (gecorrigeerd door seizoensinvloeden per jaar) neemt jaarlijks af met 3%.
Processtap/actie 2022	Met behulp van isolatieprojecten worden inwoners geholpen bij het isoleren van hun woning. In samenspraak met de netbeheerders zetten we een andere vorm van monitoring op.
Prognose	■
Toelichting	De laatste cijfers laten een wisselend beeld zien in het temperatuursgecorrigeerde aardgasverbruik voor woningen: 2017: 30,1 mln m3, 2018: 30,8 mln m3, 2019: 29,8 mln m3 en 2020: 30,1 mln m3. De verwachting is wel dat er in 2022 en zeker in 2023 een flinke daling te zien is. Dit heeft vooral te maken met de extreme prijsstijging van energie. De prijsstijging heeft als bijkomstig effect dat mensen wellicht versneld overgaan tot energiebesparende maatregelen in hun woning.

Doel	Terugdringen van aardgasverbruik
-------------	---

Beoogd resultaat 2022	Wijkuitvoeringsplannen zijn in uitvoering.
Processtap/actie 2022	Op basis van de vastgestelde Transitievisie Warmte wordt een start gemaakt met een 2-tal wijkuitvoeringsplannen.
Prognose	●
Toelichting	In de drie startwijken in Steenwijk noord (Woldmeenthe, Oostermeenthe en Nieuwe Gagels) zijn de eerste energieadviezen al uitgevoerd in de vorm van twee pilots. Deze pilots worden de komende periode uitgerold. Daarnaast gaan we in de Gagels verder met een traject met een onderzoeksbureau en de woningbouwcorporatie om uit te werken welk alternatief voor aardgas daar het meest interessant is. Daar betrekken we de inwoners van De Gagels bij. Proces voor de komende jaren: inzetten op aanbieden van grondige adviezen met handelingsperspectief eraan gekoppeld voor huiseigenaren. In eerste instantie in de startwijken (Woldmeenthe, Oostermeenthe en Nieuwe Gagels). Vervolgens schalen we dat op naar andere kernen en wijken. Totdat we dit aanbod gemeente breed hebben uitgerold. Daarnaast zetten we in op kansen voor aanpak energiearmoede. Hiervoor wordt een projectleider aangesteld voor het versnellen van energiebesparende maatregelen in woningen van deze doelgroep.

Doel	Informer en stimuleren van inwoners en ondernemers
Beoogd resultaat 2022	Iedere inwoner en ondernemer is bekend met de doelen van het programma Duurzaam en kent het begrip 'Groener in de kop' waarin onze gezamenlijke opgave wordt uitgedragen.
Processtap/actie 2022	- De stichting Duurzaam Steenwijkerland, met haar energiewinkel, zorgt voor aantrekkelijke programmering. - Continu overleg met wijkraden/dorpsbelangen en Business Club Steenwijkerland (BCS) om nieuwe groepen te benaderen.
Prognose	●
Toelichting	Bij het Infopunt Duurzaam Doen, Groene stappen in de Kop van de Stichting Duurzaam Steenwijkerland kunnen inwoners terecht voor informatie en inspiratie over diverse onderwerpen voor duurzamer wonen: besparen van energie, aardgasvrij wonen maar ook over het maken van bewuste keuzes over mobiliteit, voedsel, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Stichting Duurzaam Steenwijkerland is een partner bij het organiseren van diverse acties zoals de textielbult op de Markt en de uitgifte van energiebespaartassen bij een advies van een energiecoach en huurwoningen met een laag energielabel. De energiecoaches van de Stichting Duurzaam Steenwijkerland hebben in 2022 250 energiecoachgesprekken en 45 warmtescans uitgevoerd. Inmiddels is het team van energiecoaches uitgebreid met 2 vrijwilligers tot 6 personen. Er is een consortium van bedrijven opgericht: Besparen in de Kop. Besparen in de Kop is een regionaal samenwerkingsverband waar vraag en aanbod van duurzame maatregelen samenkomen. Voor particulieren én bedrijven in Steenwijkerland. Afgelopen jaar zijn 3 webinars georganiseerd voor inwoners over het verduurzamen van de woning. Deze zijn ook dit jaar zeer goed bezocht.

Doel	Schone mobiliteit
Beoogd resultaat 2022	Mede via ons programma Duurzaam (be)leefbaar Toerisme is er een grote hoeveelheid elektrische voertuigen beschikbaar waar onze inwoners ook van profiteren. Het gaat om circa 10 auto's (deelautoconcept) en naar verwachting tussen de 100 á 150 voertuigen micromobiliteit.
Processtap/actie 2022	Samen met ondernemers worden vanuit innovatie in mobiliteit mobiliteitsconcepten uitgerold. Daarbij worden ook de gewenste deelauto's

	vanuit diverse energiecoöperaties en onze eigen mobiliteitsvraag (als gemeentelijke organisatie) meegenomen. We trekken hierin samen op met diverse buurgemeenten.
Prognose	●
Toelichting	Deze zomer zijn de eerste 4 mobiliteitshubs uitgerold (Steenwijk, Giethoorn, Blokzijl en Oldemarkt). Hier worden in totaal 42 e-bikes aangeboden. Er is gekozen voor e-bikes omdat hier snel massa mee kan worden gemaakt en vanwege de schaalbaarheid. In het najaar stellen wij ondernemers in de vrijetijdseconomie via een subsidieregeling in de gelegenheid om bij hun onderneming ook een Hub met duurzaam vervoer te realiseren. Zo wordt het aanbod van duurzaam en slim vervoer in ons gebied uitgebreid.

Doel	Gemeentelijke eigendommen zijn in 2050 energieneutraal
Beoogd resultaat 2022	Huidig eigen wagenpark (dat wordt gebruikt voor incidenteel gebruik) wordt gesaneerd en vervangen door ingekochte km's (zgn. mobility as a service).
Processtap/actie 2022	De huidige 5 auto's worden via een aanbesteding vervangen door de inkoop van km's zgn. mobility as a service).
Prognose	■
Toelichting	De verduurzaming van het wagenpark wordt steeds verder ingevuld. In de tweede helft van 2022 vindt er een aanbesteding plaats van het leveren van 6 duurzame, kleine, compacte bedrijfsauto's. Gemeentelijke gebouwen. Het college heeft besloten om versneld de gemeentelijke gebouwen te voorzien van zonnepanelen.

Circulaire economie:

Doel	Gemeentelijke organisatie is in 2030 circulair
Beoogd resultaat 2022	De invoering van de CO2 prestatie ladder draagt bij aan een aanzienlijke afname van CO2 gedurende de uitvoering van werken.
Processtap/actie 2022	De CO2 prestatieladder wordt ingevoerd. Daarmee berekenen we in projecten de potentiële CO2 besparing (denk bv aan cementloos beton in fietspaden) en wegen financieel af welke besparing realistisch is.
Prognose	●
Toelichting	Met de CO2-footprint van onze organisatie krijgen we inzicht in onze directe en indirecte uitstoot van fossiele brandstoffen. Voorbeelden hiervan zijn; gebruik van aardgas voor verwarming of de uitstoot van diesel- of benzinevoertuigen. Ook krijgen we inzicht in andere de CO2-uitstoot van transportmiddelen die geen eigendom zijn van de organisatie. Voorbeelden hiervan zijn de uitstoot van auto's in woon-werk verkeer en werk wat is uitbesteed (hieronder valt ook bijvoorbeeld de afvalverwerking). In het voorjaar van 2023 is de footprint klaar en gaan we aan de slag met de verduurzamingsstrategie voor onze organisatie.

Doel	Minder restafval per inwoner
Beoogd resultaat 2022	De voor 2022 geplande projecten uit het grondstoffenplan zijn uitgevoerd.
Processtap/actie 2022	Diverse projecten worden opgepakt en uitgevoerd.
Prognose	●

Toelichting	De laatste cijfers laten gelukkig zien dat de piek in het aantal kilo's restafval door corona (o.a. thuiswerken en lockdown) weer voorbij is. De afgelopen maanden zijn met de campagne 'Afval scheiden, geen kunst aan!' diverse grondstoffen in het zonnetje gezet. We verwachten dat met campagne inwoners weer bewust maakt van wat in welke bak hoort. De textielbult op de Markt heeft veel aandacht gekregen in de media. Ook is de verordening tegemoetkoming onvermijdbaar medisch afval vastgesteld. De regeling is bedoeld voor inwoners die afval hebben door een chronische ziekte of medische beperking. Dit noemen we onvermijdbaar medisch afval. Voorbeelden hiervan zijn incontinentiemateriaal, afval dat het gevolg is van dialyse of een stoma. De laatste gesprekken met Stichting Duurzaam Steenwijkerland worden de komende weken gevoerd zodat zij vanaf januari 2023 alle initiatieven op het gebied van zwerfafval kunnen begeleiden en stimuleren.
--------------------	---

Doel	Ondernemers zijn zich bewust van de circulaire mogelijkheden binnen hun bedrijf
Beoogd resultaat 2022	De bedrijven in de meest kansrijke sectoren voor de overstap naar een meer circulaire economie hebben inzicht in hun kansen. We volgen daarbij de kansrijke sectoren zoals ze beschreven zijn in de Regio Zwolle en de provincie Overijssel.
Processtap/actie 2022	Samen met BCS wordt een scan uitgevoerd naar de bedrijven binnen de kansrijke sectoren en we gaan met deze bedrijven de kansen verkennen.
Prognose	●
Toelichting	In september zijn de eerste gesprekken gevoerd met een aantal ondernemers en de Tenderboard van BCS over maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (mvoi). We hebben samen verkend wat de mogelijkheden zijn voor Steenwijkerland en hoe we dit gaan bereiken. Daarnaast heeft het college in juli het Manifest MVOI vastgesteld. De vervolgstap is het uitwerken van het bijbehorende Actieplan waarbij de input van de ondernemers en BCS het uitgangspunt is.

Klimaatadaptatie & Biodiversiteit:

Doel	Klimaatbestendig handelen
Beoogd resultaat 2022	Projecten uit de Regionale en Lokale AdaptatieStrategie (RAS en LAS) zijn uitgevoerd.
Processtap/actie 2022	Het aan u eind 2021 ter kennisgeving aangeboden RAS en Las bevat een aantal projecten die worden uitgevoerd.
Prognose	●
Toelichting	In 2022 wordt de concept Lokale Adaptatie Strategie voor consultatie aangeboden aan de stakeholders. Daarnaast is dit jaar gestart met de projecten uit de uitvoeringsagenda's klimaatadaptatie, waaronder start bewustwordingscampagne (NK Tegelwippen) opstellen stimuleringsregeling voor inwoners/bedrijven, opstellen richtlijnen voor klimaat adaptief bouwen.

2. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2022-2025

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2022-2025:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2022-2025				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan				
1. Wijkuitvoeringsplan (WUP) Woldmeenthe, Oostmeenthe en Nieuwe Gagels (incl. subsidie van de provincie).	deels	ja	ja	Nee

Toelichting op de afwijking van de prognose:	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Voor het project was een bedrag van € 250.000 geraamd in 2022. Vanwege een lagere cofinanciering is het bedrag € 134.000.
Wat zijn de oorzaken?	Het lager uitvallen van een geraamde subsidie.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	De geplande wijkuitvoeringsplannen kunnen financieel volgens plan uitgevoerd worden.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er zijn minder financiële middelen beschikbaar dan voorgesteld, maar niet minder dan benodigd is voor de uitvoering. De uitgaven dienen met € 116.000 te worden afgeraamd, evenals de inkomsten.
Welke maatregelen stellen we voor ?	Zowel aan de inkomstenkant als aan de uitgavenkant het bedrag te verlagen met € 116.000.

3. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. : 1 Opbrengst zonnepanelen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 40.000 hogere opbrengst van het zonnepark in Oldemarkt in verband met terug levering groene stroom
Wat zijn de oorzaken?	Per 20 mei 2022 is van de energiebedrijf Energie VanOns over 2021 een nabetaling van ruim € 0,04 per geleverde kWh ontvangen
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Opwekken van duurzame energie
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Een positief resultaat van € 40.000
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	N.v.t.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
t..W.elk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	N.v.t.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De vergoedingen over de maanden september tot en met december 2022 moeten nog worden ontvangen op basis van geleverde kWh en onzeker is of er in 2023 verrekeningen over 2022 plaats zullen vinden van SDE-subsidie en voorschotprijs.

Financiële mutatie nr. : 2 Besteden rijks gelden voor uitvoeringskosten klimaatakkoord in 2023	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Een groot deel van de ontvangen rijks gelden zullen in 2022 niet kunnen worden besteed en zullen voor 2023 beschikbaar moeten worden gesteld.

Wat zijn de oorzaken?	In de meicirculaire is een bedrag van € 295.000 ontvangen voor uitvoeringskosten klimaatakkoord. Niet al deze gelden kunnen in 2022 worden besteed omdat op dit moment de plannen hiervoor nog ontbreken. Het is echter wel belangrijk om in 2023 hierover te kunnen beschikken, om aan de slag te gaan met het beleid wat we willen ontwikkelen in het kader van een klimaatplan voor Steenwijkerland.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De niet bestede middelen in 2022 via de jaarrekening te storten in de Algemene Reserve en deze in 2023 weer beschikbaar te stellen. Voor de rekening 2022 heeft dit geen financiële gevolgen.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er is geen sprake van een tekort, maar voorgesteld wordt de middelen die zijn bestemd voor de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord wel te besteden aan het doel waarvoor de middelen zijn bedoeld. Dit klimaatakkoord heeft betrekking op de periode 2022-2030.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Ook voor de jaren 2023 tot en met 2030 worden middelen verwacht voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Hoeveel is op dit moment nog niet bekend. Er wordt vanuit gegaan dat dit een structureel budget zal gaan worden.

4. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

Het begin van 2022 bestond weer uit een lockdown. We hebben we geen beleidsmatige wijzigingen hoeven doorvoeren als gevolg van corona. Wel zijn een aantal bijeenkomsten online uitgevoerd en hebben we bewonersacties in samenwerking met het Infopunt Duurzaam Doen op een later moment uitgevoerd.

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Herziene plan zon op land

In het herziene beleid met betrekking tot zon op land wordt het participatieproces verder vormgegeven. Dit herziene beleid wordt ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Klimaatbeleidsplan

Omdat het onderwerp duurzaamheid steeds belangrijker wordt en de gemeente een hoge ambitie heeft voor klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie wordt er overkoepelend beleid opgesteld in een klimaatbeleidsplan Steenwijkerland. Dit beleid zal uit zowel een strategie als een uitvoeringsprogramma bestaan dat in gaat op de perioden tot 2025, 2030 en 2050.

Kansen:

- ▲ Door de stijgende energieprijzen, tekorten aan grondstoffen en effecten van de klimaatverandering wordt nut en noodzaak van de energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie steeds meer gevoeld. Er is een groeiende behoefte aan hergebruik, energiebesparing en natuurlijke grondstoffen.
- ▲ Energieneutraliteit kernen. De kernen van Steenwijkerland willen zich inzetten voor hun eigen omgeving en de eigen kern energieneutraal maken.
- ▲ Voorbeeldfunctie gemeente Steenwijkerland door het verduurzamen van de eigen panden.
- ▲ Bestendige relatie met Stichting Duurzaam Steenwijkerland. De Stichting zet zich in om onze bewoners te informeren en adviseren op het gebied van Klimaatadaptatie, biodiversiteit, energietransitie en circulaire economie.
- ▲ Bij woningbouw kan rekening gehouden worden met alle aspecten van duurzaamheid.

Uitdagingen:

- ▼ Energiearmoede. Andere prioriteiten bij inwoners door geldproblemen.
- ▼ Netwerkgroestie. Nieuwe projecten voor energieopwekking kunnen niet altijd meteen worden aangesloten op het net. De verwachting is dat de opwek die in onze gemeentelijke doelstelling staan wel voor 2030 aangesloten kunnen worden.
- ▼ Niet iedereen ziet het nut en noodzaak van de opgaven binnen duurzaamheid.

2.3 Werk aan de winkel

Werk aan de winkel	Prognoses: = op koers = specifieke aandacht vereist = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
---------------------------	--

1. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Doel	Excellent vestigingsklimaat
Beoogd resultaat 2022	▪ We streven ernaar dat zich 3 nieuwe bedrijven vestigen op Eeserwold. ▪ Nieuwe bestuursafspraken met West Overijssel over het aanbod van bedrijventerreinen. Op basis van een vastgestelde bedrijventerreinenvisie wordt ingezet op extra ruimte. ▪ Een vastgesteld bestemmingsplan voor het Gedempte Steenwijkerdiep. ▪ Op basis van de uitslag van de verkiezing MKB vriendelijkste gemeente, worden aanbevelingen gedaan om de dienstverlening te verbeteren. ▪ We bouwen aan een vitale, aantrekkelijke binnenstad van Steenwijk onder andere door uitvoering stimuleringsregeling Vitale binnenstad. ▪ Realisatie aantrekkelijke verbinding (looproute vanaf het) Station met de binnenstad van Steenwijk. ▪ Opstellen en uitvoeren nieuwe prestatiedeel met de BCS. ▪ We zetten het aanjaagfonds in om ondernemend Steenwijkerland uit te crisis te helpen.
Processtap/actie 2022	▪ Het vastgestelde beeldkwaliteitsplan voor het bedrijvenpark Eeserwold biedt meer ruimte en maatwerk voor bedrijven om zich te vestigen. Het bestemmingsplan wordt in procedure gebracht. Daarmee wordt een belangrijke stap gezet m.b.t. de mogelijkheden van vestiging van bedrijven. Naar verwachting zullen een aantal van de geïnteresseerde bedrijven zich werkelijk vestigen op Eeserwold. ▪ De resultaten en aanbevelingen van het MKB-onderzoek klantvriendelijke gemeente zullen we gebruiken voor het opstellen van een plan van aanpak en deze in samenwerking met het georganiseerd bedrijfsleven en in relatie tot de omgevingswet implementeren. ▪ Opstellen en uitvoeren plan voor routing, incl. begroting, inrichtingsschets enz.. Overleg met provincie Overijssel over het maken van de bestuursafspraken. Jaarlijks wordt met de BCS een prestatiedeel opgesteld, met daarin concrete te behalen resultaten. ▪ Met de subsidieregeling vitale binnenstad als voorbeeld en inspiratie werken we aan het instellen van een regeling dat ondernemers uit de gemeente uit de crisis gaat helpen (anjaagfonds ondernemers). ▪ Voor het op te stellen bestemmingsplan voor de herontwikkeling van het Gedempte Steenwijkerdiep moesten enkele aanvullende onderzoeken worden uitgevoerd. Planning is dat het ontwerp-bestemmingsplan in Q4 2022 in procedure wordt gebracht
Prognose	 (subsidieregeling vitale binnenstad)
Toelichting	De uitgifte van bedrijfskavels op Eeserwold gaat snel. Het uitgifte tempo is t.o.v. het succesvolle jaar 2021 niet gestagneerd, er zijn nog slechts enkele

	kavels op het bedrijvenpark beschikbaar. Vooruitlopend op de te maken bestuursafspraken met de provincie over kwantiteit - kwaliteit van de bedrijventerreinen heeft het bureau Stec onderzoek gedaan naar toekomstig vraag/aanbod in Steenwijkerland. Mede op basis van dit onderzoek, aangevuld door de enquêteresultaten van een onderzoek door de BCS, zetten we in op uitbreiding van terreinen en realisatie nieuw terrein. Eind dit jaar zullen de afspraken hierover gemaakt worden. Met de BCS zetten we in op het maken van nieuwe afspraken/resultaten, op het gebied van arbeidsmarkt, fysieke ruimte en duurzaamheid. We hebben een aantal acties uit de prestatiedeal met de BCS gerealiseerd. Zo hebben de bedrijventerreinen opnieuw het keurmerk veilig ondernemen ontvangen. De daarbij ontvangen aanbevelingen werken we met de BCS verder uit. De aanbevelingen zoals gedaan in het plan van aanpak voor het verbeteren van de ondernemersdienstverlening worden geïmplementeerd. Intern is er draagvlak voor deze implementatie. De eerste verbeterpunten (betere interne communicatie en afstemming) zijn inmiddels gerealiseerd. We blijven bouwen aan een vitale, aantrekkelijke binnenstad van Steenwijk. Recent is in dit verband weer een subsidie toegekend aan een eigenaar van een bedrijfspand, met als doel het versterken van de vitaliteit van de retailfunctie én de binnenstad. Onlangs is een vitaliteitsbenchmark voor de binnenstad van Steenwijk opgesteld. De stad scoort op een aantal thema's goed. In samenwerking met Steenwijk Vestingstad wordt mede op basis van deze benchmark een nieuwe (uitvoerings)agenda opgesteld. De plannen voor het verbeteren van de looproute vanaf het station naar de binnenstad zijn gereed en zullen binnenkort worden uitgevoerd ('stapstenen' met logo vestingstad van station naar binnenstad en herinrichten pleintje bij de bioscoop als entree naar de stad).
--	---

Doel	Versterken regionale samenwerking
Beoogd resultaat 2022	▪ We blijven actief in de regio en zijn aangesloten op de voor Steenwijkerland belangrijke thema's (Economic Board, Toerisme, Economie, Arbeidsmarkt. We zijn en blijven betrokken bij regionale projecten en initiatieven zoals bijvoorbeeld Good-Practice (rol in Stuurgroep) waarbij ondernemers het bedrijfsleven inspireert met innovatieve ideeën, en Go4Export en zijn actief in de stuurgroep vitale vakantieparken. ▪ We informeren actief de raad en de ondernemers in Steenwijkerland over de Regio Zwolle over onder andere de inzet en mogelijkheden van Kennispoort. ▪ We doen actief mee in de lobby om van de Regio Zwolle de 4^e economische regio van ons land te maken en plukken hier de vruchten van (verkrijgen subsidies, meedoen aan pilotprojecten enz.). Hiertoe is een dynamische regionale investeringsagenda opgesteld, waarin we ook icoonprojecten voor aan kunnen leveren. ▪ In 2021 hebben we de regionale samenwerking op het gebied van de vrijetijdseconomie versterkt. Op bestuurlijk niveau is de betrokkenheid met Gastvrij Overijssel versterkt en zijn we vertegenwoordigd in de Stuurgroep Vitale Vakantieparken. Op projectniveau wordt nauw samengewerkt met onze buurgemeenten. Hierbij wordt steeds kritisch gekeken naar de toegevoegde waarde

	van samenwerking. Dat zal ook het uitgangspunt blijven voor de komende periode.
Processtap/actie 2022	▪ In de Regio Zwolle sluiten we aan bij periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg en de voorbereiding ervan. ▪ Voor zover het de vrijetijdseconomie betreft zullen we de bestaande samenwerking voortzetten. Nieuwe samenwerking gaan we niet uit de weg maar we zullen kritisch blijven kijken naar toegevoegde waarde voor de gemeente.
Prognose	●
Toelichting	We blijven aangesloten bij het samenwerkingsverband, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Periodiek laten we ons informeren over de ontwikkelingen. Zo zijn we actief betrokken bij de verstedelijke lijningsstrategie. De voor Steenwijk opgestelde quick scan is gereed. Hierin zijn de (toekomstige) kansen verkend voor (bovenregionale) woningbouw, economie, klimaat en mobiliteit. Momenteel wordt de stationsomgeving hierin verder uitgewerkt. Dit sluit aan bij ons icoonproject stationsomgeving uit de Regiodeal. Op deze wijze proberen wij onze ambities met inzet van regionale samenwerking én middelen te bewerkstelligen.

Doel	Versterken arbeidsmarkt
Beoogd resultaat 2022	▪ Met onze investeringen en inzet willen we binnen 5 jaar 10% van onze beroepsbevolking hebben bereikt.
Processtap/actie 2022	Door het uitvoeren van het (herijkt) actieplan werk(t): ▪ krijgen de projecten meer gestalte en wordt ook de samenwerking met ondernemers intensiever; ▪ zijn we koploper bij de samenwerking in de regio als het gaat om het oplossen van arbeidsmarktvraagstukken; ▪ worden samenwerkingsverbanden officieel bekrachtigd; ▪ komen deze collectieven in aanmerking voor de eerste subsidiegelden; ▪ starten leerlingen aan het Regionaal Techniek Center, het Horeca College en NEXT Academy; ▪ zijn de eerste stapelbanen binnen de pilot een feit. Overeenkomstig de vastgestelde visie op ons participatiebeleid willen we ook onze inwoners met een P-wet uitkering, waar mogelijk, deel laten nemen aan de actieplan werk(t) projecten. Gezamenlijk met de BCS uitvoeren van de prestatieboom, met focus op herstel economie en werkgelegenheid. Als deelnemer aan de Regiodeal Human Capital Agenda regio Zwolle: ▪ zetten we in op de drie sporen: beschikbaarheid, wendbaarheid en inclusiviteit; ▪ zorgen wij voor aansluiting bij het HCA-programma; ▪ stimuleren we ondernemers en inwoners om gebruik te maken van de mogelijkheden van de HCA.
Prognose	●
Toelichting	Onze gestarte collectieven hebben substantiële subsidies ontvangen. Dit zien we als stimulans, niet enkel voor de bijhorende businesscases, maar bovenal dat onze aanpak op draagvlak kan rekenen. Inmiddels is de eerste Stapelbaan gerealiseerd en is in september de regionale praktijkacademie (RPA) gestart, zowel voor de installatie-techniek, als de procestechniek. De samenwerking met het bedrijfsleven én het onderwijs verloopt hierbij optimaal. Momenteel wordt de

	verbreding naar andere sectoren verkend (autotechniek) en vinden gesprekken plaats met omliggende gemeenten (Meppel, Westerveld) over het aansluiten bij deze initiatieven. Next, het werven van internationaal toptalent, is opgeschaald in de regio en wordt daar ook ondergebracht. De Steenwijkerlandse deelnemende bedrijven blijven betrokken. In de te organiseren week van de ondernemer zal de arbeidsmarkt een prominente plek krijgen, waarbij ingezet wordt op beschikbaarheid, wendbaarheid en inclusiviteit. Het project Horecacollege krijgt vanaf september een doorstart, zodat deze ook naar verwachting volgend jaar kan gaan starten.
--	---

Doel	Focus op toerisme & recreatie
Beoogd resultaat 2022	De focus op toerisme & recreatie blijft ook in 2022 van belang. Zeker nu de sector onder druk staat ten gevolge van de coronacrisis is het van belang te blijven inzetten op de genoemde resultaten. Dit pakken we op samen met onze partners in en buiten de Stichting Weerribben-Wieden.
Processtap/actie 2022	▪ Reconstructie paden Giethoorn (fase 2 en 3). ▪ Reconstructie molen Giethoorn. ▪ Invulling Gieterse Polder. ▪ Realisatie Experience Center Giethoorn. ▪ Optimalisatie fietspaden; ▪ Ontwikkeling European Wetland Center Ossenzijl (Staatsbosbeheer). ▪ Reconstructie Station Steenwijk. ▪ Introductie meer duurzame vervoermiddelen (als onderdeel van Smart Mobility). ▪ Doorontwikkeling gastvrijheid d.m.v. Smart Hospitality. ▪ Visie op gemeentelijke havens. ▪ Uitvoering geven aan visie Recreatie & Toerisme.
Prognose	● Reconstructie paden Giethoorn (fase 2 en 3). • Gereed ■ Reconstructie molen Giethoorn. • We stellen subsidie beschikbaar voor het herstel van de vier wieken. De stichting wil daarnaast een (oorspronkelijk aanwezige) bevaarbare grot en een werkend binnenwerk realiseren waarvoor ze op zoek gaan naar financiers. De molen wordt overgedragen aan de stichting. Dit is vastgelegd in een intentieovereenkomst. De uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan voor de loswal Kerkweg kan leiden tot vertraging van de daadwerkelijke overdracht. ● Invulling Gieterse Polder. • Dit najaar hebben we een gedragen toekomstbeeld van de Gieterse polder en vindt de besluitvorming plaats. ● Realisatie Experience Center Giethoorn. • Er is een voorlopige aanvraag voor een bestemmingsplanwijziging ingediend. Bij een positieve beoordeling zijn we voornemens een subsidiebeschikking te geven voor de ontwikkeling van het plan door de initiatiefnemer. ■ Optimalisatie fietspaden. • De werkzaamheden aan de meeste fietspaden zijn gerealiseerd. Het fietspad Wanneperveen – Giethoorn is onlangs aanbesteed. Als gevolg van prijsstijgingen was het noodzakelijk aanvullend budget aan te vragen bij de gemeenteraad. De resterende

	fietspaden Kalenbergerpad en Jonenweg – Dwarsgracht deel 2 zijn in voorbereiding. ■ Ontwikkeling European Wetland Center Ossenzijl (Staatsbosbeheer). - Op 31 augustus is in een bestuurlijk overleg vastgesteld dat het EWC op de bestaande locatie wordt gerealiseerd met gelden vanuit de beschikbare Regiodeal. Dit najaar wordt een start gemaakt met de uitvoering door Staatsbosbeheer. De gemeente ondersteunt het proces. ■ Reconstructie station Steenwijk. - Op basis van het ontwikkelkader is de voorbereiding voor upgradering van het stationsgebouw in volle gang. Het gaat dan om de inrichting van het gebouw als poort van het gebied (met ruimte voor gastvrije ontvangstfuncties zoals de bibliotheek, toeristisch informatiepunt en horeca). Tegelijkertijd worden vanuit de verstedelijkingsstrategie de mogelijkheden voor woningbouw op deze locatie bekeken. Bureau Maan heeft de opdracht gekregen bij hun onderzoek te komen met verschillende voorstellen voor de vernieuwing van de stationsomgeving inclusief woningbouw. Eind september wordt dit onderzoek opgeleverd en wordt de beslissing genomen verder te gaan op basis van het oorspronkelijke plan óf een nieuwe weg in te slaan in lijn met de verstedelijkingsstrategie. De oorspronkelijke doelstellingen vanuit de Regiodeal voor het station blijven in beide scenario's overeind. ● Introductie meer duurzame vervoermiddelen (als onderdeel van Smart Mobility). - In de zomer 2022 is een viertal mobiliteitshubs met elektrische fietsen gerealiseerd. Hierdoor kunnen bezoekers het gebied op een duurzame wijze verkennen. ● Doorontwikkeling gastvrijheid d.m.v. Smart Hospitality. - In het voorjaar 2022 is de toeristische Weerribben-Wieden app geïntroduceerd. ● Visie op gemeentelijke havens. - In het najaar wordt een toeristische visie op de gemeentelijke havens opgeleverd. Dit is een toevoeging op het bestaande beheerplan havens. ● Uitvoering geven aan visie Recreatie & Toerisme. Dit is een continu proces. Samen met onze partners (waaronder de partners verenigd in de Stichting Weerribben-Wieden) werken we aan versterking van toerisme waarbij het behouden van de balans tussen economie, leefbaarheid en natuur & landschap voorop staat. De Toeristische visie is daarbij ons kader.
Toelichting	Zie hierboven.

2. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2022-2025

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2022-2025:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2022-2025				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/investering	Worden middelen ingezet overeenkomstig	Is de investering / het

		uitgevoerd volgens het laatste vastgestelde projectplan?	het laatste vastgestelde projectplan?	project gereed?
Bestedingsplan				
1. Aanjaagfonds voor ondernemers	▲	▲	■	Nee
2. Opstellen visie horeca (na corona)	●	●	●	Nee
3. Actieplan Werk(t); werken aan herstel van economie en arbeidsmarkt	●	●	●	nee
4. Horeca College Weerribben Wieden	■	■	●	Nee

Toelichting op de afwijking van de prognose: Aanjaagfonds voor ondernemers

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het beleid voor besteding van het aanjaagfonds om ondernemers te helpen uit de crisis te komen is nog niet opgesteld.
Wat zijn de oorzaken?	De landelijke en regionale corona steunmaatregelen/-pakketten zijn door ondernemers in deze gemeente goed benut. Lokaal is er voor de binnenstad van Steenwijk een regeling voor vastgoedeigenaren, voor het verbeteren van bedrijfspanden. De toepassing van de regeling leert ons dat het ook z'n beperkingen kent en daardoor niet alle kansen worden benut. Tevens zien we dat onderwerpen als circulariteit en duurzaamheid echt vraagstukken worden bij ondernemers
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Het doel blijft om ondernemend Steenwijkerland sterker uit de crisis te laten komen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2022 is nog budget beschikbaar voor de regeling (€ 100.000).
Welke maatregelen stellen we voor ?	In overleg met het georganiseerd bedrijfsleven werken we aan de invoering van het aanjaagfonds. We willen daarom de resterende middelen effectief inzetten om de lokale economie te stimuleren.

Toelichting op de afwijking van de prognose: Horeca College Weerribben Wieden

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het Horeca College Weerribben-Wieden start niet op 1 september a.s..
Wat zijn de oorzaken?	Niet alle aspecten van het totaalconcept konden gerealiseerd worden en hebben vertraging opgelopen. De risico's (o.a. qua huisvesting) zijn te groot gebleken.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Dit heeft tot gevolg dat het collectief van ondernemers niet start met het Horeca College en er dus niet een groep van 20 leerlingen start binnen de opleiding.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De middelen zullen anders worden ingezet zodat het project alsnog uitgevoerd kan worden, zie maatregelen.
Welke maatregelen stellen we voor ?	De uitvoering van het project is belegd bij de Stichting Weerribben Wieden en heeft in september weer een doorstart gemaakt.

3. Nadere wijzigingen

Financiële mutatie nr.1 : Verstedelijkingstrategie Steenwijk

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Verstedelijkingstrategie Steenwijk.
Wat zijn de oorzaken?	De gemeente maakt vanaf februari dit jaar volwaardig onderdeel uit van de verstedelijkingsstrategie. Het gaat hierbij om het realiseren van bovenregionale woningbouw in samenhang met klimaatadaptatie, mobiliteit en economie. Om uitwerking te geven aan dit vraagstuk is een extern bureau gevraagd om ons daarin te begeleiden. Dit bureau maakt op basis van de verstedelijkingsopgave een kaartbeeld met een mogelijk programma voor de toekomst.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.

Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Het bureau levert een visie op met bijbehorend programma wat ons helpt onze doelen t.a.v. de verstedelijkingsstrategie in beeld te brengen en dit is samenwerking met de regio verder te implementeren.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Overschrijding van het budget met € 35.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen. Er is geen ruimte binnen de bestaande budgetten van Economische zaken.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 35.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 2: Herinrichting openbaar gebied Onnakerk	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Herinrichting openbaar gebied Onnakerk.
Wat zijn de oorzaken?	In 2021 is er € 20.000 beschikbaar gesteld voor de herinrichting van het openbaar gebied rondom de Onnakerk. Voor 2022 is eenzelfde bedrag beschikbaar gesteld. De werkzaamheden zijn pas in 2022 uitgevoerd en het bedrag voor 2021 is vrijgevallen in de jaarrekening 2021. De totale kosten zijn hoger uitgevallen en mede door het wegvallen van het bedrag uit 2021 is er een tekort ontstaan.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, aansluiting riolering en inrichting openbare ruimte
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Overschrijding van het budget met een bedrag van € 45.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 45.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 3: Uitbreiding vastgoedprogramma Planon	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Uitbreiding vastgoedprogramma Planon.
Wat zijn de oorzaken?	Voor het vastleggen en muteren van huurcontracten, huurverhogingen, bruikleen-overeenkomsten en (erf)pachtovereenkomsten wordt momenteel gebruik gemaakt van Excel. Dit is beperkt in de mogelijkheden en foutgevoelig. Planon is gebruiksvriendelijker en er kan aansluiting worden gemaakt met de financiële administratie.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De eenmalige kosten bedragen € 16.550. De structurele kosten bedragen € 6.600 en dienen te worden toegevoegd aan de budgetten van ICT.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Zie hierboven.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	In 2022 € 16.550. De structurele kosten ter hoogte van € 6.600 zullen moeten worden bijgeraamd.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 4: Verbinding Steenwijkerdiep en park Rams Woerthe	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Verbinding Steenwijkerdiep en park Rams Woerthe.
Wat zijn de oorzaken?	De provincie Overijssel heeft een subsidie verstrekt voor de kwaliteitsimpuls (Gedempte) Steenwijkerdiep. In de raad van november 2021 is het voorstel voor de entree van het Steenwijkerdiep (havenkop) en Steenwijkerdiep en Balkengat besproken en goedgekeurd. Het derde onderdeel betreft de verbinding Steenwijkerdiep en het park Rams Woerthe. Hiervoor is nog een extra subsidie van € 110.500 beschikbaar gesteld.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.

Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De begrote kosten zijn geschat op € 225.000. De te ontvangen subsidie bedraagt € 110.500.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De meerkosten van € 114.500 kunnen gedeeltelijk worden gedekt uit het bestaande budget voor het Steenwijkerdiep en gedeeltelijk uit het nog bestuurlijk vast te stellen RWP (Riool en Waterprogramma)
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 5: Ontwikkeling Witte Paarden	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Grondzaken algemeen (BCF): ontwikkeling Witte Paarden
Wat zijn de oorzaken?	In 2019 is via een collegebesluit € 33.250 beschikbaar gesteld voor de ontsluiting van vijf nieuw te bouwen woningen en de inrichting van de openbare ruimte in Witte Paarden. De woningen zijn uiteindelijk in 2022 opgeleverd en de inrichting van de openbare ruimte is afgerond. Door de latere oplevering van de woningen was er geen budget meer in de begroting (weggevoerd in de jaarrekening).
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, aansluiting riolering en inrichting openbare ruimte.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Alsnog uitvoering geven aan het collegebesluit van 2019.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Een bedrag van € 33.250, waarvan € 9.250 ten laste kan worden gebracht van de voorziening Riolering.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 6: Verkoop onroerende zaken /exploitatiebijdragen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 170.00 in 2022.
Wat zijn de oorzaken?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 170.000 door de verkoop van onroerende zaken / bijdragen exploitatieovereenkomsten. De bijdragen van de exploitatieovereenkomsten bedragen € 150.000. De overige inkomsten bestaan uit de verkoop van groenstroken.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel in 2022 ter hoogte van € 170.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 7: Afvoer afval evenementen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Overschrijding van het budget voor het afvoeren van afval van evenementen met een bedrag van € 35.000.
Wat zijn de oorzaken?	Na Corona worden er weer volop evenementen georganiseerd waarbij de gemeente onder andere ondersteuning verleent door het afvoer van afval te regelen (via de Rova). Daarnaast is in maart 2022 van de Rova alsnog een afrekening 2021 ontvangen van € 25.000 waar niet op is gerekend.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Een schone leefomgeving en ondersteuning van de bloemencorso's.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De inschatting is dat er € 35.000 extra nodig is voor het afvoeren van afval van evenementen.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.

Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Een tegenvaller van € 35.000 door extra kosten.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

4. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

Geen.

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

De krapte op de arbeidsmarkt blijft voelbaar en groeit juist, ook in de techniek en bij de grotere maakbedrijven is dit een groeiend probleem.

In deze snel veranderende wereld is het een uitdaging om binnensteden, centrumgebieden vitaal en leefbaar te houden. Dat is gezien de marktontwikkeling niet vanzelfsprekend, nieuwe functies en veranderd gebruik (transitie) vragen om forse investeringen. Gezien het gemeenschappelijk belang van een goed functionerende vitale binnenstad is hulp vanuit de (rijks)overheid voor deze transitie aangereikt. Belangrijke stimulans hierbij is de zogenaamde Impulsaanpak winkelgebieden. Een rijksregeling (ministerie EZK) dat tot doel heeft lokale projecten te ondersteunen die de leegstand terugdringen en transformatie bevorderen. Samen met ondernemers uit de binnenstad bereiden we een subsidieaanvraag voor. Het gaat om het westelijke deel van de binnenstad (Kalverstraat, Woldpromenade, Gasthuisstraat, Kornputsingel). In dit gebied zijn een aantal ontwikkelingen gaande die zich bevinden in de initiërende of verkennende fase. O.a. de verkenning naar het nieuwe museum. We brengen de uitdagende verschillende ontwikkelingen en individuele belangen samen in een gemeenschappelijke visie, dat financieel wordt vertaald.

Kansen:

- ▲ Toename inkomend toerisme (en daarmee mogelijk hogere inkomsten bij ondernemers)
- ▲ Ondernemers worden zich meer bewust van belang van samenwerking

Uitdagingen:

- ▼ Toename inkomend toerisme (en daarmee mogelijk meer overlast bij inwoners)
- ▼ Personele capaciteit / krapte op de arbeidsmarkt
- ▼ Inflatie, energiecrisis, stijging grondstoffenprijzen

2.4 Samenredzaam

Samenredzaam	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
---------------------	---

Inleiding

In deze najaarsnota 2022 geven wij een overzicht van de voortgang op de programmadoelen. De Oekraïne-crisis heeft – na twee jaar corona – grote invloed gehad op de resultaten.

Daarnaast merken we dat vacatures, zowel bij onze organisatie als bij uitvoerende partijen, lang open blijven staan.

Door de ontwikkelingen rondom de oorlog in Oekraïne en de komst van vluchtelingen is ervoor gekozen om een groot deel van de ambtelijke capaciteit die voor het programma Transformatie 2.0 beschikbaar was per direct in te zetten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen in onze gemeente. Dit heeft gevolgen voor een deel van de uitvoering van het programma. Inmiddels zijn we bijvoorbeeld wel gestart om alle medewerkers van het Sociaal domein (beleid en uitvoering) te trainen in de beweging van positieve gezondheid.

1. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Transformatie 2.0; versoberen en versnellen:

Doel	Inwoners die een maatwerkvoorziening nodig hebben worden goed geholpen vanuit één geïntegreerde (WMO, jeugdhulp, Participatiewet) gemeentelijke toegang
Beoogd resultaat 2022	Alle medewerkers van de toegang werken naast de omgekeerde toets ook volgens de leidende principes en de benadering van positieve gezondheid.
Processtap/actie 2022	Continue intervisie op integraal werken met de omgekeerde toets en volgens de leidende principes en de benadering van positieve gezondheid. De belangrijkste partners en aanbieders zijn hierbij betrokken.
Prognose	■
Toelichting	De trainingen positieve gezondheid zijn later gestart dan gepland en lopen door in 2023.

Doel	Inwoners krijgen zo thuis nabij mogelijk ondersteuning en hebben zo min mogelijk last van grenzen tussen zorgwetten en zorgverleners
Beoogd resultaat 2022	Meer inwoners komen eenvoudiger bij de juiste hulp uit en ervaren geen beperking van grenzen tussen zorgwetten en zorgverleners.
Processtap/actie 2022	- Vanuit de opgaven uit de Samenwerkingsagenda Zilveren Kruis zetten we vanuit beleidsmatig overleg de stap naar een structurele vorm van afstemming op uitvoeringsniveau. - Herijking van het aanbod cliëntondersteuning waarbij diverse disciplines verbonden zijn. - Het scholen van consultants tot aandachtfunctionaris WLZ i.s.m. Sociaal werk De Kop.
Prognose	● Structurele afstemming op uitvoeringsniveau ▲ Herijking aanbod cliëntondersteuning ● Aandachtfunctionaris WLZ

Toelichting	▪ We zien een gestage vooruitgang in de samenwerking. Het is een stap voor stap proces. Inmiddels is er een huisartsenpraktijk bij, de samenwerkingsbereidheid wordt steeds groter. Er zijn twee praktijkondersteuners bij de huisarts (Poh'ers) samen met andere professionals geschoold in positieve gezondheid. ▪ De herijking van het aanbod cliëntondersteuning is nog niet van start gegaan wegens de werkdruk op andere terreinen. ▪ Vanwege werkdruk op andere terreinen is de actie bijgesteld: er wordt nu gebruik gemaakt van de expertise van MEE Drenthe, waardoor vaker getoetst wordt of WLZ passend is.
--------------------	---

Doel	In 2022 is er een goede afstemming tussen de zorg die vanuit onderwijs wordt ingezet en de jeugdhulp
Beoogd resultaat 2022	▪ We hebben onderzocht of de integrale werkwijze rondom kinderen van 't Ravelijn en Trajectklas 't Tij VSO kan worden uitgebreid naar het basisonderwijs en voortgezet onderwijs binnen Steenwijkerland en wat hiervoor nodig is. De leidende principes en bedoeling van Samen voor Ryan vormen hiervoor de basis. ▪ De uitkomsten van het onderzoek naar de pilot Jongeren in Beweging, als collectieve activiteit voor deze jongeren, worden vertaald in een vernieuwing van de werkwijze.
	▪ We gaan onderzoeken of en hoe de in 2021 gerealiseerde integrale werkwijze rondom kinderen van 't Ravelijn en Trajectklas 't Tij VSO kan worden uitgebreid naar het basisonderwijs en voortgezet onderwijs binnen Steenwijkerland. Dit betekent dat verkend gaat worden of en hoe de afstemming tussen zorg vanuit het onderwijs en jeugdhulp verbeterd kunnen worden. ▪ De uiteindelijke opbrengsten van de pilot Jongeren in Beweging worden op hun effect gewogen en vanuit deze effectenanalyse wordt een voorstel voor een nieuwe werkwijze uitgewerkt.
Prognose	■
Toelichting	Jongeren in Beweging is op koers en gaat ook komend schooljaar weer plaatsvinden binnen het Tij. De pilot op de basisscholen stagneert echter door krapte van onze beleidscapaciteit. Het is tot op heden nog niet gelukt om de ontstane vacature voor senior beleidsmedewerker jeugd in te vullen.

Maatschappelijke opgaven:

Doel	Mensen met een arbeidsbeperking wordt een beschutte werkplek geboden
Beoogd resultaat 2022	Het minimaal realiseren van de landelijke taakstelling van het aantal beschutte werkplekken in onze gemeente in 2022. De verwachte taakstelling is 25.
Processtap/actie 2022	De uitvoering van beschut werk is opgedragen aan NoordWestGroep in afstemming met ons Uitvoeringsteam Sociaal domein.
Prognose	●
Toelichting	In onze begroting 2022 zijn we uitgegaan van een realisatie van 25 beschutte werkplekken (4 boven de landelijke taakstelling). Deze zijn inmiddels gerealiseerd.

Doel	Het aantal inwoners dat niet kan deelnemen aan de samenleving vanwege armoede, neemt af
Beoogd resultaat 2022	▪ Per 1 januari 2022 wordt het minimabeleid hulpvraaggericht ingezet. ▪ Inwoners kunnen met gebruikmaking van het minimabeleid meedoen in de maatschappij. ▪ De gemeente helpt zelfstandig ondernemers met financiële problemen. ▪ Onderzoek afgerond naar revolverend fonds schuldhulp. ▪ Toekomstscenario samenwerking GKB is afgerond. ▪ Onderzoek afgerond naar doorontwikkeling bewindvoering.
Processtap/actie 2022	▪ Het maatwerkbudget wordt per 1 januari 2022 ingevoerd. Met het invoeren van het maatwerkbudget wordt de regeling sociaal culturele activiteiten overbodig. ▪ Inwoners kunnen via verschillende intermediairs een beroep doen op het minimabeleid. ▪ Er wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke taak om zelfstandig ondernemers met financiële problemen te helpen. ▪ Er wordt onderzoek gedaan naar het vormgeven van een revolverend fonds. De resultaten van dit onderzoek worden in 2022 opgeleverd. ▪ In 2022 wordt in kaart gebracht of en op welke wijze de GKB toekomstbestendig inwoners uit Steenwijkerland kan ondersteunen. ▪ Er wordt onderzoek gedaan naar de doorontwikkeling van bewindvoering. De resultaten van dit onderzoek worden in 2022 opgeleverd.
Prognose	● Per 1 januari 2022 wordt het minimabeleid hulpvraaggericht ingezet. ● Inwoners kunnen met gebruikmaking van het minimabeleid meedoen in de maatschappij. ● De gemeente helpt zelfstandig ondernemers met financiële problemen. ■ Onderzoek afgerond naar revolverend fonds schuldhulp. ● Toekomstscenario samenwerking GKB is afgerond. ■ Onderzoek afgerond naar doorontwikkeling bewindvoering.
Toelichting	<u>Algemeen:</u> Het afgelopen jaar zijn we geconfronteerd met de energiecrisis en daardoor een oplopende inflatie. De energietoeslag biedt deels soelaas voor inwoners. De energiecrisis heeft ervoor gezorgd dat meer inwoners te maken hebben met betaalproblemen. Ook inwoners die buiten de reguliere doelgroep van het armoede en minimabeleid vallen. <u>Minimabeleid:</u> Het minimabeleid is geïmplementeerd en wordt op dit moment uitgevoerd. Het maatwerkbudget wordt ingezet om inwoners met financiële problematiek te helpen. <u>Schuldhulpverlening/Gemeentelijke kredietbank</u> De samenwerking met de GKB wordt per 1 januari 2023 beëindigd. Op dit moment loopt er een offerte aanvraag. Vanwege deze aanbesteding worden de onderzoeken naar het revolverend fonds en de doorontwikkeling bewindvoering opgeschoven naar 2023. Deze onderwerpen willen we met onze nieuwe partner aanpakken.
Doel	Onderwijsachterstanden en voortijdig schoolverlaten wordt teruggedrongen
Beoogd resultaat 2022	De omvang van resultaten binnen de projecten van 'Samen voor Ryan' is groot en divers. Een greep uit de resultaten voor 2022: ▪ Meest recente en relevante wetenschappelijke kennis over ontwikkeling van een kind vertaald naar in de praktijk uitvoerbare kennis. Dit is

	onderdeel van het deskundigheidsprogramma in Samen voor Ryan, met onderwerpen als hechting, interprofessioneel werken en cultuursensitief werken. ▪ Na succes van Levensvaardigheden op het PRO/VSO komt er een (passend) aanbod voor PO & VO. Ook wordt er een handreiking Levensvaardigheden gemaakt, mede inzetbaar voor (sport) verenigingen / sociaal werk en ouders. ▪ Vanuit project Vroegsignalering: onderzoeken/ testen hoe logopedie en fysiotherapie op scholen en kinderopvang kan helpen in vroegsignalering.
Processtap/actie 2022	Voor de projecten binnen 'Samen voor Ryan': ▪ Verstrekken we jaarlijks subsidie. ▪ Monitoren we per project de afzonderlijke resultaten. ▪ Leggen we meer nadruk op de ontmoeting, samen werken en samen leren tussen professionals uit de verschillende organisaties. ▪ Organiseren we (wederom) een bijeenkomst om met alle deelnemende partijen te bepalen of we nog de goede kant op gaan. ▪ Benutten we onze coalitie Samen voor Ryan om extra rijksmiddelen (NPO) slim en waar mogelijk gezamenlijk in te zetten, in het belang van kinderen in onze gemeente.
Prognose	●
Toelichting	• Het deskundigheidsprogramma van Samen voor Ryan op het gebied van hechting, interprofessioneel werken en cultuur-sensitief werken krijgt een vervolg of wordt in Q3 2022 georganiseerd. • Handreiking en aanbod worden gemaakt. • Onderzoeksopzet en plan van aanpak Vroegsignalering worden gemaakt en uitgevoerd.

Doel	Alle kinderen krijgen de kans om zich goed te ontwikkelen
Beoogd resultaat 2022	90% van de 2- en 3-jarigen gaat naar een voorschoolse voorziening. Gezien de keuzevrijheid van ouders is een 100% bereik niet mogelijk.
Processtap/actie 2022	Doorgaan met ingezet beleid rondom normaliseren peuteropvang. Doorgaan met monitoring. Indien de gevolgen van de coronacrisis verdere groei in de deelname bemoeilijken, inzetten op wegnemen van obstakels door de coronacrisis veroorzaakt.
Prognose	■
Toelichting	Als gevolg van de coronamaatregelen zijn minder peuters bereikt dan beoogd, 81% is bereikt. Daarnaast hebben we ook te maken met vluchtelingen en hun kinderen vanuit de Oekraïne.

Doel	Het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht
Beoogd resultaat 2022	Wijkprofielen en prognoses sociaal domein; het samenbrengen van gegevens op wijk/kernniveau en een vooruitblik op ontwikkelingen van de komende 20 jaar dient als richtinggever op onderbouwde inzet op gezondheid en preventie. <u>Steeds meer partijen werken vanuit van positieve gezondheid:</u> Positief is dat steeds meer partijen anders denken en kijken naar zorg en gezondheid, vanuit een breed gezondheidsconcept als positieve gezondheid. Tegelijkertijd is ook anders doen nog wel een uitdaging. Juist in de samenwerking tussen verschillende domeinen kunnen we stappen zetten. Met de instelling van een werkgroep Positieve gezondheid binnen de eigen gemeentelijke organisatie verbinden we de verschillende

	ontwikkelingen en projecten door middel van een gezamenlijk plan van aanpak. Doel hiervan is inspireren, ervaringen uitwisselen, kennis vergroten. In de inkoop van maatwerkvoorzieningen zal positieve gezondheid op termijn worden meegenomen. <u>Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord:</u> Er is sprake van samenhang met het programma Mijn Steenwijkerland dat als doel heeft om zoveel mogelijk vitale, fitte, participerende inwoners in Steenwijkerland te hebben, in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag. Een aantal van de beoogde resultaten staan daarom verwoord bij dit doel en een aantal staat bij Mijn Steenwijkerland. Met ondersteuning vanuit de gemeente is onder andere: ▪ op verschillende locaties van voorschoolse opvang het bewegen een belangrijk onderdeel in de dagelijkse zorg voor de kinderen; ▪ de kwaliteit van het bewegingsonderwijs op verschillende scholen vergroot en zijn er meer beweegmomenten ingevoerd gedurende de dag; ▪ meer bekendheid gegeneerd voor het Jeugdfonds Sport en Cultuur met promotiecampagnes; ▪ 'Voel je Goed' uitgevoerd. <u>Samen in beweging:</u> Met ondersteuning vanuit de gemeente is/zijn onder andere: ▪ professionals werkzaam in wijk Clingenborgh geschoold op het gebied van positieve gezondheid; ▪ huisbezoeken gebracht aan inwoners van 75+ in de wijk Clingenborgh door getrainde vrijwilligers; ▪ de training grip en glans gegeven voor inwoners van de wijk Clingenborgh.
Processtap/actie 2022	1. Verbinden van gegevens uit de diverse monitoren. 2. Plan van aanpak doorontwikkeling Positieve Gezondheid met onder meer: ▪ trainingen en inspiratiesessies positieve gezondheid; ▪ organiseren aanbiedersbijeenkomst; ▪ lerende netwerken positieve gezondheid; ▪ regionale samenwerking. Uitvoering geven aan: ▪ Plan van aanpak Samen in Beweging; ▪ Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord. We zetten hierbij in op de volgende thema's: ▪ jong leren bewegen; ▪ vitaal oud(er) worden; ▪ inclusief sporten en bewegen; ▪ vitale sportaanbieders; ▪ duurzame sportinfrastructuur; ▪ sportevenementen.
Prognose	● Verbinden van gegevens uit de diverse monitoren ■ Plan van aanpak doorontwikkeling Positieve Gezondheid ■ Uitvoering Samen in Beweging ■ Uitvoering Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord

Toelichting	1. Er is een start gemaakt met de inventarisatie en een plan van aanpak om komen tot een inzichtelijk en toegankelijk overzicht van relevante data en prognoses. 2. Naast het plan van aanpak doorontwikkeling Positieve Gezondheid loopt de uitvoering van diverse elementen vertraging op. Het trainingsprogramma (basistraining positieve gezondheid) loopt - voor alle medewerkers sociaal domein (uitvoering en beleid) en sociaal werkers (2022 en 2023). 3. De training positieve gezondheid voor professionals in de wijk is uitgevoerd. De eerste leernetwerkbijeenkomst als vervolg daarop ook. Daarnaast is de eerste groep Grip& Glans gestart in Clingenborgh. Voor voorbereiding en uitvoering van huisbezoeken 75+ is inmiddels opdracht gegeven aan Sociaal werk De Kop. 4. De uitvoering van het Sportakkoord loopt. Verschillende activiteiten worden voorbereidt en uitgevoerd. De opvang van vluchtelingen heeft op een klein aantal onderdelen tot tijdelijk andere prioritering/verschuiving van inzet op sport en bewegen geleid.
--------------------	---

Doel	Mensen met verward gedrag krijgen passende ondersteuning
Beoogd resultaat 2022	Het in 2018 vastgestelde actieplan voor de sluitende aanpak rondom mensen met verward gedrag wordt uitgevoerd. Hierin zijn verschillende actiepunten benoemd, die deels regionaal en deels lokaal worden opgepakt. In 2022 gaan we verder aan de slag met het versterken van de lokale keten rondom zorg en veiligheid, onder meer via invoering van een aanpak voorkomen escalatie. Er wordt ingezet op intensivering van de samenwerking (zowel intern tussen de domeinen, als met ketenpartners, mogelijk op wijkniveau) rondom de aanpak van multiprobleem huishoudens/ woonoverlast. We willen duidelijke afspraken maken over rollen en verantwoordelijkheden, informatiedeling en overlegstructuren.
Processtap/actie 2022	Rondom deze opgaven wordt intensief regionaal samengewerkt, ook in 2022. De uitvoering van de Wet verplichte Ggz en Wet Zorg en Dwang wordt daar gemonitord en actuele ontwikkelingen en knelpunten waar nodig opgepakt. Regionaal wordt ook gewerkt aan de uitwerking van een agenda Zorg & Veiligheid. Vaststelling moet meer richting geven aan de regionale samenwerking met ketenpartners rondom dit onderwerp. Extra aandacht is er ook in 2022 voor het monitoren van de gevolgen van corona op de doelgroep kwetsbare inwoners, zowel regionaal als lokaal.
Prognose	●
Toelichting	- Kaders voor regievoering in het Sociaal domein (werken langs de lijnen van casus- en procesregie) zijn vastgesteld. Dit om meer grip te krijgen op complexe casuïstiek in de toegang. Een gedragsdeskundige is aangesteld in de toegang, die gespecialiseerd is in multiprobleem situaties. - Activiteiten rondom de Wet verplichte Ggz en Wet Zorg en Dwang zijn gecontinueerd, waaronder uitvoering van verkennende onderzoeken, meldpunt verward gedrag en programma management bij de GGD om de keten zorg & veiligheid beter te organiseren. Er is regionaal een agenda zorg & veiligheid vastgesteld met ketenpartners.

Opgaven die worden getemporeerd:

Onderstaande doelen zijn in 2021 getemporeerd en in uitvoering aangepast.

Doel	De Steenwijkerlandse samenleving sluit niemand uit
Beoogd resultaat 2022	In 2022 wordt er uitvoering gegeven aan het regenboogbeleid. Dit wordt (is) in Q4 2021 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Er wordt ingezet op de thema's: ▪ bevorderen van ontmoeting; ▪ sociale acceptatie (normaliseren); ▪ zichtbaarheid; ▪ veiligheid; ▪ de gemeente als voorbeeldfunctie. In 2022 wordt de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda gecontinueerd. Deze agenda bestaat uit 8 thema's die lokaal worden uitgevoerd.
Processtap/actie 2022	<u>Regenboogbeleid</u> De uitvoering van het regenboogbeleid gaat in samenwerking met Stichting Regenboog Steenwijkerland en zo nodig wordt regionale samenwerking opgezocht. <u>Inclusieagenda</u> De Lokale Inclusie Agenda is eind 2019 vastgesteld en bestaat uit 8 thema's met actiepunten. De actiepunten die nog niet zijn afgerond worden naar prioriteit opgepakt. Daarnaast geeft het structurele en regionale overleg 'toegankelijkheid/VN Verdrag inclusie' richting aan eventuele regionale samenwerking en acties rond dit onderwerp.
Prognose	■ Regenboogbeleid ■ Lokale Inclusie Agenda
Toelichting	<u>Regenboogbeleid</u> Het regenboogbeleid wordt in Q4 2022 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Er is gekozen om inwoners van Steenwijkerland mee te laten lezen en oordelen over de conceptversie van het regenboogbeleid. Stichting Regenboog Steenwijkerland is al eind 2021 gestart met uitvoeringsactiviteiten in de lijn met het (nog vast te stellen) beleid, zoals: - Diverse ontmoetingsmomenten voor LHBTIQ+'ers; - Onderzoek onder jongeren wat knelpunten/ verbeterpunten zijn op scholen betreft omstandigheden voor LHBTIQ+'ers; - Zichtbaarheids campagne; o.a. op sociale media, deelname aan markten en evenementen met een informatiekraam en informatieverbreiding via de lokale media; - Aanbod van ondersteuning aan LHBTIQ+'ers door ervaringsdeskundigen van de Regenboog stichting. <u>Lokale Inclusie Agenda 'Onbeperkt Samenleven'</u> De evaluatie van De Lokale Inclusie Agenda wordt, later dan gepland, uitgevoerd in Q1 2023. Een aantal actiepunten uit de agenda die zijn uitgevoerd; - Met de interne werkgroep 'duidelijke taal' wordt aandacht gegeven aan toegankelijk taalgebruik, samen met een inwoners testpanel opgezet.

	- De gemeentelijke website is vernieuwd, waardoor de vindbaarheid van informatie is vergroot en meldingen makkelijker worden gedaan. - Vanuit het thema inclusief sporten en bewegen van het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord is de behoefte van inwoners op het gebied van aangepast sporten in beeld gebracht en hebben een aantal mensen persoonlijk beweegadvies ontvangen.
--	--

Doel	Het aantal inwoners dat moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden neemt af
Beoogd resultaat 2022	▪ 150 inwoners nemen deel aan een aanbod om hun taalvaardigheden te vergroten. ▪ 50 inwoners nemen deel aan een aanbod om hun rekenvaardigheden te vergroten. ▪ 50 inwoners nemen deel aan een aanbod om hun digitale vaardigheden te vergroten.
Processtap/actie 2022	▪ De gemeente verzorgt via taalpunt in samenwerking met het bedrijfsleven bedrijfstrainingen in het kader van basisvaardigheden (taal, rekenen en digitaal). ▪ De gemeente verzorgt via taalpunt periodiek trainingen in het kader van basisvaardigheden (taal, rekenen en digitaal).
Prognose	● Het bereiken van de beoogde resultaten op het terrein van taal- en digitale vaardigheden ligt op koers. ■ Wel zal er bij taalvaardigheden meer ingezet moeten worden op de NT1-doelgroep. Het beoogde resultaat op het terrein van rekenvaardigheden verdient eveneens nog verdere aandacht in 2022.
Toelichting	Het aantal inwoners dat deelneemt aan een aanbod om taalvaardigheden te vergroten ligt op koers. Tot nog toe loopt het aantal deelnemers aan taalvaardigheidstrainingen rond de 150. Verder zijn er naast taalvaardigheidstrainingen bijvoorbeeld ook twee taalcafe's en taalwandelingen. Vooral de NT2 doelgroep en Oekraïense vluchtelingen maken goed gebruik van de mogelijkheden die er zijn. Op het terrein van digitale vaardigheden verzorgt de bibliotheek cursussen. Met tot nog toe 41 deelnemers ligt dit beoogd resultaat ook op koers. Er is specifieke aandacht nodig voor de NT1 doelgroep als het gaat om taalvaardigheden. Deze groep is lastiger te bereiken en te motiveren. Ander aandachtspunt zijn trainingen mede gericht op rekenvaardigheden. Rekenvaardigheden worden meestal meegenomen in bedrijfstrainingen over basisvaardigheden op de werkvloer. Dit jaar hebben deze trainingen nog niet plaatsgevonden. Vanwege de Oekraïne crisis is ervoor gekozen om een groot deel van de beschikbare capaciteit in te zetten voor taaltrainingen aan Oekraïense vluchtelingen. Inmiddels lopen de taallessen voor de Oekraïners goed en is capaciteit vrijgekomen om ook weer te focussen op die NT1 doelgroep en bedrijfstrainingen in het kader van basisvaardigheden en hiermee rekenvaardigheden.

Doel	Versterken van inzet van vrijwilligers en maatschappelijke initiatieven in het Sociaal domein
Beoogd resultaat 2022	Het behouden van de vitaliteit van de vrijwilligersorganisaties als belangrijk onderdeel van de vitale samenleving.

Processtap/actie 2022	- In samenwerking met Sociaal Werk De Kop wordt het Vrijwilligersinformatiepunt (VIP) doorontwikkeld. - Vanuit het Hernieuwd Perspectief wordt ondersteuning geboden aan vrijwilligersorganisaties, om hen te helpen weer op te starten na de crisis en door te ontwikkelen waar nodig. Hierin werken cultuur, kernen en wijken en sport nauw samen.
Prognose	■
Toelichting	Met de subsidieregelingen van de Frisse start en het Vitaliteitsfonds worden maatschappelijke organisaties ondersteund in de opstart van activiteiten en zorgen voor verbinding en sociale cohesie. De doorontwikkeling van het VIP is vertraagd vanwege andere prioriteiten, onder andere voor de opvang van vluchtelingen.

2. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2022-2025

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2022-2025:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2022-2025				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatste vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatste vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
<i>Bestedingsplan</i>				
1. Kwijtschelding lokale lasten voor inwoner met alleen AOW	●	●	●	Ja
2. Opvang en beschermd wonen	●	●	●	Ja
3. Casemanager inburgering voor een periode van 4 jaar	●	●	●	Ja
4. Medewerker schuldhulpverlening voor een periode van 3 jaar	●	●	●	Ja
5. Niet volledig behalen besparingsopdracht Scala	●	●	●	Ja

3. Nadere wijzigingen

Financiële mutatie nr. 1: Nader voorlopig Buigbudget	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De nadere voorlopige vaststelling van het Buigbudget (budget om bijstandsuitkeringen te betalen) is € 571.000 lager dan de voorlopige BUIG beschikking.
Wat zijn de oorzaken?	Het Buigbudget om bijstandsuitkeringen te betalen wordt drie keer per jaar vastgesteld (voorlopig, nader voorlopig en definitief). De hoogte van het Buigbudget is o.a. mede afhankelijk van gerealiseerde bijstandsaantallen op landelijk niveau.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, dit betreffen de algemene middelen (rijksbijdragen) die bijdragen aan de dekking van de uitgaven die gedaan worden voor de uitvoering van de Participatiewet.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Dit levert een structureel nadeel op voor de begroting van € 571.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 571.000 structureel.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	In oktober 2022 volgt de definitieve vaststelling van het BUIG budget. Uw gemeenteraad is door middel van een informatienota eind juni 2022 geïnformeerd over de financiële gevolgen van o.a. het Buigbudget.

Financiële mutatie nr. 2: Participatiewet / IOAW / IOAZ irt BUIG				
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Bij de PPN 2022-2026 hebben we de prognose voor het aantal uitkeringen al positief bijgesteld. De ingezette daling is nog verder doorgegaan. De verwachting is wel dat de aantallen zich de komende jaren gaan stabiliseren. In onderstaande tabel worden de gewijzigde aantallen weergegeven.			
Wat zijn de oorzaken?	De arbeidsmarkt is nog steeds krap. Dit heeft een positieve uitwerking op het aantal inwoners dat een beroep doet op een uitkering. Daarnaast is het actieve beleid op het gebied van loonkostensubsidies van invloed op de aantallen.			
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Uitvoering van de Participatiewet en loaw en loaz.			
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.			
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De geraamde budgetten voor Pw-uitkeringen en loaw/z kunnen naar beneden worden bijgesteld. Vanaf het jaar 2023 moet wel rekening gehouden worden met een gemiddelde stijging van € 200 per uitkering.			
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Voorgesteld wordt om de (gemiddelde) aantallen in de begroting als volgt bij te stellen:			
	Participatiewet			
	Jaar	Oud (PPN)	Nieuw	Verschil
	2022			
	Gemiddeld	663	650	- 13
	2023			
	Gemiddeld	690	650	- 40
	2024			
	Gemiddeld	700	650	- 50
	2025			
	Gemiddeld	700	650	- 50
	loaw en loaz			
	Jaar	Oud	Nieuw	Verschil
	2022			
	Gemiddeld	37	35	- 2
	2023			
	Gemiddeld	40	35	- 5
	2024			
	Gemiddeld	40	35	- 5
	2025			
	Gemiddeld	40	35	- 5
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	De verlaging van de aantallen levert per uitkering een besparing op. Een gemiddelde P-wet uitkering staat nu geraamd voor een bedrag van € 14.300 per jaar. Met ingang van het jaar 2023 wordt dit € 14.500 per jaar. Dit levert per saldo de volgende besparing op (en wordt verrekend met de stelpost Buigbudget):			
	Participatiewet			
	2022	2023	2024	2025
	13 x	40 x	50 x	50 x
	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300
		+ € 572.000	+ € 715.000	+ € 715.000
		- 650 x € 200	- 650 x € 200	- 650 x € 200
		= - € 130.000	= - € 130.000	= - € 130.000
	+ € 185.900	+ € 442.000	+ € 585.000	+ € 585.000
	Een gemiddelde loaw/z uitkering staat geraamd voor een bedrag van € 15.000 per jaar. Met ingang van het jaar 2023 wordt dit € 15.200 per jaar. Dit levert per saldo de volgende besparing op (en wordt ook verrekend met de stelpost Buigbudget):			
	loaw en loaz			
	2022	2023	2024	2025
	2 x	5 x	5 x	5 x
	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
		+ € 75.000	+ € 75.000	+ € 75.000
		- verhoging 35 x € 200 = - € 7.000	- verhoging 35 x € 200 = - € 7.000	- verhoging 35 x € 200 = - € 7.000
	+ € 30.000	+ € 68.000	+ € 68.000	+ € 68.000

Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	In de begroting 2021-2024 is een stelpost Buigbudget (te ontvangen budget van het rijk voor bijstandsuitkeringen) aan de inkomstenkant opgenomen. De verwachting was dat door de toename van het aantal uitkeringen door de coronacrisis, het Buigbudget ook navenant zou stijgen. Hiermee lopen we wel een financieel risico, zoals ook is verwoord in genoemde begroting. Om dit risico te verkleinen wordt voorgesteld om het voordeel op de aantallen net als bij de Perspectiefnota te verrekenen met de opgenomen stelpost. <i>Overzicht resterend financieel risico Buigbudget:</i>

Financiële mutatie nr. 3: Informatiemedewerker Geldloket	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	• In 2022 een voordeel van € 65.000 • In 2023 een nadeel van € 65.000
Wat zijn de oorzaken?	De inkomensregelingen die de gemeente in het leven heeft geroepen voor inwoners met een laag inkomen hebben een gemiddeld bereik van 35%. Het lage bereik heeft met een aantal redenen te maken: b.v. schaamte, geen hulp willen vragen, het niet weten en het moeilijk vinden om een aanvraag te doen. De energietoeslag van € 800 en de massale media aandacht hiervoor, heeft er voor gezorgd dat meer inwoners dan normaal een beroep doen op deze regeling. Wij verwachten in augustus ongeveer 75% van de doelgroep te hebben bereikt. Wij proberen zoveel mogelijk inwoners die de energietoeslag aanvragen ook direct te helpen aan de andere inkomensregelingen. Wij doen dit met spreekuren op het gemeentehuis. Inwoners reageren enthousiast op deze spreekuren en zijn blij dat wij ze verder helpen. Door het (tijdelijk) aanstellen van een informatiemedewerker Geldloket kunnen meer kwetsbare inwoners, met name buiten Steenwijk, beter bereikt worden. Door proactief en lokaal inwoners te helpen met het aanvragen van inkomensregelingen. De kosten hiervan bedragen € 89.000. Het genoemde bedrag wordt gedekt vanuit het ontvangen coronabudget voor kwetsbare groepen (via de Algemene uitkering gemeentefonds). Het voorgenomen gebruik van het budget sluit niet aan bij de kalenderjaarcyclus van de gemeente.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Door de inzet van het budget zoals hierboven verwoord kan er voor het geldloket Steenwijkerland een informatiemedewerker aangesteld worden voor een periode van 1,5 jaar. Hierdoor kunnen (kwetsbare) inwoners tijdens lokale spreekuren laagdrempelig geholpen worden met inkomensregelingen en budgetadvies.

Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er wordt een informatiemedewerker Geldloket aangesteld voor een periode van 1,5 jaar. De kosten hiervan bedragen € 89.000, verdeeld over 2022 € 24.000 en een bedrag van € 65.000 in 2023. Het genoemde bedrag van € 89.000 wordt gedekt vanuit het ontvangen coronabudget voor kwetsbare groepen (via de Algemene uitkering gemeentefonds). Het gebruik van het budget sluit niet aan bij de kalenderjaarcyclus van de gemeente. In het jaar 2022 ontstaat een voordeel van € 65.000. In het jaar 2023 ontstaat echter een nadeel van € 65.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Voorgesteld wordt om de begroting als volgt aan te passen: ➤ In 2022 een voordeel van € 65.000 inboeken ➤ In 2023 een bedrag van € 65.000 beschikbaar stellen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	In het jaar 2022 wordt een bedrag bespaard van € 65.000.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	In het jaar 2023 komen we een bedrag tekort van € 65.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 4: Uitvoering Wet Inburgering	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	• In 2022 een nadeel van € 4.000 • In 2023 een nadeel van € 15.000 • In 2024 een voordeel van € 26.000 • In 2025 een nadeel van € 7.000 • In 2026 en verder geen financiële afwijking.
Wat zijn de oorzaken?	Op 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering in werking getreden. Doel van die wet is om de inburgering te verbeteren. Dat gebeurt o.a. door zo snel mogelijk te starten met de inburgering, door te streven naar een hoger taalniveau en door vanaf het begin aandacht te besteden aan taal, participatie of werk. De gemeenten krijgen de regie over de uitvoering van de wet. De begrote kosten worden gedekt vanuit het te ontvangen budget Wet Inburgering via de Algemene uitkering gemeentefonds. Daarnaast wordt een zgn. Specifieke uitkering (SPUK) van het rijk ontvangen. Het gebruik van beide budgetten sluit niet geheel aan bij de kalenderjaarcyclus van de gemeente.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, op basis van de Wet Inburgering.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Doel van de wet is om de inburgering van asiel- en gezinsmigranten te verbeteren.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Uitgaven Inburgeringsvoorzieningen (uit SPUK): ✓ Leerroutes ✓ Module arbeidsmarkt en participatie ✓ Participatieverklaringstraject ✓ Maatschappelijke begeleiding ✓ Inzet tolken. Uitvoeringskosten (Algemene uitkering): ✓ Inkoop diensten bij Vluchtelingenwerk Nederland ✓ Huur lesruimte ✓ Inkoop laptops voor inburgeringslessen ✓ Financiële ontzorging ✓ Uitvoeringskosten team Sociaal domein
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Voorgesteld wordt om de begroting als volgt aan te passen: ➤ In 2022 een bedrag van € 4.000 beschikbaar stellen ➤ In 2023 een bedrag van € 15.000 beschikbaar stellen ➤ In 2024 een voordeel van € 26.000 inboeken ➤ In 2025 een bedrag van € 7.000 beschikbaar stellen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Zie hierboven.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Zie hierboven.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De financiële gevolgen zijn gebaseerd op de nu geldende taakstelling van 34 inburgeraars. In de toekomst zou dit aantal kunnen veranderen.

Financiële mutatie nr. 5: Verbetering dienstverlening aan inwoners	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	• In 2022 een voordeel van € 70.000 • In 2023 een nadeel van € 79.000 • In 2024 een voordeel van € 1.000 • In 2025 een voordeel van € 3.000 • In 2026 en verder, een voordeel van € 15.000.

Wat zijn de oorzaken?	Naar aanleiding van het rapport Ongekend onrecht van de parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag heeft het kabinet besloten om via de Algemene uitkering uit het gemeentefonds geld beschikbaar te stellen voor het versterken van de dienstverlening bij de gemeente. Hiermee kunnen mensen in kwetsbare posities extra ondersteund worden. Als gevolg van de coronacrisis en de inzet van personeel bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen is een hoge werkdruk ontstaan. Daarom hebben wij gebruik gemaakt van het via het rijk ontvangen coronabudget, dat u heeft overgeheveld van het jaar 2021 naar het jaar 2022. Het gebruik van beide budgetten sluit niet geheel aan bij de kalenderjaarcyclus van de gemeente.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Door de inzet van budgetten zoals hierboven verwoord kan binnen het Sociaal domein gewerkt worden aan de verbetering van de dienstverlening en rechtsbescherming van inwoners.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Structureel: ✓ Medewerker Inburgering € 50.000 ✓ Informatieanalist € 35.000 ✓ Generalist gemeentelijke toegang € 75.000. Incidenteel: ✓ Aanpak voorkoming escalatie € 25.000 ✓ Vrijwilligerscoördinatie Sociaal werk de Kop € 40.000 ✓ Training toegang 2022 € 60.000, 2023 € 62.000 ✓ Onderzoek scenario's Noordwestgroep € 25.000 ✓ Perspectief zelfstandigen € 19.000. Daarnaast wordt voorgesteld om een bedrag van € 150.000 te storten in de Reserve corona gerelateerde uitgaven Sociaal domein. In de afgelopen jaren is er binnen het Sociaal domein door o.a. corona een hoge werkdruk ontstaan, waardoor er uiteindelijk een achterstand in het werk is ontstaan. Extra taken kunnen er niet meer even bij gedaan worden. Om toch flexibel in te kunnen spelen op (nieuwe) ontwikkelingen en om slagvaardig te blijven willen wij dit bedrag beschikbaar houden om als dat nodig is, snel extra personeel in te kunnen schakelen. De genoemde bedragen worden gedekt vanuit de ontvangen budgetten via de Algemene uitkering gemeentefonds. In het jaar 2023 ontstaat echter een nadeel van € 79.000. In de overige jaren houden wij geld over.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Voorgesteld wordt om de begroting als volgt aan te passen: ➤ In 2022 een voordeel van € 70.000 inboeken en een bedrag van € 150.000 storten in de Reserve corona gerelateerde uitgaven Sociaal domein ➤ In 2023 een bedrag van € 79.000 beschikbaar stellen ➤ In 2024 een voordeel van € 1.000 inboeken ➤ In 2025 een voordeel van € 3.000 inboeken ➤ In 2026 en verder, een voordeel van € 15.000 inboeken.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Zie hierboven.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	In het jaar 2023 komen we een bedrag tekort van € 79.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Zie ook de mutatie hieronder.

Financiële mutatie nr. 6: Uitstel werkzaamheden i.v.m. oorlog Oekraïne	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Door de opvang van vluchtelingen i.v.m. de oorlog in Oekraïne en de hierdoor verminderde ambtelijke capaciteit voor reguliere werkzaamheden zijn een aantal lopende taken dit jaar niet uitgevoerd. In het jaar 2022 ontstaat een voordeel ter hoogte van € 135.000. In het jaar 2023 ontstaat een nadeel ter hoogte van € 135.000.
Wat zijn de oorzaken?	Zie hierboven.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Werkzaamheden worden een jaar later uitgevoerd.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In het jaar 2022 ontstaat een voordeel ter hoogte van € 135.000. In het jaar 2023 ontstaat een nadeel ter hoogte van € 135.000. Overzicht uitgestelde taken met bijbehorend budget: • Trainingen toegang € 30.000 • Vrijwilligerscoördinatie Sociaal werk de Kop € 40.000 • Onderzoek scenario's Noordwestgroep € 25.000 • Huisbezoeken inwoners 75+ € 40.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Voorgesteld wordt de uitvoering van deze taken uit te stellen tot het jaar 2023 en het bijbehorende budget weer beschikbaar te stellen in het jaar 2023.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.

Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.
--	-------

Overige financiële ontwikkelingen en mutaties

- Door de huidige economische situatie ligt de inflatie op een erg hoog niveau. Het Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland (RSJ) heeft onlangs een inkooptraject afgerond wat heeft geresulteerd in een kostenstijging van 17%. Hierdoor ontstaat voor het jaar 2022 een nadeel van € 15.000 en vanaf het jaar 2023 een structureel nadeel ter hoogte van € 165.000.
- Het RSJ heeft een nacalculatie uitgevoerd over het jaar 2021. Deze nacalculatie levert ons in het jaar 2022 een incidenteel voordeel op van € 130.000.
- De VNG heeft een oproep gedaan om zorgaanbieders met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 te compenseren voor 1,13% voor de loonstijging van zorgpersoneel. Binnen de Wmo is hier geen rekening mee gehouden. Dit levert in 2022 een nadeel op van € 119.000.
- De monitor Sociaal domein over de maand juni 2022 laat een positief eindejaarverwachting zien. Met name bij Wmo begeleiding wordt het ingezette besparingsdoel eerder bereikt. Dit resulteert in een incidenteel voordeel van € 217.900 in het jaar 2022.
- De werkzaamheden op het gebied van Beschermd wonen worden nu nog in regionaal verband opgepakt. Met ingang van het jaar 2024 wordt dit gedecentraliseerd naar de individuele gemeenten. De regio Beschermd wonen heeft over het jaar 2021 een positief resultaat. Dit levert de gemeente Steenwijkerland een voordeel op van € 1.350.000. In het jaar 2023 wordt ook nog een teruggave verwacht van € 300.000. Bij de behandeling van de begroting 2023 – 2026 wordt voorgesteld om een gedeelte van het voordeel weer beschikbaar te stellen (in 2023 € 100.000 en in 2024 € 250.000). Het budget wordt dan ingezet voor het uitrollen van de gedecentraliseerde taak Beschermd thuis.
- Er is binnen het programma geïnventariseerd op welke budgetten (structureel) onder-besteding plaatsvindt. De oogst van de inventarisatie wordt hieronder weergegeven.

Budget	2022	2023	2024	2025	2026
Leerlingenvervoer	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Achterstandsbestrijding	€ 100.000				
Kortdurende peuteropvang	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Ouderenzorg	€ 54.000				
Welzijnsbeleid	€ 1.785	€ 1.785	€ 1.785	€ 1.785	€ 1.785
Wet verplichte GGZ	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Totaal	€ 300.785	€ 146.785	€ 146.785	€ 146.785	€ 146.785

De weergegeven budgetten kunnen worden afgeraamd.

4. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:
Geen.

Kansen:

- ▲ Door het landelijke uitstellen van de transitie Beschermd Wonen van 2023 naar 2024 ontstaat meer ruimte om beter toegerust te zijn op de overheveling van taken per 2024. 2022 en 2023 gebruiken we om voor te bereiden op de taken die op ons afkomen.
- ▲ De energietoeslag maakt dat de minima doelgroep beter in beeld komt (verborgen armen).

Uitdagingen:

- ▼ De gemeentelijke ambtelijke capaciteit staat onder druk. Er is sprake van een krappe arbeidsmarkt en een relatief 'kleine vijver' waar meerdere gemeenten in vissen. Dit resulteert in lang openstaande vacatures en hoge werkdruk.
- ▼ De transitie Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is een grote beweging die veel vraagt van de organisatie en samenwerkingspartners op allerlei lagen. Om deze transitie goed vorm te geven moet ruimte zijn voor ontwikkeling. Hierbij is van belang met de partners de afstemming te zoeken en moet er ruimte zijn voor ontwikkeling.
- ▼ De inflatie en met name de stijgende energiekosten is hoger en duurt langer dan verwacht. Voor zowel de lage en midden- inkomens komen hierdoor in financiële problemen;
- ▼ De komst van Oekraïense vluchtelingen zorgt ervoor dat we een grote groep (tijdelijke) inwoners erbij. Daarbij is ook de komst van statushouders ook toegenomen.
- ▼ De samenwerking met de GKB-Assen eindigt per 1 januari 2023.

Mijn Steenwijkerland	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
-----------------------------	--

1. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Aantrekkelijke en veilige leefomgeving:

Doel	Mensen voelen zich mede-eigenaar van de leefomgeving
Beoogd resultaat 2022	▪ We betrekken onze inwoners bij het inrichten van onze openbare ruimte bij nieuwe aanleg en groot onderhoud. ▪ We ondersteunen tenminste 2 à 3 inwonersinitiatieven die bijdragen aan behoud en verbetering van de leefbaarheid, biodiversiteit en sociale cohesie. Daarbij blijft een goede balans tussen het aantal initiatieven en de beschikbare capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie een aandachtspunt.
Processtap/actie 2022	Bij herinrichting, groot onderhoud en nieuwe aanleg worden onze inwoners betrokken.
Prognose	●
Toelichting	Er zijn op verschillende plekken in de gemeente inwoners betrokken bij de herinrichting van de openbare ruimte. Enkele voorbeelden zijn: • In de “nieuwe” Bloemenbuurt (Steenwijk-west) wordt samen met bewoners gewerkt aan de realisatie van een centrale speel- en ontmoetingsplek voor jong en oud. • Er komt een speel- en ontmoetingspark bij Schutterswoerthe op Tuk. De plek is ontworpen en bedacht door inwoners en wordt dit najaar in samenwerking met de gemeente Steenwijkerland gerealiseerd. • Bij 2^e fase herinrichting Tukseweg wordt samen met PB Tuk, inwoners en gemeente in werkgroepverband gewerkt aan plannen voor de herinrichting. • In Oldemarkt wordt samen met plaatslijk Belang Oldemarkt gewerkt aan een kwalitatieve impuls voor het marktplaatsplein van Oldemarkt. Daarbij wordt het plein een aantrekkelijke ontmoetings- en verblijfsruimte.

Doel	Behoud cultuur en eigen identiteit
Beoogd resultaat 2022	Door de coronacrisis hebben we geen voortgang geboekt en het gestelde resultaat in 2021 niet behaald. We zetten daarom in op het behalen van het resultaat in 2022: ▪ Antwoord op de vraag of er kernen of gebieden zijn die met duurzaam landschapsbeheer aan de slag willen. Voorheen werd langjarig beheer landschap ‘Groene en Blauwe Diensten’ genoemd. ▪ Mocht een kern/gebied positief tegenover duurzaam landschapsbeheer staan, dan gaan we kijken of we dit gelijk kunnen oppakken en implementeren.

	▪ Een vitaal aantrekkelijk landschap waar het goed wonen, werken en recreëren is. Dit is te meten via aanwezige landschapselementen als poelen, houtwallen, singels, laanstructuren enz. Zij zijn belangrijke dragers van het landschap. Zij zorgen voor variatie, afwisseling en identiteit. Variatie en afwisseling in het landschap is ook voor de biodiversiteit van elementair belang. Een vitaal gevarieerd herkenbaar landschap is een aantrekkelijk landschap dat bijdraagt aan het gevoel van welbevinden en welzijn van onze inwoners.
Processtap/actie 2022	▪ Onderzoeken of er naast Willemsoord ook andere kernen of gebieden zijn die met Langjarig Beheer Landschap (opvolger Groene en Blauwe Diensten) aan de slag willen. Het is moeilijk om een ander gebied te vinden. Als er een andere plek is gaan wij dat ondersteunen. ▪ Opstellen gebiedsplan Langjarig Beheer Landschap, samen met groep inwoners die zich willen inzetten voor behoud en ontwikkeling van het landschap in eigen omgeving. ▪ Inzetten op kwaliteit, variatie en behoud van identiteit van het landschap.
Prognose	■
Toelichting	Dit najaar wordt er samen met Landschap Overijssel onderzocht, of er naast Willemsoord ook andere kernen of deelgebieden in Steenwijkerland een gebiedscollectief willen opstarten. Of er daadwerkelijk een gebiedscollectief wordt opgericht is de vraag. Tot op heden heeft zich vanuit Steenwijkerland geen nieuwe initiatiefgroep(en) gemeld. Door actieve werving gaan we samen met Landschap Overijssel onderzoeken of er een gebiedscollectief kan worden opgericht. In het landschapsfonds Steenwijkerland, dat is gekoppeld aan de uitvoering van de regeling Groene en Blauwe diensten, is door het vrijvallen van deposito-rente en het beëindigen van enkele contracten, enige ruimte ontstaan voor het afsluiten van nieuwe landschapsbeheercontracten. Via een wervingsplan worden inwoners gebiedsgericht benaderd voor het afsluiten van een beheercontract. Door het afsluiten van een beheercontract krijgen particulieren een vergoeding voor o.a. het onderhouden van houtwallen, singels, knotbomen, poelen en bloemrijke akkerranden.

Doel	Versterken biodiversiteit (met bijdrage aan positieve gezondheid)
Beoogd resultaat 2022	(Bio)diversiteit in de openbare ruimte draagt door diversiteit en verscheidenheid bij aan gezondheid, welzijn en geluksbeleving van onze inwoners. 70% van onze bermen wordt ecologisch beheerd. Onze inwoners zijn bekend met het begrip biodiversiteit en weten wat de gemeente Steenwijkerland doet om de biodiversiteit in gemeentelijk beheerd gebied te behouden en te versterken. Nieuwe ontwikkelingen zijn klimaatadaptief en natuurinclusief, het is duidelijk waaraan een natuurinclusieve ontwikkeling voldoet.
Processtap/actie 2022	▪ Het stimuleren van natuurbeleving en natuureducatie onder andere door het geven van vlinderonderwijs op drie basisscholen in Steenwijkerland, het verbeteren van de informatievoorziening op de twee geologische monumenten in Steenwijkerland, waarbij ook aandacht is voor de ecologie ter plekke. ▪ Steenwijk Zuidoost wordt Klimaat-adaptief en Natuurinclusief ontwikkeld, onder andere door het opnemen van biodiversiteit en klimaatadaptatie in het Programma van Eisen en het houden van een Natuuratelier onder begeleiding van een ecooloog en landschapsarchitect.

	▪ De aanleg van twee wilde bloemen weides. ▪ Het in kaart brengen van de natuurwaarden in de openbare ruimte en het beheer afstemmen op de aanwezige soorten (natuurwaardekaart). ▪ De aanplant van streekeigen beplanting stimuleren, onder andere door actie herintroductie hoogstamfruitbomen en streekeigen beplanting. ▪ Binnen nu en drie jaar wordt volledig omgeschakeld naar ecologisch (maai)beheer). ▪ Het ondersteunen van minimaal twee (inwoners)initiatieven die bijdragen aan behoud en versterking van de biodiversiteit. ▪ Aandacht voor biodiversiteit bij de uitvoering van het gemeentelijk beheer en onderhoud, onder ander door het verzorgen van praktisch werk- en kennissessies voor de buitendienst, door een ecooloog.
Prognose	●
Toelichting	▪ Diverse scholen in Steenwijkerland (o.a de Immanuelschool in Steenwijkerwold) hebben vlinderonderwijs gehad. De informatievoorziening bij de twee geologische monumenten staat op de planning voor 2023. ▪ In het stedenbouwkundig plan Steenwijk zuidoost is natuurinclusiviteit nadrukkelijk meegenomen in de planvorming. ▪ Via de boomdeeldagen wordt er door de gehele gemeente inheemse landschappelijke beplanting aangeboden aan inwoners tegen een gereduceerd tarief. ▪ Voor het ecologisch beheer van onze bermen en bloemenweides is een beheerplan opgesteld. De gemeente Steenwijkerland heeft de 2^e plaats behaald in de Blijde Berm Verkiezing voor Overijssel. Een blijde berm is een biodiverse berm die verschillende dieren en planten een plek biedt. ▪ In het voorjaar zijn ruim 200 hoogstamfruitbomen aangeplant in de omgeving van Giethoorn en Dwarsgracht. ▪ Er zijn verschillende buurtparkjes waar samen met inwoners wordt gewerkt aan biodiversiteit, eetbaar groen en sociale cohesie. ▪ Via de gedragscode bestendig beheer gemeenten zetten we in op zorgvuldig werken bij het uitvoeren van beheer- en onderhoudstaken in de openbare ruimte.

Doel	Veilige kernen en wijken
Beoogd resultaat 2022	Toename verkeersveiligheid t.o.v. 2017 gebaseerd op landelijke cijfers.
Processtap/actie 2022	1. Herinrichting van Kallenkote fase II is in 2022 gerealiseerd. 2. De rotonde in de N351 te Kuinre is gerealiseerd in 2022. 3. Afhankelijk van de beschikbare middelen gaan we Jonenweg fase II en Giethoorn Wanneperveen voorbereiden en aanbesteden. 4. In voorjaar 2022 starten we met een onderzoek naar ontbrekende schakels in fietsnetwerk. 5. Uitvoering camerahandhaving binnenstad Steenwijk en Blokzijl in 1^e helft van 2022. 6. Samen met de wijk worden parkeerlocaties uitgewerkt en aangelegd in Oostermeenthe.
Prognose	● 1,2,3,4,6 ■ 5
Toelichting	Op koers: ▪ De herinrichting van Kallenkote fase II en de aanpassingen aan de rotonde N351 zijn in het voorjaar 2022 afgerond.

	▪ Er is gestart met de voorbereiding van het fietspad Jonenweg fase II. ▪ Het bestek van het fietspad Giethoorn Wanneperveen is aanbesteed. De uitvoering start in Q4. ▪ Er is onderzoek gedaan naar de ontbrekende schakels in het fietsnetwerk. Deze worden in een Fietsplan opgenomen dat in Q4 aan de raad wordt aangeboden. ▪ Samen met de wijk Oostermeenthe is een plan opgesteld voor het aanleggen van extra parkeerplaatsen. Deze worden aangelegd gelijktijdig met het geplande onderhoud aan het straatwerk in de wijk. Aandacht vereist: Door beperkte capaciteit is de uitvoering van camerahandhaving vertraagd. Er is net gestart met het inkooptraject. De verwachting is dat het implementatietraject in Q1 van 2023 wordt afgerond. Na een half jaar live wordt een evaluatie uitgevoerd naar de effecten en eventuele verbeterpunten.
--	---

Wonen:

Doel	Realistische groei woningbouw Steenwijkerland
Beoogd resultaat 2022	▪ In 2022 wordt uitvoering gegeven aan de Woonagenda Steenwijkerland 2022-2026. Hierin wordt richting gegeven aan de invulling van de kwantitatieve en kwalitatieve woonbehoefte voor de kernen, met aandacht voor voldoende voor ouderen geschikte woningen en woningen voor starters. ▪ In 2022 wordt uitvoering gegeven aan het investeringsplan sociale woningbouw 2018-2027 voor de toevoeging van sociale huurwoningen in de kernen Scheerwolde, Oldemarkt, Willemsoord en Steenwijk en overige kernen waar de behoefte blijkt.
Processtap/actie 2022	▪ Vanaf 2022 wordt de in de eerste helft van 2021 opgestelde woonagenda Steenwijkerland 2022-2026 uitgevoerd en de woningbouwstrategie voor de kernen uitgerold. De opgestelde cruciale agenda voor de bouw van sociale huurwoningen in de noordelijke kernen en Steenwijk wordt samen met de woningcorporaties structureel gemonitord. ▪ De start bouw van de 12 appartementen in Steenwijk staat gepland voor kwartaal 4 van 2021. Deze zullen in de loop van 2022 worden opgeleverd. ▪ Naar verwachting wordt een tweede appartementencomplex met eveneens 12 appartementen in de loop van 2022 gebouwd. ▪ In de Prins Bernardstraat in Steenwijk worden 5 woningen gebouwd.
Prognose	●
Toelichting	▪ In de eerste helft van 2022 is gewerkt aan een prioriteringskader voor de huidige harde en zachte woningbouwplannen en een planning- en monitoringsystematiek om de woningbouw te kunnen versnellen. ▪ In Scheerwolde zijn een achttal sociale huurwoningen opgeleverd. In Oldemarkt is een stedenbouwkundige opzet voor de bouw van 13 à 14 sociale huurwoningen besproken met het dorp. In Willemsoord wordt gewerkt aan planvorming. In de loop van 2022 worden naar verwachting twee appartementencomplexen met sociale huur in Steenwijk worden opgeleverd.

	De bouw van woningen in de Prins Bernardstraat is nog on hold in verband met aanwezigheid van een bijzondere vleermuissoort: een (gechipte) meervleermuis.
--	--

Doel	Een passende woning voor iedereen
Beoogd resultaat 2022	- In 2022 zijn nieuwe meerjarige prestatieafspraken opgesteld met de woningcorporaties en huurdersorganisaties. - De door het Rijk opgelegde halfjaarlijkse taakstelling, voor de huisvesting van statushouders wordt gehaald. - Vaststelling van beleid voor de huisvesting van woonwageneigenaren.
Processtap/actie 2022	- Opstellen nieuwe meerjarige prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties in de eerste helft van 2022. - De huisvesting van statushouders wordt conform taakstelling uitgevoerd en elk kwartaal gemonitord. - Realisatie van nieuwe plekken voor de huisvesting van woonwageneigenaren.
Prognose	■
Toelichting	- In de eerste helft van 2022 zijn concept meerjarige prestatieafspraken opgesteld met Woonconcept en Wetland Wonen en de huurdersorganisaties. Besluitvorming hierover volgt in de 2^e helft van 2022. - De halfjaarlijkse taakstelling voor de huisvesting van statushouders bedroeg in de 1^e helft de huisvesting van 25 statushouders met daarbij een achterstand van 8 statushouders uit eerdere jaren. In totaal zijn in de 1^e helft 34 personen gehuisvest, waarmee de taakstelling is behaald en de achterstand weggewerkt. - Er wordt concept beleid voor woonwageneigenaarsplekken opgesteld en dit wordt in de loop van 2022 met de corporaties en de doelgroep besproken.

Doel	Impuls aan wijken of kernen
Beoogd resultaat 2022	- Ondersteunen plan van aanpak Steenwijkerwold. - Afronden wijkvernieuwingsvisie Gagels.
Processtap/actie 2022	- In de eerste helft van 2021 is een dorpsvisie voor Steenwijkerwold afgerond. Het dorp gaat zelf aan de slag met een plan van aanpak op verschillende onderdelen en betreft waar nodig de gemeente en/of andere partijen bij het vervolg. - In de tweede helft van 2021 is een start gemaakt met een wijkvernieuwingsvisie voor de Gagels in Steenwijk. In 2022 wordt deze wijkvernieuwingsvisie afgerond.
Prognose	●
Toelichting	- De dorpsvisie geeft goede handvatten voor de uitvoering, o.a. voor de nieuwe invulling van de locaties Gelderingen en Blaankamp. - Voor de Gagels is een intentieovereenkomst in de maak tussen gemeente, Woonconcept, Rendo en WDW Ontwikkeld beheer. Het doel hiervan is om op een sociaal gedragen en betaalbare wijze de Gagels toekomstbestendig en daarmee op termijn klimaatneutraal te maken.

Doel	We stimuleren een brede cultuurparticipatie
Beoogd resultaat 2022	▪ Scala: in samenspraak met 4 andere gemeenten heeft Scala een convenant opgesteld waarin de toekomstige opzet en werkwijze staat weergegeven; ▪ Continueren werkzaamheden cultuurmakelaar.
Processtap/actie 2022	▪ Het door Scala en in samenspraak opgestelde convenant en bijbehorend werkplan + meerjarenbegroting wordt voor 1 januari 2022 geïmplementeerd. ▪ Omdat vanwege de coronacrisis dit proces is gestagneerd, wordt in 2021 en 2022 verder gegaan met het subsidiebeleid ter versterking van de amateurkunst. Hierbij wordt rekening gehouden met ontwikkelingen op het gebied van corona en de inzet van de cultuurmakelaar. De eerste werkzaamheden worden hier momenteel in gedaan door de cultuurmakelaar.
Prognose	■ Inzet Scala en Cultuurklik ● Inzet Cultuurmakelaar
Toelichting	Aandacht vereist inzet Scala en Cultuurklik In het najaar van 2022 vindt er vervolgoverleg plaats tussen de 4 gemeenten en met Scala en CultuurKlik over de toekomstige werkwijzen en verdeling aandachtsvelden van beide organisaties. (Cultuurklik is voortgekomen uit een afsplitsing van Scala en heeft de focus op cultuureducatie). Op koers inzet cultuurmakelaar: In het voorjaar van 2022 is een begin gemaakt met bijeenkomsten voor muziekverenigingen en muziekkoren. In het najaar van 2022 worden bijeenkomsten georganiseerd met medewerking van de Sesam-academie om muziekverenigingen en besturen koren te professionaliseren, te werken aan hun PR, leden te werven, evenementen te organiseren enz.

Doel	Vergroten zichtbaarheid cultuursector en herkenbaarheid gemeente
Beoogd resultaat 2022	1. Instellen culturele netwerkvorming is gerealiseerd en geborgd, dat wil zeggen dat de coördinatie een vast onderdeel is van de werkzaamheden van de Cultuurmakelaar. 2. Vaststellen nieuw beleid kunst: Beleid is in concept gereed, wordt in samenwerking met de commissie beeldende kunst afgerond en wordt in 2022 vastgesteld. 3. Beleidsplan culturele evenementen: Kan wegens corona niet worden afgerond voor 2022. Wel zullen we in het najaar starten met de evaluatie van de inzet 'cultuurprofiel evenementen Overijssel'. Op basis van deze evaluatie en effecten van de coronacrisis wordt een start gemaakt met de opzet van een duurzaam evenementenbeleid. 4. Vervolgonderzoek Museumproject, (resultaten) vervolgonderzoek, mogelijke vaststelling college en raad: in 2022.
Processtap/actie 2022	De volgende werkzaamheden worden in 2022 opgestart: ▪ starten met realisatieproces nieuw museum; ▪ vervolg ontwikkeling nieuwe museumorganisatie (transitie museum organisatie). Hiermee is in 2021 met bestaande museumbesturen al een eerste start gemaakt. Bij de transitie nieuw museum wordt een strategisch bedrijfsplan opgesteld. In dat bedrijfsplan wordt de missie, visie, strategische doelstellingen, programmering, behoeftes (mensen, middelen, pr etc.) inclusief financieel meerjarenbegroting aangeleverd.

Prognose	● 1,2 & 4 ■ 3
Toelichting	1. Culturele netwerkvorming is opgezet en wordt op continue basis uitgevoerd; coördinatie en borging bij cultuurmakelaar. 2. De visie beleidsuitgangspunten kunst in de openbare ruimte is in concept gereed en wordt in 2022 afgerond i.s.m. betrokkenen/stakeholders waarbij de commissie beeldende kunst Steenwijk de belangrijkste is. Dit resulteert in een breed gedragen en werkbare beleidsvisie & programma 'kunst in de openbare ruimte'. 3. Er is in 2020 een start gemaakt maar vanwege coronapandemie en de actualiteit is deze op delen (stikstof, energie) in een stroomversnelling gekomen. Het plan van aanpak wordt voor 1 januari 2024 opgeleverd. 4. Er is onderzocht op welke wijze de museale invulling plaats kan gaan vinden, zodanig dat de invulling aansluit op de uitgangspunten van het project binnenstad Steenwijk en aansluit op de ambities van de gemeente. Dit onderzoek wordt in 2022 getoetst (second opinion) en uitgewerkt tot een definitief masterplan inclusief dekkingsplan.

Sport en bewegen:

	Zoveel mogelijk vitale, fitte, participerende inwoners in Steenwijkerland in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag
Beoogd resultaat 2022	De basis voor dit doel is vastgelegd in het Wedstrijdplan. Beoogde resultaten voor 2022 zijn onder andere: 1. Renovatie van de kunstgrasvelden op sportcomplexen Parallelweg in Steenwijk en Monnikenmolen in Sint Jansklooster; 2. Ondersteunen van 8 verenigingen bij het vergroten van de kwaliteit van jeugdtrainers en opleiden van interne clubkadercoaches bij clubs met inzet van Clubkadercoach; 3. Uitvoering van het sportstimuleringsprogramma Sjors Sportief en Creatief en Max Vitaal; 4. Realiseren van een beweegvriendelijke inrichting van de openbare ruimte bij het Kornputkwartier in Steenwijk.
Processtap/actie 2022	Grote onderdelen van het Wedstrijdplan zijn de uitvoering van het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord het meerjaren beheer- en onderhoudsplan voor sportvelden. Specifieke aandachtspunten zijn onder andere: 5. ondersteuning van LTC Steenwijk voor renovatie van hun sportcomplex; 6. ondersteuning van sportclubs die gebruik maken van gemeentelijke buitensportaccommodaties bij de verduurzaming van verlichting. Het tempo hierin wordt bepaald door de sportclubs; 7. vanuit thema beweegvriendelijke openbare ruimte ontwikkelen we beleid op het gebied van sporten en spelen in samenwerking met spelen en kernen en wijken en ondersteunen we initiatieven om een beweegvriendelijke openbare ruimte te creëren; 8. monitoring van het effect en de meerwaarde van het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord;

	9. bieden van verenigingsondersteuning op basis van behoefte van verenigingen. Samen met verenigingen kijken we op welke manier ook de bestuursfuncties van de verenigingen ondersteund kunnen worden. Er zit in het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord een grote samenhang met het programma Samenredzaam dat als één van de doelen heeft: 'het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht'. Een aantal van de beoogde resultaten staan daarom verwoord bij dit doel en een aantal staat bij Mijn Steenwijkerland.
Prognose	● 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 9 ■ 7 en 8
Toelichting	1. Renovatie van de 3 kunstgrasvelden is uitgevoerd. 2. 11 clubs worden ondersteund door de Clubkadercoach. En de eerste training voor vrijwillige clubkaderscoaches is afgerond. 3. Sjors Sportief is voorbereid en de uitvoering loopt. Alle leerlingen van de basisscholen hebben een nieuw boekje met aanbod ontvangen. Voor Max Vitaal wordt dit jaar nog gebruik gemaakt van het eerste boekje. 4. De speel- en ontmoetplek en het beweegruimte in het Kornputkwartier zijn gerealiseerd. 5. Door middel van een raadsvoorstel is subsidie beschikbaar gesteld aan LTC Steenwijk voor renovatie van hun complex. De renovatie is in volle gang. 6. In 2022 is de veldverlichting van 2 voetbalverenigingen verduurzaamd. Met 2 andere verenigingen zijn we hierover in gesprek. In ieder gesprek in het kader van beheer en onderhoud staat dit onderwerp op de agenda. 7. Dit is vanwege andere werkzaamheden in de crisisorganisatie is de beleidsontwikkeling nog niet in gang. Wel wordt in de uitvoering de samenwerking opgezocht. O.a. bij Schutterswoerthe en Tuk speelt een initiatief. 8. De ontwikkeling van een monitoringsinstrument loopt. Vanwege de werkzaamheden in de crisisorganisatie is er enige vertraging waardoor de afronding van de 0-meting in het eerste half jaar van 2023 verwacht wordt. 9. Verenigingsondersteuning wordt geboden. O.a. zijn er 2 cursussen voor jeugdtrainer gegeven, een training gericht op werven van vrijwilligers en is er ondersteuning met inzet van een vertrouwenscontactpersoon. Dit najaar worden met verenigingen de urgente thema's bepaald en een goede wijze van ondersteuning daarin. De vorm van inzet van de clubkadercoach is hierin een voorbeeld dat goed werkt.

Mobiliteit:

Doel	Iedereen mobiel
Beoogd resultaat 2022	▪ Door het opknappen en verbreden van fiets (wandelpaden) neemt tevredenheid toe, indicatie hiervoor is het aantal klachten. ▪ De toegankelijkheid van de openbare ruimte wordt verbeterd. ▪ Conform uitvoeringsplan wordt uitvoering gegeven aan de strategische mobiliteitsvisie.
Processtap/actie 2022	1. Start Jonenweg fase II bij voldoende beschikbare middelen. 2. Schouw 2 nieuwe locaties toegankelijkheid.

	3. Uitvoering geven aan de uitvoeringsplan mobiliteitsvisie, maatregelen zijn onder andere: - Parkeernota (met fietsparkeernormen) wordt aangepast; - verkennen van mogelijkheden van deelfiets, toeristisch recreatief, bedrijven en OV-haltes; - stimulering en promotie van fietsgebruik; - realiseren van laadpalen, elektrische auto's strategische locaties; - deelauto's (inzetten gemeentelijke elektrische auto's); - campagnes om gedrag te beïnvloeden.
Prognose	●
Toelichting	1. Jonenweg fase II is in voorbereiding maar vraagt ivm met stikstof en eigendom van derden meer aandacht. Uitvoering in 2023. Om die reden is de uitvoering van fietspad Giethoorn- Wanneperveen naar voren gehaald. 2. De vanwege corona in 2021 uitgestelde schouw van de wijk Clingenborgh heeft begin juni 2022 plaats gehad. In de wijk Oostermeenthe is niet geschouwd maar is tijdens twee informatieavonden met inwoners gesproken over parkeerplaatsen en de toegankelijkheid van de wijk. Voor beide wijken geldt dat de benodigde aanpassingen in het najaar van 2022 worden gedaan. 3. Uit de uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie is: - De parkeernota in concept gereed. In Q3 volgt vaststelling door de gemeenteraad. - In een pilot zijn in Steenwijk, Giethoorn, Oldemarkt en Blokzijl hubs gerealiseerd. Hier worden deelfietsen aangeboden. Gekeken wordt welke en hoe (de lokale) ondernemers aan kunnen en willen sluiten. - In het fietsplan Steenwijkerland dat dit najaar ter vaststelling wordt aangeboden wordt ook aandacht besteed aan stimulering en promotie van fietsgebruik. In de pilots van de gerealiseerde hubs wordt aan de omgeving de mogelijkheid geboden om een elektrische deelfiets uit te proberen. - Er zijn in 2022 20 proactieve laadpalen geplaatst. - De gemeente ondersteunt de deelauto die begin dit jaar door Duurzaam Willemsoord is opgestart. Daarnaast zijn er enkele andere initiatiefnemers die een deelauto onderzoeken. Er loopt een aanbesteding voor elektrische bedrijfsauto's voor UOR. Het onderzoek naar de inzet van bedrijfsauto's als deelauto is nog niet afgerond.

Onderwijs en onderwijshuisvesting:

Doel	Kwalitatief goede en duurzame schoolgebouwen
Beoogd resultaat 2022	Het integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs is vertaald in een uitvoeringsplan en 4 fasen. Fase 1 (2018-2020) hiervan (plannen Tuk, Wanneperveen, De Gagels) is in uitvoering. Ook Eekeringe was onderdeel van fase 1. Door een afzonderlijk raadsbesluit in het voorjaar van 2021 is de planning hiervan gewijzigd. Inmiddels is ook de voorbereiding van fase 2 van het IHP gestart. ▪ Uitvoering geven aan het IHP; ▪ Herijken van het IHP.
Processtap/actie 2022	School 't PuzzelStuk & Dorpshuis Tuk:

	In het voorjaar van 2021 is de voorbereiding voor de bouw door de bouwkundig en installatietechnisch aannemer opgestart. Begin 2^e kwartaal is de werkelijke bouw gestart. <u>Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen:</u> De (concept) visie wonen/onderwijs is door het College vastgesteld en gereed om door de Provincie in behandeling te worden genomen. Tevens heeft het schoolbestuur het technisch programma van eisen gereed. Een marktconsultatie wordt uitgevoerd om te beoordelen op welke manier marktpartijen in een vroegtijdig stadium inbreng in het proces kunnen hebben. Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de nieuwe locatie, geeft zicht op het starten van bouwen van de nieuwe school in 2023. <u>Johan Frisoschool, De Gagels Steenwijk:</u> Het jaar 2022 wordt gebruikt om de in 2021 opgestelde uitgangspunten verder uit te werken en te komen tot een aanbesteding, zodat de bouw kan starten. Voor start bouw wordt de kavel 'bouwrijp' gemaakt, zodat het schoolbestuur aan de slag kan. Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de eventuele nieuwe locatie, geeft op zijn vroegst zicht op het starten met bouwen van een nieuwe school in 2023. <u>RSG/CSG Eekeringe Steenwijk >> Unilocatie Voortgezet Onderwijs:</u> In 2022 wordt door het schoolbestuur het programma van eisen opgesteld. Hieruit komen scenario's naar voren van waaruit verdere keuzes voor fasering e.d. gemaakt kunnen worden. In 2022 wordt duidelijk wat er met de twee achterblijvende her-ontwikkelde locaties (Stationsstraat en CSG Eekeringe) te gebeuren staat. <u>IHP fase 2</u> In 2022 wordt verder uitvoering gegevens fase 2 van het IHP. Fase 2 loopt van 2021 tot 2024. De volgende scholen komen in fase 2 aan de orde: ▪ KDC De Wiedekieker en GBS Eben Heazer, Sint Jansklooster, samen onder één dak (nieuwbouw). Stappen: 2022/2023: - stedenbouwkundige randvoorwaarden nieuwe locatie bepalen; - vooronderzoeken t.b.v. bestemmingsplanwijziging nieuwe locatie uitvoeren; - bestemmingsplanwijziging op route brengen; - Programma van Eisen voor school, door schoolbesturen opstellen; - Programma van Eisen voor openbare ruimte, door gemeente opstellen. ▪ KDC De Schutsluis, Blokzijl (renovatie). ▪ VO Lijsterbesstraat, Steenwijk (renovatie), onderdeel van unilocatie.
Prognose	1. Herijking Integraal Huisvestingsplan ■ 2. School 't PuzzelStuk & Dorpshuis Tuk ● 3. Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen ● 4. Johan Frisoschool, De Gagels Steenwijk ■ 5. Unilocatie VO Steenwijk ● 6. KDC De Wiedekieker en GBS Eben Heazer, Sint Jansklooster ●

	7. KDC De Schutsluis, Blokzijl (renovatie) ●
Toelichting	1. Herijking Integraal Huisvestingsplan (IHP), incl. gymzalen wordt momenteel herijkt. 2. Het gebouw van de school 't PuzzelStuk & Dorpshuis Tuk is opgeleverd. Daarnaast is een groot deel van de openbare ruimte aangelegd en wordt, na verhuizing van de school, het schoolplein ook gereed gemaakt. 3. De provincie Overijssel ging onlangs akkoord met de gewenste locatie ten noorden van de sportvelden voor de Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen. De volgende stap is het opstarten van de bestemmingsplanprocedure. 4. Na vele overleggen, heeft Stichting Op Kop besloten de Emmaschool te sluiten. De opgave in de Gagels wordt een nieuwe Frisoschool. 5. Het schoolbestuur is bezig met de voorgenomen fusie en het opstellen van een plan van aanpak ten behoeve van de unilocatie. 6. Naar verwachting zal in samenspraak met de stakeholders in het eerste kwartaal van 2022 de nieuwe locatie bepaald. 7. Het schoolbestuur is bezig met de voorbereiding van de renovatie.

Doel	Leven lang leren/ontwikkelen Steenwijkerland
Beoogd resultaat 2022	De Programmering ELL (een Leven Lang Leren) is in samenspraak met stakeholders ontwikkeld en geïmplementeerd.
Processtap/actie 2022	▪ De visie, doelstellingen en kaders worden vastgesteld en gedeeld met alle stakeholders. ▪ Beheer en borging van de programmering ELL en alle voorwaarden wordt integraal vastgelegd door betrokken stakeholders. De vorm van vastlegging wordt in goed overleg met partijen bepaald.
Prognose	●
Toelichting	In 2021 is de gemeente Steenwijkerland gestart met het project Een Leven Lang Leren (ELL). - Er zijn interviews met de meest relevante stakeholders intern en extern afgenomen. - Uitkomst van die gesprekken hebben geresulteerd in de rapportage Een leven Lang Leren Steenwijkerland van 19 april 2021. De uitkomsten van deze interviews hebben geleid tot haalbare en uitvoerbare ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van Visieontwikkeling, Integraal werken, Inwoner op 1, Huisvesting, Aanbod, Organiseren en afstemmen, Financieel & Organisatie. Uit deze gesprekken met stakeholders zijn belangrijke speerpunten en aandachtspunten naar voren gekomen, waarvan het aanscherpen van de visie, doelstelling, doelgroepen en het hebben van heldere randvoorwaarden de belangrijkste zijn. <u>Genomen vervolgstappen 2021 en voorjaar 2022</u> 1. De visie, kaders, doelen en doelgroepen zijn in de zomer/najaar van 2021 aangescherpt en worden in het najaar van 2022 voorgelegd aan de betrokken stakeholders (brainstormsessie)

	2. Output van deze brainstormsessie vormt input voor het implementatieproces.
--	---

2. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2022-2025

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2022-2025:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2022-2025				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan				
1. Versnelling woningbouwprogramma: - Structureel maken van functie coördinator woningbouw - Eenmalige impuls	●	●	●	Nee
2. Afronding 12 fietspaden Regiodeal	●	●	■	Nee
3. Camerahandhaving binnenstad Steenwijk en Brouwerstraat Blokzijl	■	●	●	Nee
4. Vervanging verlichting kerktoeren Blokzijl, incl. besparing op energie	●	●	●	Ja
5. Stelpost: bijdrage renovatie, c.q. privatisering sportaccommodaties	●	●	●	doorlopend
6. Onderhoud en vervanging havens	●	●	●	Nee
7. Onderhoud en vervanging oeververbindingen (bruggen)	●	●	●	Nee
8. Aanleg parkeerplaatsen Oostermeenthe	●	●	●	Ja

Toelichting op de afwijking van de prognose: Afronding 12 Fietspaden Regiodeal.	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Prijsstijging uitvoering 12 fietspaden Regiodeal.
Wat zijn de oorzaken?	Door stijging van de grond- en brandstofprijzen is er onvoldoende budget om de fietspaden af te ronden. In 2021 gingen we er nog van uit dat hiervoor bij het Rijk nog een bijdrage te verkrijgen was. De tweede tranche Investeringsimpuls Verkeersveiligheid bied daarvoor onvoldoende mogelijkheid.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	2 van de 12 in de Regiodeal Giethoorn afgesproken fietspaden kunnen niet verbeterd worden. De fietspaden Jonenweg fase II en Kalenbergerpad zijn slecht, oncomfortabel en te smal voor de hoeveelheden fietsers die er gebruik van maken.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Zonder aanvullend budget kunnen deze fietspaden niet worden verbreed en verbeterd. Mogelijk heeft dit effect op de van de provincie ontvangen bijdrage.
Welke maatregelen stellen we voor ?	In de PPN 2023-2026 is een aanvullend budget opgenomen

Toelichting op de afwijking van de prognose: Camerahandhaving binnenstad Steenwijk en Brouwerstraat Blokzijl	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Vertraging implementatie Camerahandhaving binnenstad Steenwijk en Brouwerstraat Blokzijl.
Wat zijn de oorzaken?	Door beperkte capaciteit is de uitvoering van camerahandhaving vertraagd.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Het project wordt later (Q1 2023) afgerond
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De vertraging heeft geen gevolgen voor de beschikbare middelen.
Welke maatregelen stellen we voor ?	Over de vertraging is gecommuniceerd met de betrokken stakeholders.

3. Nadere wijzigingen

Financiële mutatie nr. 1: Versneld vervangen 2G en 3G modems voor 4G Rioolgemalen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De versnelde vervanging van 2G en 3G modems betekent dat een bedrag wat gereserveerd stond voor 2023 naar voren gehaald moet worden. Dit gaat om een bedrag van € 100.000.
Wat zijn de oorzaken?	Eind vorig jaar was de verwachting dat de gemalen nog wel even konden draaien op 2G. Tijdens hevige regenval dit jaar bleek echter dat er geen goede communicatie was met de 2G modems. Als de communicatie hapert, kan het voorkomen dat het rioolgemaal overstroomt zonder dat we een alarm krijgen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Het zorgdragen voor een goed weekend riool.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Gaat om een veilige leefomgeving.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het naar voren halen van de investering betekent een eenmalig rentenadeel van € 1.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	In 2022 ontstaat er een eenmalig tekort door rentelasten van € 1.000. Dit bedrag zal worden onttrokken aan de egalisatievoorziening riolering.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.

Financiële mutatie nr. 2: Openbaar groen bomenonderhoud	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Elk jaar wordt de reguliere snoeiopdracht van +/- 4000 bomen opnieuw aanbesteed. Dit naar aanleiding van de jaarlijkse boomveiligheidscontrole. De aanbesteding valt hoger uit.
Wat zijn de oorzaken?	De aanbesteding van de snoeiwerkzaamheden valt hoger uit t.o.v. vorige jaren. Er zijn minder geïnteresseerde bedrijven om deze werkzaamheden uit te voeren. Hierdoor zal het aanbestedingsvoordeel grotendeels wegvallen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van de (sub)doelstellingen?	Werkzaamheden worden jaarlijks uitgevoerd om te voldoen aan de zorgplicht. Bij het niet toekennen van het bedrag, voldoen we niet aan de zorgplicht.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Een tekort van € 50.000 op het budget van openbaar groen bomenonderhoud.
Welke maatregelen stellen we voor?	Het budget van openbaar groen en bomenonderhoud structureel verhogen met € 50.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Door de huidige markt (veel vraag, stijgende kosten brandstof materieel) en een tekort aan gekwalificeerd personeel stijgen de prijzen.

Financiële mutatie nr. 3: Straatmeubilair	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Door vandalisme en achterstallig onderhoud van o.a. banken constateren wij een tekort op het budget straatmeubilair. Gaat om een bedrag van € 20.000.
Wat zijn de oorzaken?	- Achterstallig onderhoud, in de begroting is hier geen rekening mee gehouden.. - Vandalisme (de dader kan in veel gevallen niet getraceerd worden); - Jaarlijkse bijdrage aan openbaar groen NWG (beeldbestek) ad € 10.000 voor het reinigen van banken etc.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Neen
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	De banken zijn in eigendom van de gemeente. We dienen te zorgen voor een veilige leefomgeving.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het budget incidenteel verhogen met € 20.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Een incidenteel tekort van € 20.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.

Financiële mutatie nr. 4: Renovatie atletiekbaan	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Voor 2023 staat renovatie van de atletiekbaan op het programma. Hiervoor is in 2019 € 550.000 beschikbaar gesteld. Deze renovatie zal vanwege prijsstijgingen. € 225.000 duurder uitvallen.
Wat zijn de oorzaken?	De oorzaak hiervan ligt in de prijsstijgingen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Neen

Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Als het budget niet verhoogd wordt kunnen de werkzaamheden niet uitgevoerd worden.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Een tekort van € 225.000 op de investering in 2023.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Het investeringskrediet in 2023 verhogen met € 225.000. Ingaande 2023 ontstaan er hogere kapitaallasten.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	n.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Op het investeringskrediet € 225.000 in 2023 Dit betekent structureel het volgende bij een afschrijvingstermijn van 25 jaar en een rentepercentage van 1%, 2023: € 11.250, 2024: € 11.138, 2025: € 11.025 en 2026 € 10.913 aan meerkosten.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De gestegen prijzen.

Financiële mutatie nr. 5: SPUK btw (Specifieke uitkering btw Sport)

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Aangezien het uitkeringspercentage 2022 73,63% van de aanvraag bedraagt is de uitkering lager dan voorzien. In 2021 is hiervoor een extra exploitatiebudget. Voor de investeringen zorgt het percentage tot een hogere investering, waardoor de afschrijvingsbedragen moeten bijgesteld. Deze afschrijvingsbedragen stijgen met € 8.248 in 2022 en vanaf 2023 met € 3.412.
Wat zijn de oorzaken?	Een uitkeringspercentage van 73,63% heeft tot hogere afschrijvingsbedragen tot gevolg. Dit omdat niet alle btw wordt gecompenseerd.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee , sport is geen wettelijke taak.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Er is geen specifiek doel beschreven voor btw sport, maar wel hebben wij meerdere speerpunten gericht op een gezonde, fitte samenleving.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Op basis van de aanvraag 2022 zal er een structureel nadeel ontstaan op de afschrijvingsbedragen van € 8.248 in 2022 en € 3.412 vanaf 2023.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	In 2022 is het geraamde tekort € 8.248 en vanaf 2023 € 3.412.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De regeling btw sport loopt in principe nog door tot en met 2023. Of en op welke wijze de gemeente bij stopzetting van de regeling in 2024 wordt gecompenseerd voor de verschuldigde btw is nog onduidelijk.

Financiële mutatie nr. 6: Subsidie Programmabudget Verkeersveiligheid 2022

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Voor het Programmabudget Verkeersveiligheid 2022 is door de Provincie een subsidie toegekend van maximaal € 176.113 De toegekende subsidie ontvangen wij in 2 delen. € 132.083 hebben wij al in juni 2022 ontvangen. Het resterend bedrag ad € 44.030 ontvangen wij in 2023 bij de vaststelling van de subsidie en het voldoen aan de voorwaarden.
Wat zijn de oorzaken?	De Provincie heeft voor de gemeente Steenwijkerland een subsidie beschikbaar gesteld van maximaal € 176.113 voor de projecten: Gedragbeïnvloedingsprojecten (75%) maximaal € 106.613. Als werkelijk ontvangen voorschot subsidie geboekt € 106.613.; Prioritaire projecten schoolomgevingen(50%) maximaal € 42.000; Als werkelijk voorschot subsidie geboekt € 17.970 Overige verkeersveiligheidsprojecten (25% maximaal € 27.500; Als werkelijk ontvangen voorschot subsidie geboekt € 7.500
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Wegenwet en Planwet verkeer & Vervoer.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Een bijdrage in de realisatie van de activiteiten die wij gaan uitvoeren in de subsidieperiode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Voor de uitvoering van het project is binnen de gemeentelijke begroting reeds € 53.149 begroot op het budget verkeersplannen. Begroting 2022 In 2022 een bedrag te begroten ad € 42.000. op verkeersplannen- projecten schoolomgeving. Een bedrag ad € 53.464 (€ 53.149 is al reeds begroot) begroten op verkeersplannen-gedragbeïnvloeding Op groot onderhoud wegen een bedrag begroten ad € 27.500.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	n.v.t.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	n.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Geen, zowel aan de inkomstenkant als aan de uitgavenkant zal een bedrag worden geraamd van totaal € 176.113.

Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	n.v.t.
--	--------

Financiële mutatie nr. 7 Onderhoud / Voorziening Wegen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er ontstaat een structureel tekort op het onderhoudsbudget wegen om dit op niveau basis te houden van € 257.000.
Wat zijn de oorzaken?	Er is een berekening gemaakt van het gemiddelde benodigde onderhoudsbudget om de wegen op kwaliteitsniveau basis te houden. Dit op basis van de laatste inspecties en het medio 2022 bekende prijsniveau. Op basis van deze berekeningen komen we structureel € 257.000 tekort.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, de gemeente is op grond van de wegenwet verplicht om onderhoud te verrichten. De raad heeft het onderhoudsniveau vastgelegd op niveau basis.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Als het budget ontoereikend is voor het door de raad bepaald onderhoudsniveau zal het budget hierop moeten worden aangepast.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een structureel tekort vanaf 2023 van € 257.000. Ten aanzien van 2022 en een eventuele aanvullende storting die noodzakelijk is om ook bestand te zijn tegen inflatiestijgingen. Hierin is op dit moment nog geen volledig inzicht. Op basis van de aanbesteding over 2022 ligt de gemiddelde prijs voor asfalt gemiddeld 31% hoger dan begroot, voor elementverharding is er juist een gunstig effect. Bij de jaarrekening zal er een beter beeld bestaan welke aanvullende storting er noodzakelijk is om op onderhoudsniveau basis te blijven. Bij de jaarrekening zullen de resultaten 2022 evenals de meerjarige verwachtingen worden afgezet tegen de beschikbare middelen voor de komende 10 jaar en zal er op dat moment een nieuwe berekening worden gemaakt of er een aanvullende storting noodzakelijk is.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er ontstaat een structureel tekort van € 257.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De toekomstige prijsontwikkelingen kunnen ook een rol gaan spelen in het verplichte niveau van de voorziening. Als in de toekomstige meerjarenbegrotingen het inflatiepercentage lager of hoger uitvalt dat de daadwerkelijke prijsontwikkelingen zal er een aanvulling of een vrijval van de voorzieningen in de rekeningen moeten worden verwerkt. Omdat de raad heeft gekozen voor een voorziening zijn wij verplicht om voldoende middelen beschikbaar te hebben om aan het vastgestelde onderhoudsniveau te voldoen. Aanvullend zal onderhoud aan extra maatregelen moeten voldoen. Klimaat adaptief en CO2 neutraal. In de nog op te stellen beheerplan wegen zal hier aandacht aan worden besteed.

Financiële mutatie nr. 8: Kerkenvisie	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Voor het opstellen van een Kerkenvisie is een bedrag benodigd van € 75.000. Dit bedrag wordt besteed in het jaar 2023.
Wat zijn de oorzaken?	In 2018 heeft de gemeenteraad een motie (CU) aangenomen, inhoudende het opstellen van een visie op religieus erfgoed, met als doelstelling het behoud hiervan. In deze motie zijn een aantal uitgangspunten benoemd die een plek moeten krijgen in het te doorlopen proces en de visie. Het opstellen van deze visie heeft vertraging opgelopen, waardoor er op dit moment geen budget aanwezig is in onze begroting. Het doel is om op korte termijn een visie op religieus erfgoed aan uw raad aan te bieden. Wij willen daarvoor gebruik maken van de kennis en expertise van een externe partij.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Inzicht in aantallen, soorten en spreiding religieus erfgoed, inwonerparticipatie t.a.v. huidig en gewenst doel. De opgave rond het religieus erfgoed raakt niet alleen het kerkgebouw, maar heeft impact op de leefbaarheid en het welzijn van de hele gemeenschap.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	We komen een bedrag tekort van € 75.000, te besteden in het jaar 2023.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Een bedrag van € 75.000 (in 2023).
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

4. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

Geen

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Kansen:

Passende woning voor iedereen

- ▲ Onderzoek naar de insteek op innovatieve woonvormen om de woningbouw te kunnen versnellen
- ▲ Gebruik maken van de capaciteit uit de flexpools versnelling woningbouw van provincie en Rijk

Mobiliteit

- ▲ Vanaf eind 2023 is er een nieuwe concessiehouder openbaar vervoer. Begin 2023 wordt afgestemd over de nieuwe dienstregeling. Samen met de provincie onderzoeken we of er andere vormen van publieke mobiliteit gevonden kunnen worden om de bereikbaarheid in Steenwijkerland te verbeteren.

Onderwijs en onderwijshuisvesting

- ▲ Bouwkostenstijgingen: zoeken naar innovatieve mogelijkheden voor bouwen, bijvoorbeeld scholen vanuit de 'fabriek'.
- ▲ Bouwkostenstijgingen: zoeken naar meer samenwerking (delen van ruimten) door gebruikers.
- ▲ Stikstofuitstoot: volledig prefab bouwen (vanuit de fabriek), alleen nog monteren op locatie.

Cultuur

- ▲ Verder gaande samenwerking tussen verenigingen en instanties binnen domein kunst en cultuur maar ook met andere domeinen maakt de lokale infrastructuur sterker
- ▲ Het museumproject draagt bij aan een vitale binnenstad waarbij het woon- en werkklimaat voor inwoners aantrekkelijker wordt
- ▲ Samenwerken in de regio met andere gemeenten om gezamenlijk thema's '(door) te ontwikkelen, bijvoorbeeld stimuleren talentontwikkeling in de regio (Vaktor), bibliotheekwerk van de toekomst (samenwerkingsverband binnen Overijsselse bibliotheken en gemeenten) of gemeentelijke samenwerking bij uitvoering cultuureducatie bij Kultuurklik (5 gemeenten waaronder Steenwijkerland hebben een convenant gesloten om dienstverlening zeker te stellen voor de toekomst)

Biodiversiteit

- ▲ We kunnen als lokale overheid bijdragen aan herstel en behoud van ecosystemen en biodiversiteit door te werken aan het verbeteren van de ecologisch omstandigheden door onder andere het behouden, verbinden en verbeteren van onze groen-blauwe structuren, zorgvuldig (ecologisch) beheer van onze openbare ruimte en vastgoed, gebiedsontwikkelingen natuurinclusief te ontwikkelen, onze inwoners bewust te maken van het belang van biodiversiteit, en bij al deze opgaven samen te werken met gebiedspartners.

Uitdagingen:

Passende woning voor iedereen

- ▼ Vastgelopen woningmarkt, grote vraag naar woningen voor alle doelgroepen
- ▼ In onze regio nog steeds stijgende huizenprijzen en prijzen bouwmaterialen
- ▼ Krappe arbeidsmarkt en gebrek aan capaciteit, zowel binnen als buiten de organisatie

Onderwijs en onderwijshuisvesting

- ▼ Te kort aan materialen, opdrijvende werking van prijzen.
- ▼ Krappe arbeidsmarkt en gebrek aan capaciteit bij aannemers. Gevolg dat aannemers minder of geen belangstelling hebben voor aanbestedingen.

Cultuur

- ▼ Kans op opleving Covid pandemie waardoor (een deel) van de sector de activiteiten moet stilleggen.
- ▼ Stikstof en energiecrisis heeft een negatief effect op de kunst en cultuursector, we zien dat nu al terug adhv de huurgelden die niet meer door partijen opgebracht kan worden (bibliotheek, Galerie, Meenthe)
- ▼ De inflatie kan niet worden gecompenseerd door de jaarlijkse inflatiecorrectie bij cultuurbudgetten en subsidies. Dit werkt scheefgroei in de hand.

Biodiversiteit

- ▼ De dreiging van het verlies van biodiversiteit is evident. In de afgelopen decennia is 60% van insectenstand in diversiteit en massa verdwenen. Als we op deze wijze verder gaan komt het punt van ineenstorting steeds dichterbij en dat heeft ramzalige gevolgen voor de mens maar ook voor onze voedselvoorziening. Het ecosysteem heet nu nog veerkracht en herstelt bij het nemen van maatregelen die bijdragen aan het behoud en herstel. O.a. terugdringen gebruik pesticiden, goed bodem en waterbeheer, robuuste groen-blauwe dooradering, beperken stikstofdepositie en fosfaat uitspoeling.

Wegen

- ▼ De aanneemsom van het bestek groot onderhoud asfaltwegen 2022 in de gemeente Steenwijkerland is dit jaar 31% hoger uitgevallen dan de aanneemsom met vergelijkbare hoeveelheden van het bestek van vorig jaar. De oorzaken hiervan zijn de gestegen kosten van olieproducten (bitumen in het asfalt en brandstofkosten voor de productie en de verwerking van asfalt) en de gestegen prijzen van betonproducten. Daarnaast zijn de kosten voor elementenverharding lager uitgevallen dan geraamd. Wat de gevolgen voor het budget en voorziening zullen zijn, is op dit moment nog niet helemaal duidelijk. Bij de jaarrekening 2022 komen we hierop terug.

Kallenkote

- ▼ Tijdens de werkzaamheden in Kallenkote wordt overschrijding op de aanneemsom verwacht. De oorzaken zijn: door het verplaatsen van komborden was er meer asfalt en meer bestrating benodigd (aanvullende opdracht). In het contract was opgenomen dat de doorgaande weg volledig afgesloten was tijdens de uitvoering. Tijdens de inloopavond werd duidelijk dat dit grote gevolgen zou hebben voor met name schoolgaande jeugd. In overleg met de aannemer is het gelukt (mede met medewerking van omwonenden die hun perceel beschikbaar stelden) de doorgang van fietsers en voetgangers tijdens de uitvoering veilig te waarborgen. Dit heeft het dorp als zeer positief ervaren en heeft veel overlast bespaard. Deze wijziging heeft tot extra uitgaven op gebied van rijplaten, andere fasering en bebording. Daarnaast zijn er maatregelen genomen rondom de omleidingsroute om de veiligheid van de weggebruikers te waarborgen. Denk hierbij aan het herstellen van bermen, plaatsen van extra bebording en het creëren van passeerstroken. Een eerste inschatting is dat het gaat om een overschrijding van ca. € 50.000. Bij de jaarrekening zal het definitieve resultaat worden verwacht.

Maaien bermen en sloten

- ▼ In PPN 2022-2025 hebben wij vermeld dat het werkpakket voor “maaien bermen en sloten” in 2022 voor 40% is aanbesteed. De kosten zijn in 2022 hoger uitgevallen. In 2023 gaan wij het overige 60% van het werkpakket aanbesteden. In 2023 verwachten wij opnieuw een kostenstijging met name door personeelstekorten en onzekerheid in de brandstofprijzen.

2.6 Financiën en overhead

Financiën en overhead

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Verantwoorde gemeentelijke financiën:

Doel	Sluitende meerjarenbegroting
Beoogd resultaat 2022	Een materieel en reëel sluitende begroting voor alle jaren is het uitgangspunt. Dat betekent dat de uitgaven en inkomsten structureel en reëel in evenwicht zijn.
Processtap/actie 2022	We presenteren een sluitende meerjarenbegroting voor alle jaren in navolging van de PPN 2022-2026. Sinds het voorjaar is het financieel beeld verbeterd, onder andere door (incidentele) compensatie van het Rijk voor de tekorten in de Jeugdzorg en de mogelijkheid die door de toezichthouder is geboden om ook structureel middelen op te nemen in de meerjarenbegroting.
Prognose	●
Toelichting	In voorliggende Najaarsnota presenteren we een ruim overschot in 2022 en de programmabegroting is voor de jaren 2023 tot en met 2026 sluitend voor alle jaarschijven. Hierbij houden we rekening met het doortrekken van het accres in 2026. Op Prinsjesdag is bekend geworden dat in de miljoenennota voor het jaar 2026 extra middelen tot een bedrag van € 1 mlj. beschikbaar komen. Dit komt bijna overeen met hoger opgenomen algemene uitkering van afgerond € 2,4 mln.

Doel	Gematigde ontwikkeling lokale lasten
Beoogd resultaat 2022	- De '0-lijn' hanteren voor de OZB-opbrengst in 2022 (in plaats van de trendmatige ontwikkeling van 1,7% te volgen)¹. - Voor de Afvalstoffenheffing en de Rioolrechten worden wijzigingen in de kosten verhaald door de betreffende tarieven dienovereenkomstig aan te passen (gesloten huishouding). Om grote tariefschommelingen te voorkomen, wordt gebruik gemaakt van de voorziening Reiniging en de voorziening Riolering. We kiezen ervoor de voorziening Riolering gefaseerd af te bouwen tot het niveau zoals dat is vastgelegd in de Nota Reserves en Voorzieningen (maximaal 10% van de inkomsten, waarbij wel wordt gekeken naar de komende 4 jaar)². In de paragraaf 'Lokale heffingen' lichten we dit nader toe.
Prognose	- De '0-lijn' voor de OZB: ● - Tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn met 4% verlaagd: ●
Toelichting	Door de gunstige financiële situatie van de gemeente en naar aanleiding van een motie van de raad is de opbrengst van de OZB gelijk gebleven. Dit betekent dat inwoners en ondernemers gemiddeld hetzelfde bedrag zijn verschuldigd ten opzichte van 2021.

¹ Amendement 'OZB 0%, wijziging kaders prijsinflatie gemeentelijke belastingen en rechten'.

² Nota Reserves en Voorzieningen 2017, p. 55.

	Door een gunstige ontwikkeling van de oud papier prijzen en als gevolg van technische aanpassingen van de vergoeding van Nedvang en het feit dat we goed scoren op afvalscheiding zijn de tarieven voor afval met 4% gedaald. De tarieven voor riolrechten zijn tevens met 4% gedaald doordat de stand van de egalisatievoorziening riolering dusdanig is, dat dit een tariefsverlaging toelaat.
--	--

Doel	Voldoende weerstandsvermogen als veilige achtervang
Beoogd resultaat 2022	- Op basis van een goede en betrouwbare risicocontrole komen tot een juiste analyse, beoordeling en beheersing van risico's. - Voldoende weerstandscapaciteit (algemene reserve en de ruimte binnen de OZB) om financiële tegenvallers op te kunnen vangen.
Processtap/actie 2022	Waarschijnlijk geen specifieke processtap nodig (tenzij de reserves snel worden afgebouwd en/of ons risicoprofiel sterk verslechtert. In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' lichten we de uitkomsten toe (inclusief de score op het kengetal 'weerstandsratio').
Prognose	●
Toelichting	In de Programmabegroting 2022-2025 is voor het begrotingsjaar 2022 een weerstandsratio met een waarde van 6,1 geraamd, ruim boven de signaalwaarde van 2. In de Programmabegroting 2023-2026 zullen we de risico's wederom in beeld brengen, kwantificeren en afzetten tegen de hoogte van de weerstandscapaciteit. Ondanks de toegenomen risico's bijvoorbeeld als gevolg van inflatie (inclusief energie), verwachten we dat de 'score' ultimo 2022 ruim boven de 2 zal uitkomen.

2. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2022-2025

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2022-2025:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2022-2025				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan				
1. Aanpak ongestructureerde data	●	●	●	nee

3. Nadere wijzigingen

Financiële mutatie nr. 1: Dividenden Rova, Enexis Wadinko	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Lagere dividenduitkering Rova en hogere (interim) dividend Wadinko en Enexis. Per saldo hoger dividend van € 84.751
Wat zijn de oorzaken?	Lager dividend Rova € 16.370 vanwege grote kostenstijgingen. Hoger (interim) dividend Wadinko € 81.624, vanwege hoog liquiditeitssaldo en resultaat 2021. Aanvullend hoger dividend Enexis € 19.497 ten opzichte van de Perspectiefnota.

Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De begrotingspositie 2022 wordt positief beïnvloed met bijna € 85.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Het bijstellen van de begroting met € 84.751.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Verbetering van het begrotingssaldo 2022 met € 84.751.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Geen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De economische ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op. Het effect op de begroting 2023 en verder is op dit moment moeilijk in te schatten.

Financiële mutatie nr. 2: Dividend Rendo	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De Rendo staat voor grote investeringen voor energietransitie en ICT. Het uitkeringspercentage blijft de komende jaren op 75% van de winst. Deze wordt ingaande 2024 begroot op € 5 miljoen. (dividend Steenwijkerland € 999.000) Eenmalig is een extra dividend beschikbaar in 2023.
Wat zijn de oorzaken?	De forse investeringen voor de energietransitie en ICT.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De begrotingspositie wordt ingaande 2022 en vanaf 2024 structureel negatief beïnvloed met € 299.700 in 2022 en vanaf 2024 met € 199.700. In 2023 eenmalig € 99.913 hoger dan begroot.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Voor de jaren 2022, 2024 en daarna ontstaat er een structureel tekort van € 299.700 en € 199.800. In de PPN was al rekening gehouden met een bijstelling van € 99.900 In 2023 wordt eenmalig een hogere dividenduitkering verwacht.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De ontwikkelingen op de energiemarkt zijn erg onzeker. Met name moet het netwerk toereikend zijn om de toenemende capaciteit te kunnen verwerken. De Rendo heeft in tegenstelling tot de grote drie andere netbeheerders nog geen beroep gedaan op een kapitaalinjectie van de aandeelhouders.

Financiële mutatie nr. 3: Algemene uitkering 2022-2026 (meicirculaire 2022)	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het rijk informeert de gemeenten jaarlijks over de Algemene uitkering (A.U.) uit het gemeentefonds door o.a. de meicirculaire. Uw gemeenteraad is door middel van een informatienota eind juni 2022 geïnformeerd over de financiële gevolgen van deze circulaire.
Wat zijn de oorzaken?	De ontwikkeling van de A.U. wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven. In de meicirculaire 2022 zijn de nieuw te ontvangen bedragen voor de gemeente opgenomen. Voor het jaar 2022 wordt een bedrag ontvangen ter hoogte van € 91,1 miljoen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee, het betreft hier een uitkering van het rijk die vrij te besteden is.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2022 komt er via de A.U. een bedrag van € 4.044.000 extra beschikbaar. Niet het gehele bedrag wordt ingezet voor het saldo van deze Najaarsnota. In de meicirculaire zijn ook taakmutaties opgenomen tot een bedrag van € 1.989.000. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld extra middelen voor de Wsw en de energietoeslag die de gemeente heeft uitgekeerd aan inwoners met een laag inkomen. In het begrotingssaldo van de Perspectiefnota was overigens al rekening gehouden met een extra te ontvangen bedrag van € 803.000. Hierdoor resteert er voor het saldo van deze Najaarsnota een bedrag van € 1.252.000 (€ 4.044.000 - € 1.989.000 - € 803.000). Voor een nadere analyse van de meicirculaire 2022 verwijzen wij u naar de desbetreffende informatienota van eind juni j.l..
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen maatregelen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Het saldo van de Najaarsnota 2022 wordt door de meicirculaire ruim € 1.252.000 gunstiger.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De structurele financiële effecten van de meicirculaire 2022 zijn met behulp van een informatienota ook met uw raad gedeeld. Deze effecten worden in de Programmabegroting 2023 -2026 verwerkt.

Financiële mutatie nr. 4: Algemene uitkering 2022-2026 (correctie energietoeslag meicirculaire 2022)	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het rijk informeert de gemeenten jaarlijks over de Algemene uitkering (A.U.) uit het gemeentefonds door o.a. de meicirculaire. Het ministerie van Binnenlands zaken heeft het toegekende budget voor het uitkeren van de energietoeslag aan inwoners met een laag inkomen niet goed berekend. In de meicirculaire stond een bedrag van € 1.440.000. Dit is nu gecorrigeerd naar een bedrag van € 1.803.000. Hierdoor ontvangen wij een extra bedrag ter hoogte van € 363.000.
Wat zijn de oorzaken?	Het ministerie heeft de Algemene uitkering energietoeslag (voor alle gemeenten) niet goed berekend.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee, het betreft hier een uitkering van het rijk die vrij te besteden is.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2022 komt er via de A.U. een bedrag van € 363.000 extra beschikbaar. Het bedrag wordt ingezet voor de energietoeslag die de gemeente heeft uitgekeerd aan inwoners met een laag inkomen. Aan het eind van het jaar kan een berekening worden gemaakt van de kosten van de toegekende energietoelagen
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen maatregelen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Het saldo van de Najaarsnota 2022 wordt niet beïnvloed. De inkomsten worden ingezet voor de toegekende energietoelagen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 5: Rentelasten 2022	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In 2022 komen de (kortlopende) rentelasten naar verwachting € 150.000 lager uit.
Wat zijn de oorzaken?	De liquiditeitspositie van de gemeente is met de verschijning van de meicirculaire sterk positief beïnvloed. In 2022 ontvangen wij ongeveer € 4 miljoen extra. Tegelijkertijd is er een vertraging van de restantinvesteringskredieten (eind 2021 € 25 miljoen) waar te nemen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, indirect wel. De gemeente moet voldoen aan de voorschriften die zijn vastgelegd in de wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden).
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2022 ontstaat er een rentevoordeel van € 150.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Geen tekort, maar een overschot van € 150.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De rente is in 5 maanden tijd gestegen van afgerond 0,7% naar 2,5%. Door deze fluctuaties en de toekomstige ontwikkelingen is moeilijk aan te geven of de begrote rentelasten toereikend zijn in de jaren 2023 en verder. Positief in dit geval is dat ook in 2023 – 2025 de Algemene uitkering fors hoger is dan eerder voorzien en derhalve ook bijdraagt aan een beter liquiditeitsaldo. De voortgang van investeringen en nieuwe investeringen draagt ook sterk bij aan onze liquiditeitsbehoefte. Per saldo wordt geen aanpassingen voor 2023 -2026 voorgesteld.

Financiële mutatie nr. 6 : Hogere inkomsten toeristenbelasting	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er ontstaat een eenmalig voordeel in 2022 van € 140.000.
Wat zijn de oorzaken?	Over 2021 zijn we uitgegaan dat de werkelijke inkomsten € 657.000 zullen bedragen. Inmiddels is duidelijk dat de werkelijke inkomsten over 2021 € 740.000 zullen bedragen. We gaan er van uit dat de inkomsten over 2022 op hetzelfde niveau zullen liggen. Dit is dan ook nog eens € 57.000 hoger dan wat op dit moment in de begroting staat. Per saldo ontstaat er dus een voordeel in 2022 van € 140.000.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel in 2022 van € 140.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.

Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 140.000 in 2022.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	-

Financiële mutatie nr. 7 : Lagere proces- en gerechtskosten belastingen

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er ontstaat een eenmalig voordeel in 2022 van € 90.000.
Wat zijn de oorzaken?	Op basis van de ervaringen van afgelopen jaren is een inschatting gedaan van de kosten voor proces- en gerechtskosten. Omdat er ook sprake was van een andere waarderingsmethode hebben we hierbij rekening gehouden dat dit zou kunnen leiden tot een aantal bezwaarschriften dat op hetzelfde niveau zou liggen als voorgaande jaren. Door veel inzet op communicatie, een goede samenwerking met het taxatiebureau en een goede onderbouwing, zijn we er in geslaagd het aantal gehonoreerde bezwaarschriften terug te dringen en daarmee ook de kosten voor proces- en gerechtskosten. Dit leidt tot een voordeel van € 90.000 in 2022.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Het uitvoering geven aan de wet WOZ is een wettelijke taak.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 90.000 in 2022.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 90.000 in 2022.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Afhankelijk van de kostenontwikkeling in dient er een keuze gemaakt te worden of de kosten voor proces- en gerechtskosten te verwerken in de belastingtarieven (wat vanaf 2023 de bedoeling zou zijn).

Financiële mutatie nr. 8: Reserve energie maatschappelijke instellingen

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De prijsstijgingen van energie zijn in 2022 extreem en zullen gevolgen hebben voor de financiële situatie van maatschappelijke instellingen. (sportverenigingen, culturele verenigingen, dorpshuizen, bibliotheek, de Meenthe, zwembaden en sporthallen). De omvang van deze effecten zijn sterk afhankelijk van: • Heeft de instelling nog een gunstig contract of moet zij “verplicht” over naar een sterk duurder contract. De omvang van de “afwijking” is dan ook niet te bepalen. Vooralsnog becijferen wij een financiële impuls / bijdrage van totaal € 3,3 miljoen. In dit budget is 10% voor de uitvoering opgenomen.
Wat zijn de oorzaken?	De kosten van energie zijn op dit moment extreem hoog. Niet alleen voor de burger, maar ook voor onze maatschappelijke instellingen zoals theater, sportaccommodaties, dorpshuizen. De oorzaak is met name gelegen in de neveneffecten als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de hierdoor ontstane tekorten van gas en electra. Dit heeft geleid tot zeer grote prijsstijgingen en schommelingen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee, het is geen gemeentelijke taak om energie voor maatschappelijke instellingen te compenseren.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Bij het achterwege laten van compenserende maatregelen zullen meerdere maatschappelijke instellingen geconfronteerd worden met sterk hogere energielasten. Dit zal grote invloed hebben op de doelstellingen: • Leefbare en toekomstbestendige kernen. • Versterken van de arbeidsmarkt (zal tegengesteld werken) • Recreatiemogelijkheden nemen af bij sluiting van instellingen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Voor 2022 wordt voorgesteld om een bedrag van € 3.3 mln te storten in een nieuw te vormen Reserve energie voor maatschappelijke instellingen.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Er is geen budgetten binnen een specifiek programma, maar het raakt meerdere programma's. We stellen voor om een bijdrageregeling energie voor maatschappelijke instellingen samen te stellen waarbij objectief een bijdrage kan worden berekend.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er is niet echt sprake van een tekort. Er wordt voorgesteld om ten laste van 2022 een reserve te vormen voor tegemoetkoming cq beperking van energielasten
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De verwachting is dat op iets langere termijn er mogelijk sprake is van een stabielere energiemarkt. Afhankelijk of en op welk prijsniveau dit zich gaat vormen is geheel onbekend en niet te voorspellen. Indien dit stabiele beeld achterwege blijft ontstaat er een financiële uitdaging. Tenzij maatregelen zijn getroffen om het verbruik sterk te verminderen.

Financiële mutatie nr. 9: Bedrijfsvoering	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In 2022 zal het resultaat binnen de bedrijfsvoering naar verwachting uitkomen op een financieel tekort van € 950.000.
Wat zijn de oorzaken?	In de periode 2016 t/m 2020 is jaarlijks sprake geweest van een financieel overschot binnen de bedrijfsvoering. Dit overschot varieerde van € 0,5 mln. tot € 1,1 mln. Gelet op de omvang van de bedrijfsreserve van € 500.000 vonden er geen stortingen meer plaats in deze reserve, maar werden deze via het rekeningresultaat toegevoegd aan de algemene reserve vrij besteedbaar. Vanwege deze overschotten is een flink aantal formatie-uitbreidingen voor bestuurlijke ambities in de jaren 2019 en 2020 ten laste van de bedrijfsvoering opgevangen. Voorbeelden hiervan zijn: cultuurmakelaar, informatieadviseur, medewerkers voor openbaar vervoer, economische zaken, dienstverlening, inwonersinitiatieven, interne controle etc. Per saldo betreffen deze formatie-uitbreidingen in het jaar 2022 een bedrag van ruim € 1,2 mln. Inmiddels is duidelijk dat deze (veelal structurele) uitbreidingen niet meer binnen de budgetten van bedrijfsvoering kunnen worden opgehoest. Waar in het verleden de nodige financiële ruimte binnen het totale bedrijfsvoeringsbudget ontstond omdat er veel vacatures waren, ICT-projecten vertraging kenden, budgetten zijn afgeraamd en investeringen werden uitgesteld is die ruimte er nu niet meer. Daarnaast leggen in 2022 extra werkzaamheden (corona, werkzaamheden voor de opvang van vluchtelingen/crisis en de noodopvang/huisvesting van vluchtelingen) en mede daardoor een hoger ziekteverzuim veel extra druk op de organisatie. Ook de lastige arbeidsmarkt gaat gepaard met veel extra kosten, zoals duurdere inhuur.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja. Het betreft een palet aan taken, waaronder veel wettelijke.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Er is geen specifiek doel waaraan dit gekoppeld is.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2022 zal er naar verwachting een tekort van € 950.000 ontstaan.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Binnen het geheel van maatregelen worden andere budgetten al ingezet om het tekort te verminderen. Dit geldt voor generatiepactgelden, vorming en opleiding, reiskosten, schrijf – en bureaubehoeften en niet in te vullen vacatures. In de begroting 2023-2026 zal daarom worden voorgesteld een deel van het structurele tekort te verwerken als claim en het andere deel als bezuinigingstaakstelling voor de bedrijfsvoering op te nemen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 950.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De problemen op de energiemarkt, de problematiek van de stikstof gaan gepaard met veel extra taken. In de berekening is ook rekening gehouden met het nog te realiseren onderbesteding vanwege vertraging vacaturevulling in het 2^e halfjaar.

4. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:
Geen.

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Kansen:

▲ Horizontaal Toezicht Belastingdienst

De Belastingdienst is een project gestart met als doel het Horizontaal Toezicht (HT) te onderzoeken en waar nodig door te ontwikkelen. Het project doorontwikkeling HT heeft geleid tot verbetervoorstellen voor zowel de individuele convenanten als convenanten met fiscale dienstverleners. De gemeente Steenwijkerland heeft in 2012 een individueel convenant HT afgesloten met de Belastingdienst. Ook voor ons geldt dat het convenant gemoderniseerd en aangescherpt zal worden en met een beperkte looptijd van 3 jaar.

De verwachting is dat eind 2022 een nieuw convenant afgesloten kan worden. De gemeente streeft ernaar om van controle (achteraf) naar control (vooraf) te komen. Hierbij kunnen kansen eerder worden gelokaliseerd en risico's vooraf worden vermeden.

Uitdagingen:

▼ Oekraïne (gevolgen voor de energieprijzen)

De inval van Russische troepen in Oekraïne veroorzaakt veel menselijk leed. Daarnaast zijn er ook economische gevolgen. De oorlog en daarna getroffen sancties leveren (indirect) economische schade op aan Europa. Hogere energieprijzen vormen het grootste effect. De Europese gasprijzen waren al flink gestegen en de verwachting is dat door de oorlog de prijzen nog verder oplopen. Ook de dreiging van een tekort aan gas kan (kortdurend) leiden tot zeer hoge gasprijzen. Verder leiden hogere energieprijzen indirect tot hogere inflatie, omdat producenten die energie-intensief produceren en veel gas gebruiken de hogere prijzen zullen compenseren via hogere consumentenprijzen.

In de PPN 2022-2026 is een financiële mutatie opgenomen voor de gestegen energieprijzen. Voor 2022 verwachtten we dat de uitgaven € 350.000 hoger uit zouden vallen. Verwachting is nu dat we kosten in 2022 kunnen opvangen binnen het opgehoogde budget.

▼ Hoge inflatie

We zien dat de inflatie de afgelopen periode flink is gestegen en het is op dit moment erg onzeker hoe de inflatie zich verder zal ontwikkelen. Veel zal afhangen van de ontwikkelingen in Oekraïne, maar los daarvan zagen we al dat de wereldwijde schaarste aan grondstoffen een bepalende factor is.

De realisatie per integraal programma

Per integraal programma wordt een beeld gegeven van de voortgang van de doelen en beoogde resultaten uit de Programmabegroting 2022-2025.

DBT

Duurzaam en Be-Leefbaar Toerisme (DBT)	Prognoses: = op koers = specifieke aandacht vereist = er zijn problemen = geen gegevens bekend
---	---

1. Stand van zaken

Project	Smart mobility (slimme mobiliteit) en smart hospitality (slimme gastvrijheid)
Doel /Beoogd resultaat 2022	Ten aanzien van Smart Mobility & Hospitality is de afgelopen periode een strakke basis gelegd om het project verder uit te werken. In het najaar van 2021 lag de nadruk op het fysiek ontwikkelen van de ontvangstlocaties middels onder andere elektronische bebording en andere smart toepassingen, het meten van huidige bezoekersstromen, het opleveren van de eerste versie van de gebiedsapp, het introduceren van de eerste vormen van slimme mobiliteit en het aanhaken van ondernemers en andere partijen middels congressen en symposia.
Prognose	
Toelichting	Inmiddels zijn de eerste vier mobiliteitshubs met elektrische deelfietsen opgeleverd en is het digitale gebiedsplatform Weerribben-Wieden van kracht. Met de NoordWest Groep zijn afspraken gemaakt ten aanzien van het beheer en onderhoud van de slimme mobiliteit en mobiliteitshubs. Tevens is er een subsidieregeling in het leven geroepen om lokale ondernemers in de vrijetijdseconomie aan te laten haken. Vanwege corona zijn de congressen en symposia eerder uitgesteld. In overleg met onze partners zal dit in 2023 alsnog plaats gaan vinden.

Project	Versterken van de poort Ossenzijl (European Wetland Center)
Doel /Beoogd resultaat 2022	Voor de realisatie van het European Wetland Center is Staatsbosbeheer in samenwerking met ondernemers verantwoordelijk. Aangezien dit proces niet snel werd opgepakt is hierover met de directie van Staatsbosbeheer gesproken. We verwachten nu dat partijen nog dit jaar tot een aantrekkelijke businesscase komen, zodat in de tweede helft van 2022 met de realisatie begonnen kan worden.
Prognose	
Toelichting	Op 31 augustus is in een bestuurlijk overleg vastgesteld dat het EWC op de bestaande locatie wordt gerealiseerd met gelden vanuit de beschikbare regiodeal. Dit najaar wordt een start gemaakt met de uitvoering door Staatsbosbeheer. De gemeente ondersteunt het proces.

Project	Intercitystation Steenwijk
Doel /Beoogd resultaat 2022	Doel van het Regiodeal project Intercitystation Steenwijk is het station te laten fungeren als een belangrijke poort van de regio van waaruit bezoekers slim en duurzaam door het gebied worden geleid. Hierbij wordt data verzameld en die data wordt gebruikt om onze gasten te spreiden over de regio. Op deze wijze trachten we de balans tussen economie, leefbaarheid en natuur & landschap te

	verbeteren. Door ons gebied neer te zetten als duurzame erfgoedbestemming met goede vervoersmogelijkheden worden waardevolle bezoekers getrokken en worden de mogelijkheden geschapen voor meerdaags verblijf. Eind 2022 heeft de gebiedsapp een seizoen gefunctioneerd en is er veel gebruik gemaakt van verschillende vormen van e-mobiliteit.
Prognose	■
Toelichting	De gebiedsapp is in het voorjaar 2022 geïntroduceerd en een viertal mobiliteitshubs met elektrische fietsen is in de zomer 2022 gerealiseerd. Hierdoor kunnen bezoekers het gebied op een duurzame wijze verkennen. Op basis van het ontwikkelkader is de voorbereiding voor upgradering van het stationsgebouw in volle gang. Het gaat dan om de inrichting van het gebouw als poort van het gebied (met ruimte voor gastvrije ontvangstfuncties zoals de bibliotheek, toeristisch informatiepunt en horeca). Tegelijkertijd worden vanuit de verstedelijkingsstrategie de mogelijkheden voor woningbouw op deze locatie bekeken. Bureau Maan heeft de opdracht gekregen bij hun onderzoek te komen met verschillende voorstellen voor de vernieuwing van de stationsomgeving inclusief woningbouw. Eind september wordt dit onderzoek opgeleverd en wordt de beslissing genomen verder te gaan op basis van het oorspronkelijke plan óf een nieuwe weg in te slaan in lijn met de verstedelijkingsstrategie. De oorspronkelijke doelstellingen vanuit de Regiodeal voor het station blijven in beide scenario's overeind.

Project	Reconstructie (fiets)paden in Giethoorn
Doel /Beoogd resultaat 2022	De eerste fase van de reconstructie van de paden in Giethoorn is conform planning gerealiseerd. Met lokale aannemers leveren we behendig maatwerk om het dorp zonder wegen op te knappen, met het toeristenseizoen als pauze gaan we door tot de paden volledig opgeknapt zijn. De tweede fase zal voor het toeristenseizoen 2022 gereed zijn.
Prognose	●
Toelichting	Inmiddels zijn de tweede en derde fase van de reconstructie van de paden in Giethoorn gereed. Na de zomer 2022 volgt nog een vierde fase waarin het Zuiderpad en de Langesteeg worden aangepakt.

Project	Vitaal Platteland
Doel /Beoogd resultaat 2022	Nederland staat voor grote opgaven op het terrein van voedselproductie, klimaat, waterveiligheid, circulaire economie, biodiversiteit en energie. Deze uitdagingen vragen om een samenhangende, gebied specifieke benadering van onder meer landbouw, natuur, milieu, kwaliteit van leefomgeving en water. Samen met de gemeenten Kampen, Zwartewaterland en Staphorst, het Waterschap Drents Overijsselse Delta, de provincie Overijssel, diverse organisaties en een groot aantal inwoners nemen we de verantwoordelijkheid om bij te dragen aan ons economisch, sociaal en landschappelijk vitale gebied. In vervolg op het inmiddels afgeronde interbestuurlijke programma (IBP) heeft de samenwerking vorm gekregen in de Gebiedsgerichte Aanpak Noordwest-Overijssel. Doel is om gezamenlijk een toekomstperspectief voor Noordwest-Overijssel, en ook voor het deelgebied Weerribben-Wieden, op te stellen. Hier heeft de agrarische sector onze speciale aandacht. Deze sector heeft een belangrijke plek in ons gebied en blijft die in de toekomst ook houden. De agrarische sector staat voor veel uitdagingen waar we als gemeente samen met hen aan gaan werken. Ook de provincie hebben we hier bij nodig, zodat we agrariërs een perspectief kunnen bieden.
Prognose	■
Toelichting	De Overijsselse LTO Noord-afdelingen hebben zich in april 2022 (voorlopig) teruggetrokken uit de Gebiedsgerichte Aanpak Noordwest-Overijssel, in reactie op het rijksbeleid. Op 10 juni 2022 hebben de ministers Van der Wal (natuur en

	stikstof) en Staghouwer (landbouw) de opgave voor de landbouw ten aanzien van stikstof gepresenteerd. Dit heeft tot veel onrust en protest in de samenleving geleid. Het realiseren van een gezamenlijk toekomstperspectief voor Noordwest Overijssel en Weerribben-Wieden is hiermee niet eenvoudiger geworden. Als gemeente staan we een lokale krachtige regie-organisatie voor, die stuurt en ondersteunt. Daarbij gebruiken we kennis en expertise die in Steenwijkerland aanwezig is bij betrokken partijen, en zoeken we naar wegen om de gesprekken hierover met de samenleving goed aan te gaan. Onderdeel daarvan is hoe we de expertise en middelen van de provincie op een goede wijze in onze gemeente kunnen inzetten en laten landen.
--	--

2. **Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot het programma DBT**

Overige actualiteiten (i.r.t. het programma):

Het programma Duurzaam (Be)leefbaar Toerisme wordt afgeschaald en de onderdelen die nog niet (volledig) zijn gerealiseerd worden onderdeel van het nieuwe programma Regie Vitaal Platteland of worden aan andere afdelingen overgedragen.

Kansen:

- ▲ Het accent van het programma DBT is verschoven van toerisme naar vitaal platteland (waar toerisme ook aan bijdraagt). Er ontstaan kansen om toerisme te verbinden met de klimaat- en natuurdoelstellingen.

Uitdagingen:

- ▼ Onderbrengen van activiteiten en projecten in de lijn; goed inspelen op nieuwe ontwikkelingen.
- ▼ De Leefbaar Giethoorn deal van € 6,4 miljoen met provincie Overijssel verloopt per 31-12-2022. Een aantal projecten hebben vertraging opgelopen waardoor het onzeker is of alle activiteiten binnen de subsidieperiode uitgevoerd kunnen worden. Met de provincie zijn we in gesprek over behoud van de vastgestelde financiële bijdrage.

Omgevingswet

Omgevingswet	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
---------------------	---

1. Stand van zaken

Actie	Omgevingsvisie
Doel /Beoogd resultaat 2022	▪ Een overzicht van bouwstenen voor actualisatie van de omgevingsvisie in Q4 2021 (op basis van de inventarisatie en analyse van bestaande visies en overige beleidskaders); ▪ BOT-overleg met het college en werkvergadering met de gemeenteraad over deze bouwstenen voor actualisatie van de omgevingsvisie in Q4 2021; ▪ Adviesnota of informatienota Bouwstenen actualisatie omgevingsvisie in Q4 2021; ▪ Vaststellen uitgangspunten voor het vervolg op inhoud en proces (waaronder het participatieproces met bewoners en ondernemers en het betrekken van ketenpartners) in Q2 2022.
Prognose	■
Toelichting	Onzeker is of de uitgangspuntennotitie in 2022 kan worden vastgesteld. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, hebben we als gemeente 3 jaar om tot een definitieve Omgevingsvisie te komen. In Q1 2023 wordt er een nieuwe planning voor de Omgevingsvisie gemaakt. Op basis van de nieuwe planning wordt de raad geïnformeerd over de verwachte oplevering van de uitgangspuntennotitie voor het vervolg van de Omgevingsvisie.

Actie	Omgevingsplan
Doel /Beoogd resultaat 2022	▪ Een overzicht van bouwstenen voor het opstellen van het omgevingsplan, op basis van inventarisatie en analyse van bestaande visies, verordeningen en overige beleidskaders in Q4 2021; ▪ Op basis van dit overzicht in gesprek met college en gemeenteraad over het omgevingsplan in Q4 2021; ▪ Informatienota of adviesnota vervolgstappen Omgevingsplan Q4 2021; ▪ Verdiepend gesprek vervolgstappen omgevingsplan Q4 2021; ▪ Raadsbesluit over bindend Adviesrecht bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten in Q4 2021; ▪ Delegatiebesluit van de raad aan het college om het omgevingsplan te wijzigen in Q4 2021; ▪ Vaststellen verordening Fysieke Leefomgeving in Q1 2022. ▪ Vaststellen uitgangspunten voor het vervolg op inhoud en proces in Q2 2022. ▪ Een tijdelijk omgevingsplan waaraan de komende jaren gewerkt kan worden en waarmee vanaf 1 juli 2022 gewerkt kan worden in Q2 2022;
Prognose	■
Toelichting	De eerste vijf resultaten uit bovenstaand lijstje zijn bereikt. De resultaten met betrekking tot het delegatiebesluit en de Verordening Fysieke Leefomgeving worden in Q4 van 2022 aan de raad voorgelegd. Door de versnelde overdracht van het programma aan de lijn worden de uitgangspunten in voor het vervolg in de lijnorganisatie opgesteld. Deze worden in Q1 2023 opgeleverd.

Actie	Dienstverlening
Doel /Beoogd resultaat 2022	▪ We werken volgens de door de organisatie opgestelde Serviceformules (Snel service en Ontwerpformule), dat betekent: - Een centraal punt waar initiatieven binnenkomen;

	- Meer contact tussen gemeente en initiatiefnemer voordat een verzoek formeel wordt ingediend (vooroverleg); - Inrichting van de omgevingstafel waar grote initiatieven naar toe geleid worden om daar vanuit breed perspectief te worden besproken vanuit een 'ja, mits-houding'; - Inbedden participatie door initiatiefnemer in vergunningenproces; - Snelle dienstverlening voor eenvoudige aanvragen. ▪ We zorgen voor online vergunning checks en aanvraagformulieren: Met de inzet van toepasbare regel-software zorgen we voor het opzetten van vragenbomen voor lokale regelgeving, zoals uitritten. De vergunning check voor de "bruidsschat" wordt door het rijk geleverd. Datzelfde geldt voor de aanvraagformulieren (indieningsvereisten).
Prognose	■
Toelichting	Dit najaar gaan we pilotsgewijs aan de slag met de Omgevingstafel . De verwachting is dat we eind 2022 voldoende hebben geoefend om vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet volgens deze werkwijze te kunnen werken. Vanaf begin september werken we met een externe partij aan het opstellen van toepasbare regels en daarmee samenhangend de online vergunning checks en aanvraagformulieren. Deze zijn naar verwachting eind oktober klaar.

Actie	Informatievoorziening/ICT
Doel /Beoogd resultaat 2022	▪ De gemeente heeft alle benodigde software voor het uitvoeren van taken in het kader van de omgevingswet; ▪ De gemeente is aangesloten op het DSO; ▪ Medewerkers zijn getraind in het werken met de nieuwe software.
Prognose	■
Toelichting	Alle hierboven genoemde doelen zijn bereikt in 2022. In het najaar van 2022 oefenen de collega's met de software. Tijdens het oefenen worden de interne werkprocessen (bijvoorbeeld het initiatievenproces) en de afstemming met ketenpartners (Omgevingsdienst, GGD en provincie) neergezet. Het oefenen vereist de komende tijd aandacht.

Actie	Participatie
Doel /Beoogd resultaat 2022	▪ Vaststellen participatieverordening in Q4 2021; ▪ Vaststellen initiatieven met participatieplicht in Q4 2021; ▪ Aandacht voor participatie is, met behulp van stroomschema's, opgenomen in de dienstverlening van onze gemeente en specifiek in het proces van vergunningverlening/initiatieven; ▪ Er zijn concrete tools die initiatiefnemers/vergunning aanvragers en de collega's op het gemeentehuis ondersteunen bij het invullen van participatie.
Prognose	●
Toelichting	De participatieverordening en de lijst met initiatieven worden in Q4 van 2022 aan de raad voorgelegd ter vaststelling. Binnen de organisatie zijn door de spoortrekker gesprekken gevoerd in de teams over het goed toepassen van participatie. Aan de laatste twee resultaten zal, vanwege de versnelde overdracht naar de lijn, uitvoering worden gegeven door de nog aan te stellen adviseur participatie.

2. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot het programma Omgevingswet

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

Geen.

Overige actualiteiten (i.r.t. het programma):

Kansen:

- ▲ De overdracht naar de lijn zorgt voor urgentie die nodig is om samen te werken aan de acties die nodig zijn voor de inwerkingtreding.
- ▲ De lessen die geleerd zijn binnen het programma kunnen worden meegenomen in toekomstige programmatische en/of gebiedsgerichte aanpakken binnen de gemeente.

Uitdagingen:

- ▼ Op een aantal sporen is voor het einde van het jaar nog actie nodig om goed klaar te zijn voor inwerkingtreding van de wet.
- ▼ Door de versnelde overdracht van het werk van het programma naar de lijn treedt vertraging op binnen de werkzaamheden.
- ▼ Door de overdracht van het programma naar de lijn komt er extra druk op de organisatie. Het risico bestaat dat er geen of onvoldoende capaciteit ingehuurd kan worden (of pas laat), dit heeft consequenties voor óf de transitie, óf de reguliere taken (of beide).

3. Budgetaanpassingen najaarsnota 2022

3.1 Budgetafwijkingen najaarsnota 2022

Programma	Investering	Exploitatie			
		2022	2023	2024	2025
Inwoner op 1					
Voorziening wachtgeld wethouders		-256.000			
Veiligheidsregio		230.000			
Bestuurlijke Samenwerking (VNG)		-33.000	-33.000	-33.000	-33.000
Rechtmatigheidsverklaring		-20.000			
Duurzaam					
Wijkuitvoeringsplan subsidie		-116.000			
Wijkuitvoeringsplan uitvoering		116.000			
Zonnepark Oldemarkt		40.000			
Energie armoede		-1.173.343			
Rijksbijdrage Energiearmoede		1.173.343			
Werk aan de Winkel					
Verstedelijkheidsstrategie		-35.000			
Openbaar gebied Onnakerk		-45.000			
Vastgoedprogramma		-16.550	-6.600	-6.600	-6.600
Verbinding Steenwijkerdiep - Rams Woerthe		-110.500			
Subsidie verbinding Steenwijkerdiep - Rams Woerthe		110.500			
Ontwikkeling Witte paarden		-33.250			
tlv voorziening riolering		9.250			
Verkopen onroerende zaken / exploitatiebijdragen		170.000			
Afval evenementen		-35.000			
Samenredzaam					
Nadere voorlopige uitkering BUIG		-571.000	-571.000	-571.000	-571.000
Participatiewet		185.900	442.000	585.000	585.000
IOAW / IOAZ		30.000	68.000	68.000	68.000
BUIG stelpost		-198.000	-510.000	-653.000	-653.000
Geldloket		65.000	-65.000		
Wet inburgering		-4.000	-15.000	26.000	-7.000
Dienstverlening Sociaal domein		70.000	-79.000	1.000	3.000
Uitstel werkzaamheden ivm Oekraïne		135.000	-135.000		
Contract GI's Jeugdzorg		-15.000	-165.000	-165.000	-165.000
RSJ afrekening 2021		130.000			
Index WMO 2021		-119.000			
Energietoeslag (correctie meicirculaire)		-363.000			
Wmo begeleiding monitor juni		217.900			
Beschermde wonen / Maatschappelijke opvang		1.350.000	300.000		
Structurele onderbesteding		300.785	146.785	146.785	146.785
Totaal	0	1.190.035	-622.815	-601.815	-632.815

Programma	Investering	Exploitatie			
		2022	2023	2024	2025
Transport	0	1.190.035	-622.815	-601.815	-632.815
Mijn Steenwijkerland					
Gemalen: modems naar 4G	-100.000	0			
Bomenonderhoud		-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Vandalisme straatmeubilair		-20.000			
Renovatie Atletiekbaan	-225.000	0	-11.250	-11.138	-11.025
Verkeersveiligheid		-122.964			
Verkeersveiligheid subsidie		122.964			
Investeringsen SPUK btw Sport		-8.248	-3.412	-3.412	-3.412
Onderhoud / voorziening wegen		PM	-257.000	-257.000	-257.000
Kerkenvisie		0	-75.000		
Financiën en overhead					
Dividenden Wadinko, Enexis en Rova		84.751			
Dividend Rendo		-299.700	99.913	-199.800	-199.800
Algemene uitkering 2022 -2026		1.252.000	4.825.000	5.043.000	6.193.000
Algemene uitkering correctie meicirculaire		363.000			
Rentelasten		150.000			
Toeristenbelasting		140.000			
Proces- en gerechtskosten belastingen		90.000			
Reserve energie maatschappelijke instellingen		-3.300.000			
Bedrijfsvoering		-950.000			
Totaal	-325.000	-1.358.162	3.905.436	3.919.835	5.038.948

De structurele financiële effecten (exploitatie) voortvloeiende uit deze najaarsnota voor de jaren 2023-2026 zijn opgenomen als mutatie in de programmabegroting 2023- 2026.

3.2 Financieel beeld 2022 na verwerking najaarsnota

Het saldo van de begrotingsruimte komt tot uitdrukking in de programmabegroting 2022-2025. Dit is het startsaldo van de jaarschijf 2022 opgenomen in de Nota van aanbidding.

Onderstaande tabel geeft de huidige begrotingspositie weer.

Financieel beeld 2022:

x € 1.000

Omschrijving	2022
Saldo Meerjarenbegroting	2.253
PPN	-305
Begrotingssaldo na PPN 2022	1.948
Najaarsnota 2022	-1.358
Begrotingssaldo na NJN	590

4. Te nemen besluiten:

- De najaarsnota 2022 vast te stellen.
- Het investeringskrediet voor de renovatie van de atletiekbaan in 2023 verhogen met € 225.000.
- Het investeringskrediet van rioolgemalen, upgrade modems naar 4G, van € 100.000 van 2023 naar 2022 overbrengen.
- De niet bestede middelen van de stelpost uitvoering klimaatakkoord van maximaal € 295.000 ten behoeve van de uitvoering via de Algemene Reserve te laten lopen.
- Een reserve energie maatschappelijke instellingen vormen en een bedrag van € 3.3 mln storten in deze reserve en deze beschikbaar te stellen voor de komende jaren ter compensatie cq beperking van hoge energielasten voor maatschappelijke instellingen.